

Спорттық атақтарды, разрядтарды және біліктілік санаттарын беру нормалары мен талаптарын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің м.а. 2014 жылғы 28 қазандағы № 56 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2014 жылы 25 қарашада № 9902 тіркелді.

"Дене шынықтыру және спорт туралы" Қазақстан Республикасының Заңының 7-бабы 21) тармақшасына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

Ескерту. Кіріспе жаңа редакцияда – ҚР Мәдениет және спорт министрінің м.а. 01.12.2022 № 346 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1. Осы бұйрыққа қосымшаға сәйкес Спорттық атақтарды, разрядтарды және біліктілік санаттарын беру нормалары мен талаптары бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі Спорт және дене шынықтыру істері комитеті (Е.Б. Қанағатов) заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткеннен кейін мерзімді баспа басылымдарында, "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде жариялануын;

3) Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігінің интернет-ресурсында орналастырылуын қамтамасыз етсін.

3. "Спортшылар үшін төрт жылдық (олимпиадалық) кезеңге біліктілік талаптарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Спорт және дене шынықтыру істері агенттігі төрағасының 2013 жылғы 23 тамыздағы № 303 бұйрығының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8717 тіркелген, "Егемен Қазақстан" 2013 жылғы 26 қыркүйектегі № 220 (28159), "Казахстанская правда" 2013 жылғы 26 қыркүйектегі № 282 (27556) сандарында жарияланған) күші жойылды деп танылсын.

4. Осы бұйрықтың орындалуын бақылауды өзіме қалдырамын.

5. Осы бұйрық алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Министрдің міндетін атқарушы

Т. Есентаев

Қазақстан Республикасы
Мәдениет және спорт министрінің м.а.
2014 жылғы 28 қазандағы
№ 56 бұйрығына қосымша

	Саралымдық бағдар	Айыппұлдық ұпайлар (артық емес)		0	8			
140 см төмен емес	2 жөнеліс нәтижелерінің қосындысы бойынша	Айыппұлдық ұпайлар (артық емес)		4	8	12		
	1 жөнеліс нәтижелері бойынша (1 және 2 жөнеліс бағдарлары бойынша)	Айыппұлдық ұпайлар (артық емес)		0	4	8		
	Саралымдық бағдар	Айыппұлдық ұпайлар (артық емес)			0	8		
130 см төмен емес	1 жөнеліс нәтижелері бойынша	Айыппұлдық ұпайлар (артық емес)			0	4	8	12
	2 жөнеліс нәтижелерінің қосындысы бойынша	Айыппұлдық ұпайлар (артық емес)			4	8	12	16
120 см төмен емес	Саралымдық бағдар	Айыппұлдық ұпайлар (артық емес)				0	4	8
110 см төмен емес	Саралымдық бағдар	Айыппұлдық ұпайлар (артық емес)					0	4
100 см төмен емес	Саралымдық бағдар	Айыппұлдық ұпайлар (артық емес)						0
1		2	3	4	5	6	7	8

№	Спорт тәртібінің атауы		өлшем бірліктері	Спорттық атақ		Спорттық разряд			
				ХСШ	СШ	СШҮ	1	2	3
1	2		3	4	5	6	7	8	9
1	Халықаралық жарыс SPEDI 3*	"Жеке сыйлық", "Командалық сыйлық" (КЮРдан басқа)	% оң балл кем емес	67	64	62			
2	Ересек арасындағы ҚР Чемпионаты, ҚР Федерация Кубогі (SPEDN), немесе SPEDPE, SPEDIM, SPEDI1*, SPEDI2*	"Жеке сыйлық", "Командалық сыйлық" (КЮРдан басқа)	% оң балл кем емес		67	63	60	55	50
3	Облыстық чемпионаттары және кубоктары	"жеке сыйлық", "командалық сыйлық", "алдынала сыйлық" (КЮРден басқа)	% оң балл кем емес				60	55	50
		"Мәнерлеп жүрудің басталуы. В сынағы"	% оң балл кем емес					70	65
		"Мәнерлеп жүрудің басталуы. А сынағы"	% оң балл кем емес					70	65

Ескерту:

Сынақтарда "Мәнерлеп жүрудің басталуы. А сынағы" тесті 1, 2, 3 спорттық разряд І мүгедектік тобы бар шабандоздарға (міндетті түрде растайтын құжаттың болуы) немесе медициналық сыныптаманың І, ІІ

функционалдық деңгейінде (міндетті түрде растайтын құжаттың болуы) беріледі. Сынақтарда "Мәнерлеп жүрудің басталуы. В сынағы" 1, 2, 3 спорттық разряд мүгедектігі II, III топтағы шабандоздарға (міндетті түрде растайтын құжаттың болуы) немесе медициналық сыныптамаңың III, IV, V функционалдық деңгейінде (міндетті түрде растайтын құжаттың болуы) беріледі. Бұл жағдайда спортшыда объективті түрде анықталған тұрақты функционалдық бұзылулар болуы керек (FEI медициналық жіктеу нұсқаулығын қараңыз).

3-параграф. Ауыр атлетика

Ерлер

Салмақ дәрежесі	ХДСШ	СШ	СШҮ	1 разряд	2 разряд	3 разряд	1 жө. разряд	2 жө. разряд	3 жө. разряд
33	-	-	78	67	55	45	38	33	28
37	-	-	92	78	66	56	45	38	33
41	-	125	105	92	78	67	56	46	38
45	-	145	120	105	90	78	67	56	47
49	205	165	135	120	105	90	78	65	55
55	235	190	155	135	120	105	90	78	65
61	260	210	180	155	135	115	100	90	78
67	285	230	195	175	155	135	115	95	85
73	305	240	210	185	165	145	125	105	95
81	325	260	225	195	175	155	135	115	100
89	345	280	235	205	185	165	145	125	110
96	360	290	245	215	195	175	155	135	120
102	370	300	255	225	205	185	165	145	130
+102 (жасөспірім ұлдар)	375	305	260	230	207	187	167	147	135
109	380	307	265	235	210	190	170	150	140
+109	390	315	275	240	220	200	180	165	150

Әйелдер

Салмақ дәрежесі	ХДСШ	СШ	СШҮ	1 разряд	2 разряд	3 разряд	1 жө. разряд	2 жө. разряд	3 жө. разряд
32	-	-	65	55	47	37	32	27	22
36	-	-	70	60	50	40	35	30	25
40	-	-	75	65	55	45	40	35	30
45	125	100	80	70	65	60	50	42	37
49	150	110	90	80	70	65	60	53	45
55	165	120	100	90	80	70	65	55	50
59	175	130	110	100	90	80	70	60	55
64	190	140	120	105	97	87	77	70	65
71	200	150	130	115	105	95	85	75	70
76	210	160	135	120	110	102	92	85	80
81	215	165	140	125	115	107	97	90	85

+81 (жасөспірі м қыздар)	218	168	143	127	117	109	100	93	87
87	222	170	145	130	120	110	103	95	90
+87	230	180	150	135	125	117	110	100	95

Ескерту:

1. Разрядтық нормалар тек қоссайыс жиынтығында ғана орындалады.

2. 14 жасқа дейінгі қыз балалар мен 16-ға дейінгі ұлдарға "Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері" және "Қазақстан Республикасының спорт шебері" спорттық атақтары тек ғана допингке тексеруден өткен жағдайда беріледі.

3. "Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері" спорттық атағы егер тұғырда төрешілік республикалық санаттағы кемінде екі және одан жоғары төреші жүзеге асырған жағдайда беріледі.

4. Конкурстан тыс жарыстарда өнер көрсеткен спортшыларға спорттық атақтар мен разрядтар берілмейді.

4-параграф. Биатлон

р/с №	Спорт пәнінің атауы	Қашықтық	Өлшем бірліктері	Спорттық разрядтар			
				1 разрядты спортсмен		2 разрядты спортсмен	
				ер	әйел	ер	әйел
1	Жарыс	20 км	сағ, мин. сек	1:06:52		1:09:22	
		15 км	сағ,мин.сек	58:47	1:04:07	1:01:07	1:07:45
		12,5 км	сағ,мин.сек	49:20	56:20	53:16	59:25
		10 км	мин,сек	41:14	47:38	42:28	52:13
2	Спринт	10 км	мин,сек	35:28		38:51	
		7,5 км	мин,сек	26:13	30:30	28:18	33:42
		6 км	мин,сек	23:09	25:17	26:37	28:03
3	Кросс	6 км	мин,сек	32:45		34:30	
		5 км	мин,сек	27:10	32:40	29:40	33:50
4	Кросс-спринт	4 км	мин, сек	20:00	25:10	21:50	26:50
		3 км	мин, сек	15:05	18:20	16:10	19:28
5	Роллерлер	20 км	сағ.,мин,сек	1:03:50		1:08:30	
		15 км	сағ.,мин,сек	49:15	59:00	53:50	1:03:10
		12,5 км	мин, сек		48:30		51:40
6	Спринт-роллерлер	10 км	мин, сек	29:45		33:55	
		7,5 км	Мин, сек		31:25		35:00

Ерекше жалпы шарттар: нормалар қашықтықтан өтә уақытын және атыс үшін айыппұлды қамтитын техникалық нәтижелерден тұрады.

е кө те ру са лм ақ са на ты 53 кг	Ұ па й са н ы										40	30	25	20				
Се рп е кө те ру са лм ақ са на ты 58 кг	Ұ па й са н ы							45	35	20	50	40	30	25	15	10	5	
Се рп е кө те ру са лм ақ са на ты 63 кг	Ұ па й са н ы	87	65	45	35	25	20	50	40	30	70	50	45	40	20	15	10	
Се рп е кө те ру са лм ақ са на	Ұ па й са н ы	97	70	50	40	35	25	55	45	35	80	55	45	40	30		15	

ка кө те ру са лм ақ са на ты 73 кг	Ұ па й са н ы	150	115	100	90	80	70				12 0	110	10 0	90			
Ж ұл қа кө те ру са лм ақ са на ты 78 кг	Ұ па й са н ы	160	120	105	10 0	90	80				13 0	120	11 0	100			
Ж ұл қа кө те ру са лм ақ са на ты 85 кг	Ұ па й са н ы	170	125	110	10 5	100	90				14 0	130	12 0	110			
Ж ұл қа кө те ру са лм ақ са на	Ұ па й са н ы	180	130	115	11 0	105	100				15 0	140	13 0	120			

те ру Ұ А са лм ақ са на ты 63 кг	Ұ па й са н ы	48	34	23	18	13	8	32	24	18	57	41	32	25	15	11	8
Се рп е кө те ру Ұ А са лм ақ са на ты 68 кг	Ұ па й са н ы	57	41	26	20	16	12	35	28	22	64	48	39	30	18	14	11
Се рп е кө те ру Ұ А са л. са на ты 68 + кг	Ұ па й са н ы							40	33	27				22	18		14
Се рп е кө те ру Ұ А са	Ұ па й са	64	46	29	22	19	14				70	54		37			

лмн ақ са на ты 73 кг										46			
Се рп е кө те ру Ұ Ұ А са лмн ақ са на ты 78 кг	Ұ па й са	70	50	31	24	21	17			75	60	52	43
Се рп е кө те ру Ұ Ұ А са лмн ақ са на ты 85 кг	Ұ па й са	75	54	33	26	23	19			80	64	57	48
Се рп е кө те ру Ұ Ұ А са лмн ақ са на ты	Ұ па й са	77	57	35	28	25	21			85	70	53	

санаты 68 кг	Ұпай саны	95	85	70	60	105	95	85			
Серпе көтеру сал. санаты 68 + кг	Ұпай саны	100	95	80	70						
Серпе көтеру салмақ санаты 73 кг	Ұпай саны					110	100	90			
Серпе көтеру сал. санаты 73 + кг	Ұпай саны					115	105	95			
Жұлқа көтеру салмақ санаты 48 кг	Ұпай саны					110	75	50	165	150	130
Жұлқа көтеру салмақ санаты 53 кг	Ұпай саны	120	70	50	40	120	85	55	180	160	140
Жұлқа көтеру салмақ санаты 58 кг	Ұпай саны	130	80	60	50	130	95	60	190	170	150
Жұлқа көтеру сал. санаты 58 + кг	Ұпай саны								200	180	160
Жұлқа көтеру салмақ санаты 63 кг	Ұпай саны	150	110	80	65	140	105	65			
Жұлқа көтеру салмақ санаты 68 кг	Ұпай саны	165	115	95	80	150	110	70			
Жұлқа көтеру		180	130	110	95	150	110	70			

Серпе көтеру ҰА сал. санаты 68 + кг	Ұпай саны	50	42	36	30						
Серпе көтеру Ұ А салмақ санаты 73 кг	Ұпай саны					60	55	50			
Серпе көтеру ҰА сал. санаты 73 + кг	Ұпай саны					65	60	55			
Жалпы ерекше шарттар	<p>Кестеде 10 минут ішінде көтеру саны көрсетілген (серпе, жұлқа, серпе айналым және ұзын айналым эстафетасы әр жаттығуда).</p> <p>Серпе көтеру жаттығу "Кеудеден екі гiрді жоғары серпу" және жұлқа көтеру жаттығу "Оң және сол қолымен жоғары-төмен жұлқу" жаттығуларынан тұрады. Серпе көтерудің ұзын айналымы "Екі гiрді кеудеден төмен түсіріп қайта кеуден жоғары көтеріп фиксация ұстау" Есептелінетін ұпайлар: 1 серпу – 1 ұпай, 1 жұлқа – 1 ұпай, ұзын айналым – 1 ұпай.</p>										

4-бөлім. Ардагерлер үшін ХДСШ орындау нормалары мен шарттары

Ерлер

Салмақ санаты	Өлшем бірліктері	Серпе көтеру секциясы / жұлқа көтеру секциясы / ұзақ цикл
40-44 жыл, Гiр салмағы 24 кг		
73 кг	Ұпай саны	130/220/95
85 кг	Ұпай саны	135/225/100
85 кг жоғары	Ұпай саны	140 /230/105
45-49 жыл, Гiр салмағы 24 кг		
73 кг	Ұпай саны	125/210/80
85 кг	Ұпай саны	130/215/85
85 кг жоғары	Ұпай саны	135/220/90
50-54 жыл, Гiр салмағы 24 кг		
73 кг	Ұпай саны	120/200/70
85 кг	Ұпай саны	125/205/75
85 кг жоғары	Ұпай саны	130/210/80
55-59 жыл, Гiр салмағы 24 кг		
73 кг	Ұпай саны	115/195/65
85 кг	Ұпай саны	120/200/70
85 кг жоғары	Ұпай саны	125/205/75

60-64 жыл, Гір салмағы 16 кг		
85 кг	Ұпай саны	170/240/110
85 кг жоғары	Ұпай саны	180/250/115
65-69 жыл, Гір салмағы 16 кг		
85 кг	Ұпай саны	160/220/105
85 кг жоғары	Ұпай саны	170/230/110
70 жылдан жоғары, Гір салмағы 12 кг		
85 кг	Ұпай саны	180/190/110
85 кг жоғары	Ұпай саны	170/200/115

Әйелдер

Салмақ санаты	Өлшем бірліктер	Серпе көтеру секциясы / жұлқа көтеру секциясы / ұзақ цикл
35-44 жыл, Гір салмағы 16 кг		
63 кг	Ұпай саны	40/45/150
68 кг	Ұпай саны	45/50/165
68 кг жоғары	Ұпай саны	50/55/180
45-54 жыл, Гір салмағы 12 кг		
68 кг	Ұпай саны	50/50/165
68 кг жоғары	Ұпай саны	55/55/180
Жалпы ерекше шарттар	<p>Кестеме 10 минут ішінде көтеру саны көрсетілген (серпе, жұлқа, серпе айналым және ұзын айналым эстафетасы әр жаттығуда). Серпе көтеру жаттығу "Кеудеден екі гiрдi жоғары серпу" және жұлқа көтеру жаттығу "Оң және сол қолымен жоғары-төмен жұлқу" жаттығуларынан тұрады. Серпе көтерудiң ұзын айналымы "Екi гiрдi кеудеден төмен түсiрiп қайта кедеден жоғары көтерiп фиксация ұстау"</p> <p>Есептелiнетiн ұпайлар: бiр серпу – 1 ұпай, бiр жұлқу – жарты ұпай (0,5), ұзын айналым – 1 ұпай.</p>	

7-параграф. Жеңiл атлетика

Жасына сәйкес лақтыру, тосқауылмен жүгiру және көпсайыстарда тосқауыл қашықтықтары мен снарядтар массасының келесi параметрлерi қолданылады:

Ерлер, әйелдер

Қашықтық снарядтар	13 жасқа дейiн қоса	14-15 жас	16-17 жас	18-19 жас т	20 жас және одан үлкен
Жүгiру 50к/мен (4 кедергi),60к/мен (5 кед.),110к/мен (10 кед.):					
кедергiнiң биiктiгi/м/	0.840 (0.650)	0.914 (0.762)	0.914 (0.762)	0.990 -1.000 (0.840)	1.067 (0.840)
кедергiлер арасы /м/	8.50 (8.00)	8.90 (8.25)	9.14 (8.50)	9.14 (8.50)	9.14 (8.50)
Жүгiру 400 м.к/мен:					

кедергінің биіктігі/м/	-	-	0.840 (0.762)	0.914 (0.762)	0.914 (0.762)
кедергілер арасы /м/	-	-	35.0 (35.0)	35.0 (35.0)	35.0 (35.0)
Бөгеттермен жүгіру:					
1500м – бөгеттің биіктігі	-	0.762 (0.762)	-	-	-
2000м - бөгеттің биіктігі	-	0.762 (0.762)	0.840 (0.762)	-	-
3000м - - бөгеттің биіктігі	-	-	0.840 (0.762)	0.914 (0.762)	0.914 (0.762)
Снарядтың салмағы:					
ядро /кг/	4.0 (3.0)	4.0 (3.0)	5.0 (3.0)	6.0 (4.0)	7.260 (4.0)
балға /кг/	4.0 (3.0)	4.0 (3.0)	5.0 (3.0)	6.0 (4.0)	7.260 (4.0)
табақша /кг/	1.0 (0.75)	1.0 (1.0)	1.5 (1.0)	1.750 (1.0)	2.0 (1.0)
найза /гр/	600 (400)	600 (500)	700 (500)	800 (600)	800 (600)
доп /гр/	150 (150)	150 (150)			
Қосымша (ХДСШ-дан басқа)					
Снарядтардың массасы: ерлер (әйелдер)					
граната /гр/	300	300	300	500	500
Жүгіру 300 м.к/мен (7 кедергі):					
кедергінің биіктігі/м/		0.840 (0.762)		0.914 (0.762)	0.914 (0.762)
кедергілер арасы /м/		35.0 (35.0)		35.0 (35.0)	35.0 (35.0)

Ескерту:

Нормалар мен талаптарды орындау шарттары:

ХДСШ нормативтері ересек спортшыларға ұсынылатын тосқауыл жүгіру параметрлері мен снарядтар массасын пайдаланған кезде ғана есептеледі.

Авто хронометражды пайдалана отырып тіркелген нәтижелер разрядтық нормалар кестесінде "авто" деген сөзбен белгіленеді. Қолмен хронометраж кезінде жазылған нәтижелер белгіленбей келтірілген.

Рекордтарды тіркеу және ХДСШ беру кезінде желдің жылдамдығы ескерілетін жеңіл атлетика түрлерінде нәтижелер желдің жылдамдығы 2 м/сек – тен аспайтын, ал көпсайыста-4 м/сек болған кезде есептеледі. Сонымен қатар, көпсайыста жарыстардағы желдің орташа жылдамдығы анықталады (әр қатысушы үшін 100 м жүгіруде, ұзындыққа секіруде, 110 м с/б жүгіруде және үшке бөлінген жел жылдамдығының қосындысы), ол 2.0 м/сек аспауы керек.

Разрядтық нормалар кестесіне кіретін үй-жайда жүгіру және жүру бойынша спорттық атақтар шеңбер бойынша жүгіру жолының ұзындығы 200 метрден аспайтын жағдайда ғана беріледі. Үй-жайда жарыстар үшін разрядтық нормалар болмаған жағдайда стадиондар үшін нормалар пайдаланылады.

Қазақстан Республикасының чемпионаттары жас санаттары бойынша өткізіледі: ересектер (ерлер мен әйелдер) 20 жастан асқан; жасөспірімдер (ерлер мен әйелдер) 18-19 жас; 16-17 жастағы жастар (ұлдар мен қыздар); 14-15 жас аралығындағы жастар (ұлдар мен қыздар).

Көпсайыс құрамы:

Ерлер:

Онсайыс

1 күн: 100м, ұзындық, ядро, биіктік, 400м.

2 күн: 110 м.к/мен, табақша, айыр, найза, 1500 м.

Жетісайыс (залдар үшін)

1 күн: 60 м. ұзындық, ядро, биіктік.

2 күн: 60 м.к/мен, айыр, 1000 м.

Жастар 18-19 жас

Онсайыс

1 күн: 100 м. ұзындық, ядро /6.0 кг./, биіктік, 400 м

2 күн: 110 м.к/мен, /1.000, 9.14 кейін/, табақша /1.750 кг./, айыр, найза, 1500 м.

Жетісайыс (залдар үшін)

1 күн: 60 м. ұзындық, ядро /6.0 кг/, биіктік.

2 күн: 60 м.к/мен /1.000, 9.14/кейін, айыр, 1000 м.

Жігіттер 16-17 жас

Сегізсайыс

1 күн: 100 м. ұзындық, ядро /5.0 кг./, 400 м.

2 күн: 110 м.к/мен/0.914 кейін 9.14/, биіктік, найза /700 гр./, 1000 м.

Алтысайыс (залдар үшін)

1 күн: 60 м. ұзындық, ядро /5.0 кг/,

2 күн: 60 м.к/мен/0.914, 9.14/ кейін, биіктік, 1000 м.

Жігіттер 14-15 жас

Сегізсайыс

1 күн: 100 м., ұзындық, ядро /4.0 кг./, 400 м.

2 күн: 110 м. к/мен / 0.914, 8.90/ кейін, биіктік, найза/600гр./, 1000 м.

Алтысайыс (залдар үшін)

1 күн: 60 м., ұзындық, ядро/4.0 кг./

2 күн: 60 м.к/мен/ 0.914, 8.90/кейін, биіктік, 1000 м.

Төртсайыс

1 күн: 60 м., биіктік немесе ұзындық таңдауы бойынша.

2 күн: доп лақтыру, 500 м.

Үшсайыс

1 күнде: жүгіру, секіру, көпсайыстың басқа түрлеріне жататын түрлердің ішінен таңдау бойынша лақтыру.

50м /авто /			6.25	6.45	6.65	6.95	7.35	7.75	8.35
60м			6.8	7.1	7.4	7.8	8.2	8.7	9.3
60м /авто /	6.69	6.85	7.15	7.45	7.75	8.15	8.55	9.05	9.65
100м			10.8	11.2	11.8	12.7	13.4	14.2	15.0
100м /авто/	10.24	10.70	11.15	11.55	12.15	13.05	13.75	14.55	15.35
200м			22.0	22.8	24.2	26.0	27.5	29.5	32.0
200м /авто/	20.65	21.40	22.35	23.15	24.55	26.35	27.85	29.85	32.35
300м			35.0	37.0	40.0	43.0	46.0	50.0	55.0
300м /авто		35.50	35.35	37.35	40.35	43.35	46.35	50.35	55.35
400м			49.5	52.0	56.0	59.0	1:03.0	1:07.0	1:12.0
400м /авто/	45.90	47.80	49.85	52.35	56.35	59.35	1:03.35	1:07.35	1:12.35
600м			1:22.0	1:27.0	1:33.0	1:40.0	1:46.0	1:54.0	2:00.0
600м /авто/			1:22.35	1:27.35	1:33.35	1:40.35	1:46.35	1:54.35	2:00.35
800м			1:55.0	2:00.0	2:09.0	2:20.0	2:28.0	2:38.0	2:45.0
800м /авто/	1:46.30	1:50.00	1:55.35	2:00.35	2:09.35	2:20.35	2:28.35	2:38.35	2:45.35
1000м		2:22.0	2:30.0	2:37.0	2:48.0	3:00.0	3:15.0	3:30.0	3:45.0
1000м /авто/		2:22.35	2:30.35	2:37.35	2:48.35	3:00.35	3:15.35	3:30.35	3:45.35
1500м	3:38.0	3:48.0	3:56.0	4:08.0	4:25.0	4:45.0	5:10.0	5:30.0	6:00.0
1500м /авто	3:38.35	3:48.35	3:56.35	4:08.35	4:25.35	4:45.35	5:10.35	5:30.35	6:00.35
3000м		8:08.0	8:30.0	9:00.0	9:35.0	10:20.0	11:00.0	12:00.0	
3000м /авто/		8:08.35	8:30.35	9:00.35	9:35.35	10:20.35	11:00.35	12:00.35	
5000м	13:27.0	14:10.0	14:40.0	15:25.0	16:30.0	18:00.0	18:50.0	20:30.0	
5000м /авто/	13:27.35	14:10.35	14:40.35	15:25.35	16:30.35	18:00.35	18:50.35	20:30.35	
10000м	28:05.0	29:30.0	30:50.0	32:30.0	34:40.0	37:50.0			
10000м /авто/	28:05.35	29:30.35	30:50.35	32:30.35	34:40.35	37:50.35			
Спортты к атақтар мен разрядтар	ХДСШ	СШ	СШУ	1-разряд	2-разряд	3-разряд	1 жө.	2 жө.	3 жө.
Эстафеталық жүгіру (мин., сек.)									
4 х 100м			42.0	44.0	46.5	50.0	52.5	55.0	59.0
4 х 100м /авто/	39.00	41.15	42.35	44.35	46.35	50.35	52.35	53.35	59.35

0.914/ 9.14			14.55	15.75	16.35	16.75	17.85		
110м с/б 0.914/ 8.90				15.6	16.3	17.1	17.9	18.6	
110м с/б / авто/ 0.914/ 8.90				15.95	16.65	17.45	18.25	18.95	
300м с/б			39.0	40.5	43.0	46.0	49.0	52.0	55.0
300м с/б / авто/			39.35	40.85	43.35	46.35	49.35	52.35	55.35
400м с/б выс. 0.84			55.6	57.6	1:02.6	1:07.6	1:12.6		
400м с/б / авто/ выс .0.84			55.95	57.95	1:02.95	1:07.95	1:12.95		
400м с/б			54.8	56.8	1:01.8	1:06.8			
400м с/б / авто/	49.80	53.00	55.15	57.15	1:02.15	1:07.15			
Спортты қ атақтар м е н разрядтар	ХДСШ	СШ	СШҮ	1- разряд	2-разряд	3-разряд	1 жө.	2 жө.	3 жө.
Бөгетгермен жүгіру (мин., сек)									
1500				4:45.0	5:05.0	5:25.0	5:45.0	5:55.0	6:05.0
1500 авто				4:45.35	5:05.35	5:25.35	5:45.35	5:55.35	6:05.35
2000			6:10.0	6:30.0	7:00.0	7:30.0	7:50.0	8:05.0	8:15.0
2000/авто /			6:10.35	6:30.35	7:00.35	7:30.35	7:50.35	8:05.35	8:15.35
3000	8:32.0	8:53.0	9:22.0	9:50.0	10:30.0	11:27.0			
3000 / авто/	8:32.35	8:53.35	9:22.35	9:50.35	10:30.35	11:27.35			
Тасжолда жүгіру, км. (мин., сек.)									
10км			30:20	32:00	34:10	37:20			
15км			47:00	50:00	53:00	58:00			
21 км 975м	1:03:00	1:06:00	1:08:30	1:12:00	1:16:00	1:22:00			
4км 195м	2:18:00	2:22:00	2:30:00	2:38:00	2:47:00	Қашықты қ т ы аяқтау			
100км	6:35:00	7:00:00	7:20:00	7:50:00	Қашықты қ т ы аяқтау				
Тәуліктік жүгіру-к м.	250	240	220	190	-				

Спорттық атақтар мен разрядтар	ХДСШ	СШ	СШҮ	1-разряд	2-разряд	3-разряд	1 жө.	2 жө.	3 жө.
Кросс (мин., сек.)									
500м							1:32	1:38	1:44
1км				2:38	2:50	3:00	3:15	3:30	3:45
2км				5:55	6:15	6:40	7:00	7:30	8:10
3км			8:40	9:10	9:45	10:30	11:00	12:00	13:00
4км			11:35	12:10	12:50	13:40	14:20	15:00	16:00
6км			17:45	18:35	19:40	20:40	21:30	22:20	23:30
8км			24:40	25:40	27:20	29:20			
12км			38:20	40:00	43:00	47:00			
Спорттық атақтар мен разрядтар	ХДСШ	СШ	СШҮ	1-разряд	2-разряд	3-разряд	1 жө.	2 жө.	3 жө.
Үй-жайлардағы жүгіру (мин., сек.)									
200м			22.6	23.4	25.0	26.4	27.3	28.6	30.0
200м авто/	21.30	22.10	22.95	23.75	25.35	26.75	27.65	28.95	30.35
300м			36.1	37.8	41.0	44.0	47.0	51.0	56.0
300м авто/			36.45	38.15	41.35	44.35	47.35	51.35	56.35
400м			50.5	53.0	55.00	1:00.0	1:04.0	1:08.0	1:13.0
400м авто/	47.00	48.60	50.85	53.35	55.35	1:00.35	1:04.35	1:08.35	1:13.35
600м			1:24.5	1:28.5	1:34.5	1:41.5	1:47.5	1:55.5	2:01.5
600м авто/			1:24.85	1:28.85	1:34.85	1:41.85	1:47.85	1:55.85	2:01.85
800м	1:48.0	1:51.0	1:57.0	2:02.0	2:11.0	2:22.0	2:30.0	2:40.0	2:50.0
800м авто/	1:48.35	1:51.35	1:57.35	2:02.35	2:11.35	2:22.35	2:30.35	2:40.35	2:50.35
1000м		2:23.0	2:32.0	2:39.0	2:51.0	3:02.0	3:17.0	3:33.0	3:50.0
1000м авто/		2:23.35	2:32.35	2:39.35	2:51.35	3:02.35	3:17.35	3:33.35	3:50.35
1500м	3:42.0	3:51.0	4:00.0	4:12.0	4:29.0	4:55.0	5:10.0	5:30.0	5:55.0
1500м авто/	3:42.35	3:51.35	4:00.35	4:12.35	4:29.35	4:55.35	5:10.35	5:30.35	5:55.35
3000м	7:56.0	8:10.0	8:30.0	8:58.0	9:33.0	10:25.0	10:55.0	11:30.0	12:25.0
3000м авто/	7:56.35	8:10.35	8:30.35	8:58.35	9:33.35	10:25.35	10:55.35	11:30.35	12:25.35
Үй-жайлардағы эстафеталық жүгіру (мин., сек.)									
4x200м			1:29.0	1:32.0	1:37.0	1:44.0	1:48.0	1:53.0	1:59.0

4x200м / авто/			1:29.35	1:32.35	1:37.35	1:44.35	1:48.35	1:53.35	1:59.35
4x400м		3:13.0	3:20.0	3:28.0	3:40.0	3:55.0	4:04.0	4:16.0	4:28.0
4x400м / авто/	3:09.00	3:13.35	3:20.35	3:28.35	3:40.35	3:55.35	4:04.35	4:16.35	4:28.35
100+200+300+400м			2:01.5	2:05.5	2:09.5	2:13.5	2:17.5	2:19.5	2:21.5
100+200+300+400м /авто/			2:01.85	2:05.85	2:09.85	2:13.85	2:17.85	2:19.85	2:21.85
Спорттық атақтар мен разрядтар	ХДСШ	СШ	СШҮ	1-разряд	2-разряд	3-разряд	1 жө.	2 жө.	3 жө.
Стадиондағы спорт жүрісі (мин., сек)									
1000м							5:20:00	5:40:00	6:00:00
2000м				9:00:00	9:30:00	10:20:00	11:15:00	12:50:00	13:45:00
3000м			12:30.0	13:30.0	14:40.0	16:00.0	17:00.00	18:00.0	19:00.0
5000м			21:40.0	23:00.0	24:40.0	27:30.0	29:00.00	31:00.0	33:00.0
10000м		43:00.0	45:30.0	48:30.0	52:30.0	58:30.0	1:04:30.0	1:10:30.0	
20000м	1:24:30.0	1:29:30.0	1:35:30.0	1:41:30.0	1:51:00.0	2:01:00.0			
50000м	4:05:30.0	4:21:30.0	4:46:00.0	5:10:00.0	Соңғы қашықтық				
Тасжолдағы спорт жүрісі – км. (час, мин., сек.)									
10км		42:30	45:00	48:00	52:00	57:30	1:05.0		
20км	1:23:30	1:29:00	1:35:00	1:41:00	1:50:00	2:00:00			
35км	2:33:00	2:41:00	2:51:00	2:55:00	3:05:00	Соңғы қашықтық			
50км	4:09:00	4:20:00	4:45:00	5:15:00	Соңғы қашықтық				
Спорттық атақтар мен разрядтар	ХДСШ	СШ	СШҮ	1-разряд	2-разряд	3-разряд	1 жө.	2 жө.	3 жө.
Секіру (метр)									
Биіктікке секіру	2.28	2.12	2.00	1.90	1.75	1.60	1.50	1.40	1.30
Айырмен	5.60	5.00	4.60	4.20	3.60	3.00	2.80	2.60	2.30
Ұзындыққа секіру	8.10	7.60	7.20	6.80	6.20	5.40	5.00	4.80	4.40
Үш мәрте	16.80	16.00	15.00	14.20	13.20	12.20	11.40	10.70	10.20
Спорттық атақтар				1-					

Төртсайыс					300	270	230	200	170
Үшсайыс				1800	1500	1200	1000	800	600

Әйелдер

Спорттық атақтар мен разрядтар	ХДСШ	СШ	СШҮ	1-разряд	2-разряд	3-разряд	1 жө.	2 жө.	3 жө.
Стадиондағы жүгіру (мин., сек.)									
30м						4.9	5.1	5.3	5.5
50м			6.7	6.9	7.3	7.7	8.2	8.6	9.3
50м /авто /			7.05	7.25	7.65	8.05	8.55	8.95	9.65
60м			7.6	8.0	8.4	8.9	9.4	9.9	10.4
60м /авто /	7.35	7.55	7.95	8.35	8.75	9.25	9.75	10.25	10.75
100м			12.2	12.8	13.6	14.8	15.8	17.0	18.0
100м / авто/	10.30	11.90	12.55	13.15	13.95	15.15	16.15	17.35	18.35
200м			25.2	26.6	28.5	31.0	32.5	35.0	37.0
200м / авто/	23.30	24.40	25.55	26.95	28.85	31.35	32.85	35.35	37.35
300м			40.0	42.0	45.0	49.0	53.0	57.0	1:00.0
300м / авто			40.35	42.35	45.35	49.35	53.35	57.35	1:00.35
400м			56.5	1:00.0	1:04.0	1:10.0	1:16.0	1:21.0	1:27.0
400м / авто/	52.35	54.50	56.85	1:00.35	1:04.35	1:10.35	1:16.35	1:21.35	1:27.35
600м			1:36.0	1:42.0	1:49.0	1:57.0	2:04.0	2:11.0	2:20.0
600м / авто/			1:36.35	1:42.35	1:49.35	1:57.35	2:04.35	2:11.35	2:20.35
800м			2:13.0	2:22.0	2:35.0	2:55.0	3:05.0	3:18.0	3:30.0
800м / авто/	2:01.30	2:07.00	2:13.35	2:22.35	2:35.35	2:55.35	3:05.35	3:18.35	3:30.35
1000м		2:44.0	2:54.0	3:07.0	3:22.0	3:42.0	4:00.0	4:18.0	4:40.0
1000м / авто/		2:44.35	2:54.35	3:07.35	3:22.35	3:42.35	4:00.35	4:18.35	4:40.35
1500м	4:08.0	4:20.0	4:35.0	4:52.0	5:17.0	5:47.0	6:07.0	6:30.0	7:05.0
1500м / авто	4:08.35	4:20.35	4:35.35	4:52.35	5:17.35	5:47.35	6:07.35	6:30.35	7:05.35
3000м		9:25.0	9:50.0	10:30.0	11:30.0	12:40.0	13:40.0	14:30.0	
3000м / авто/		9:25.35	9:50.35	10:30.35	11:30.35	12:40.35	13:40.35	14:30.35	
5000м	9:00.0	16:20.0	17:10.0	18:15.0	19:40.0	21:20.0			

1.000/ 9.14									
50м с/б 0.762/ 8.25			7.8	8.3	9.1	10.1	10.6	11.5	
50м с/б / авто/ 0.762/ 8.25			8.15	8.65	9.45	10.45	10.95	11.85	
50 с/б 0.650/ 8.00							10.8	11.4	12.1
50м с/б / авто/ 0.650/ 8.00							11.15	11.75	12.45
60м с/б			8.8	9.3	10.1	11.1			
60м с/б / авто/ 8.18	8.18	8.60	9.15	9.65	10.45	11.45			
60м с/б 0.762/ 8.50			8.5	9.0	9.8	10.8	11.4		
60м с/б/ авто/ 0.762/ 8.50			8.85	9.35	10.15	11.15	11.75		
60м с/б 0.762/ 8.25				9.2	10.0	11.0	11.5	12.4	
60м с/б / авто/ 0.762/ 8.25				9.55	10.35	11.35	11.85	12.75	
60м с/б 0.650/ 8.00							12.0	12.7	13.5
60м с/б / авто/ 0.650/ 8.00							12.35	13.05	13.85
100м с/б			14.7	15.7	17.2	19.3			
100м с/б / авто/ 15.05			15.05	16.05	17.55	19.65			
100м с/б 0.762/ 8.50			14.5	15.6	17.0	19.0	20.0		
100м с/б / авто/ 14.85			14.85	15.95	17.35	19.35	20.35		

0.762/ 8.50									
100м с/б 0.762/ 8.25				15.8	17.3	19.2	20.2	21.2	
100мс/б / авто/ 0.762/ 8.25				16.15	17.65	19.55	20.55	21.55	
110 с/б / авто/	13.15	14.20							
300м с/б			43.5	46.5	50.0	55.0	59.0	1:03.0	1:07.0
300м с/б / авто/			43.85	46.85	55.35	55.35	59.35	1:03.35	1:07.35
400м с/б			1:03.0	1:07.5	1:13.0	1:21.0			
400м с/б / авто/	56.65	1:00.00	1:03.35	1:07.85	1:13.35	1:21.35			
Спортты қ атақтар мен разрядтар	ХДСШ	СШ	СШҮ	1- разряд	2-разряд	3-разряд	1 жө.	2 жө.	3 жө.
Бөгеттермен жүгіру (мин., сек)									
1500м				5:30.0	5:50.0	6:10.0	6:30.0	6:45.0	7:00.0
1500м / авто/				5:30.35	5:50.35	6:10.35	6:30.35	6:45.35	7:00.35
2000м			7:15.0	7:30.0	7:45.0	8:00.0	8:10.0	8:20.0	8:30.0
2000м / авто/			7:15.35	7:30.35	7:45.35	8:00.35	8:10.35	8:20.35	8:30.35
3000м	9:48.0	10:30.0	11:00.0	11:40.0	12:30.0	13:20.0			
3000м / авто/	9:48.35	10:30.35	11:00.35	11:40.35	12:30.35	13:20.35			
Тасжолда жүгіру (сағ, мин., сек.)									
10км			36:00	38:20	41:50	45:00			
15км			56:00	59:00	1:04:00	1:10:00			
21 км 975м	1:13:00	1:17:00	1:21:00	1:26:00	1:33:00	1:41:00			
42 км 195м	2:43:00	2:50:00	3:05:00	3:15:00	3:30:00	Соңғы қашықты қ			
100км	8:10:00	8:40:00	9:10:00	9:40:00	Соңғы қашықты қ				
Тәуліктік жүгіру км	200	190	170	140	-				
Спортты қ атақтар				1-					

мен разрядтар	ХДСШ	СШ	СШҮ	разряд	2-разряд	3-разряд	1 жө.	2 жө.	3 жө.
Кросс (мин., сек.)									
500м							1:45	1:50	1:55
1 км				3:07	3:22	3:42	4:02	4:20	4:30
2 км			6:30	6:55	7:35	8:10	8:40	9:20	10:10
3 км			10:00	10:45	11:35	12:30	13:30	14:20	16:00
4 км			13:50	14:50	15:30	17:10	18:20		
6 км			21:40	23:00	24:10	26:50			
8 км			30:10	32:00	34:10	36:30			
Жайлардағы жүгіру (мин., сек.)									
200м			26.0	27.2	29.2	31.5	33.0	34.5	36.0
200м / авто/	23.90	25.00	26.35	27.55	29.55	31.85	33.35	34.85	36.35
300м			41.2	43.5	46.2	49.2	52.0	54.0	56.0
300м / авто/			41.55	43.85	46.55	49.55	52.35	54.35	56.35
400м			57.5	1:01.0	1:05.0	1:11.0	1:17.0	1:21.0	1:27.0
400м / авто/	53.25	55.50	57.85	1:01.35	1:05.35	1:11.35	1:17.35	1:21.35	1:27.35
600м			1:37.0	1:43.0	1:50.0	1:58.0	2:06.5	2:12.0	2:21.0
600м / авто/			1:37.35	1:43.35	1:50.35	1:58.35	2:06.35	2:12.35	2:21.35
800м			2:15.0	2:24.0	2:37.0	2:47.0	3:06.0	3:20.0	3:35.0
800м / авто/	2:04.00	2:09.00	2:15.35	2:24.35	2:37.35	2:47.35	3:06.35	3:20.35	3:35.35
1000м		2:45.0	2:55.0	3:05.0	3:20.0	3:40.0	4:00.0	4:20.0	4:40.0
1000м / авто/		2:45.35	2:55.35	3:05.35	3:20.35	3:40.35	4:00.35	4:20.35	4:40.35
1500м	4:15.0	4:22.0	4:37.0	4:55.0	5:20.0	5:50.0	6:10.0	6:30.0	7:10.0
1500м / авто/	4:15.35	4:22.35	4:37.35	4:55.35	5:20.35	5:50.35	6:10.35	6:30.35	7:10.35
3000м	9:03.0	9:22.0	10:00.0	10:40.0	11:40.0	12:50.0	13:50.0	14:30.0	15:45.0
3000м / авто/	9:03.35	9:22.35	10:00.35	10:40.35	11:40.35	12:50.35	13:50.35	14:30.35	15:45.35
Жайлардағы эстафеталық жүгіру (мин., сек.)									
4x200м			1:42.0	1:47.0	1:55.0	2:05.0	2:11.0	2:17.0	2:25.0
4x200м / авто/			1:42.35	1:47.35	1:55.35	2:05.35	2:11.35	2:17.35	2:25.35
4x400м			3:50.0	4:04.0	4:20.0	4:44.0	5:06.0	5:25.0	5:40.0
4x400м / авто/	3:33.00	3:42.35	3:50.35	4:04.35	4:20.35	4:44.35	5:06.35	5:25.35	5:40.35
100+200+ 300+400м			2:20.0	2:25.0	2:32.0	2:37.5	2:43.0	3:00.0	3:30.0

100+200+ 300+400м /авто/			2:20.35	2:25.35	2:32.35	2:37.35	2:43.35	3:00.35	3:30.35
Спортты қ атақтар м е н разрядтар	ХДСШ	СШ	СШҮ	1- разряд	2-разряд	3-разряд	1 жө.	2 жө.	3 жө.
Стадиондағы спорт жүрісі (мин., сек)									
1000м							5:30:00	6:20:00	6:45:00
2000м				10:20:00	11:15:00	12:00:00	12:50:00	13:40:00	14:30:00
3000м			14:30.0	15:30.0	16:40.0	18:00.0	18:50.00	20:00.0	21:30.0
5000м			25:15.0	26:15.0	28:35.0	31:15.0	32:30.00	34:20.0	36:40.00
10000м		48:30.0	51:30.0	55:00.0	59:00.0	1:05.0			
20000м	1:37:00.0	1:43:00.0	1:48:00.0	1:56:00.0	2:06:00.0	Соңғы қашықты қ			
50000м					Соңғы қашықты қ				
Тасжолдағы спорт жүрісі (сағ, мин. сек)									
10км		48:00	51:00	54:30	58:30	1:04:30			
20км	1:36:00	1:42:00	1:47:00	1:55:00	2:05:00	2:16:00			
Спортты қ атақтар м е н разрядтар	ХДСШ	СШ	СШҮ	1- разряд	2-разряд	3-разряд	1 жө.	2 жө.	3 жө.
Секіру (метр)									
Биіктікке секіру	1.92	1.80	1.70	1.60	1.50	1.40	1.30	1.25	1.20
айырмен	4.40	4.00	3.60	3.30	3.00	2.70	2.50	2.30	2.10
Ұзындық қа секіру	6.65	6.20	5.95	5.50	5.00	4.50	4.30	4.00	3.80
Үш мәрте	14.10	13.30	12.70	12.00	11.20	10.50	10.00	9.70	9.30
Ядроны лақтыру (метр)									
4.0кг	17.20	16.00	14.00	12.00	10.00	9.00	8.00	7.00	6.00
3.0кг			15.00	13.00	11.00	10.00	9.00	8.00	7.00
Табакшаны лақтыру (метр)									
1.0кг	59.00	51.00	45.00	39.00	32.00	27.00	26.00	23.00	20.00
Балғаны лақтыру (метр)									
4.0кг	68.00	58.00	53.00	47.0	41.00	35.00	31.00	29.00	27.00
3.0кг			55.00	50.0	44.00	38.00	34.00	32.00	30.00
Найзаны лақтыру (метр)									
600гр	59.00	51.00	45.00	39.0	32.0	27.00	25.00	23.00	20.00
500гр			48.00	42.0	35.0	30.00	28.00	26.00	24.00
Доп лақтыру (150 гр.)									

						47.00	40.00	35.0	30.0
Көпсайыс									
Онсайыс	5950	6900	6300	5400	4300	3100			
Сегіз сайыс							2100		
Жеті сайыс (қысқы)	4400	5100	4500	4000	3200	2500		1700	1500
Бессайыс		3850	3400	3000	2400	2000	1700	1500	1300
Төртсайыс					300	270	230	200	170
Үшсайыс				2000	1450	1300	1100	900	700

6-бөлім. Көру қабілеті бұзылған жеңіл атлетика бойынша нормалары

Ерлер

Бағдарлам а түрлері	Спорттық атақтар		Спорттық разрядтар						
	ХДСШ	СШ	СШҮ	1-разряд	2-разряд	3-разряд	1 жө.	2 жө.	3 жө.
В1 сыныбы (Т-11, F-11)									
Жүгіру, орынжайда жүгіру (м, сағ, мин. сек)									
60 о/ж.	7,55(A)	7,6	7,9	8,1	8,4	8,7	9,0	9,4	9,7
100	12,0	12,2	13,2	14,0	15,0	15,5	16,5	17,0	17,5
200	24,5	25,2	26,8	28,5	30,5	31,5	33,8	35,0	36,0
200 о/ж.	25,0	26,0	27,2	28,9	30,8	32,5	34,0	35,5	36,5
400	56,3	59,0	1.03,5	1.05,0	1.07,0	1.10,0	1.13,5	1.15,5	1.18,0
400 о/ж.	1.00,0	1.01,5	1.04,0	1.06,5	1.08,5	1.11,0	1.14,0	1.16,0	1.20,0
800	2.20,0	2.30,0	2.42,0	2.50,0	3.04,0	3.18,0	3.30,0	3.35,0	3.40,0
1500	4.32,0	4.45,0	4.55,0	5.10,0	5.25,0	5.45,0	6.10,0	6.24,0	6.40,0
3000	10.00,0	10.10,0	10.20,0	10.40,0	11.10,0	11.40,0			
5000	16.50,0	17.30,0	18.00,0	18.45,0	19.45,0	21.10,0			
10000	36.00,0	37.00,0	40.00,0						
марафон	3:10.0	3:15.0	3:50.0	Қашықтықты аяқтау					
Секіру (метр, см)									
Ұзындыққа	5.50	5.20	5.00	4.70	4.30	4.10	4.00	3.50	3.30
Үш рет қарғып	10.50	9.50	9.20	9.00	8.30	8.00	7.30	7.00	5.70
Биіктікке	1.45	1.35	1.30	1.25	1.15	1.10	1.05	1.00	0.95
Лақтыру, көпсайыс (м., ұпайлар)									
Ядро 7,25 кг	10.00	9.20	8.70	8.20	7.90	7.00			
							9.40		7.90

60		7,8	8,2	8,8	9,1	9,4	9,9
60a	7,74	8,04	8,44	9,04	9,34	9,64	10,14
100		12,8	13,6	14,7	15,3	16,0	17,0
100 a	12,44	13,04	13,84	14,94	15,54	16,24	17,24
200		26,6	28,5	31,0	32,4	34,0	36,0
200 a	25,44	26,84	28,74	31,24	32,64	34,24	36,24
300			44,0	48,0	50,0	53,0	56,0
300 a			44,24	48,24	50,24	53,24	56,24
400	57,0	1.00,0	1.04,0	1.10,0	1.13,0	1.17,0	1.22,0
400 a	57,24	1.00,24	1.04,24	1.10,24	1.13,24	1.17,24	1.22,24
600			1.46,5	1.56,0	2.02,0	2.08,0	2.17,0
800	2.13,0	2.20,0	2.31,0	2.45,0	2.53,0	3.02,0	3.15,0
800 a	2.13,24	2.20,24	2.31,24	2.45,24	2.53,24	3.02,24	3.15,24
1000		3.00,0	3.13,0	3.31,0	3.42,0	3.53,0	4.10,0
1500	4.33,0	4.49,0	5.10,0	5.38,0	5.55,0	6.15,0	6.40,0
3000	10.10,0	10.40,0	11.25,0	12.30,0	13.15,0	14.30,0	
5000	17.35,0	18.35,0	19.35,0	21.50,0	23.30,0		
10000	37.00,0	38.50,0	41.30,0	45.00,0	48.00,0		
4x100		50,8	54,0	58,0	1.01,0	1.04,0	1.08,0
4x100 a		51,04	54,24	58,24	1.01,24	1.04,24	1.08,24
4x400		4.00,0	4.16,0	4.40,0	4.52,0	5.08,0	5.28,0
Бөгөтпен жүгіру (мин, сек)							
60		9,3	10,1	11,1	11,7	12,4	13,4
60 a	8,94	9,54	10,34	11,34	11,94	12,64	13,64
100		16,0	17,4	19,3	20,4	21,7	23,5
100 a	15,14	16,24	17,64	19,54	20,64	21,94	22,74
400		1.07,5	1.13,0	1.20,0	1.25,0		
400 a	1.03,74	1.07,74	1.13,24	1.20,24	1.25,24		
Кросс (км, мин, сек)							
1			3.14,0	3.32,0	3.42,0	3.54,0	4.10,0
2		6.40,0	7.10,0	7.50,0	8.10,0	8.35,0	9.15,0
3		10.25,0	11.10,0	12.15,0	12.45,0	13.30,0	
4		14.05,0	15.10,0	16.40,0	17.20,0	18.20,0	
6		22.00,0	23.30,0	25.50,0	27.00,0	28.30,0	
Орынжайларда жүгіру (метры, мин, сек)							
200		27,2	29,0	31,5	33,0	34,5	36,5
200 a	26,04	27,44	29,24	31,74	33,24	34,74	36,74
300			45,0	49,0	51,0	54,0	57,0
400	57,5	1.01,0	1.05,0	1.11,0	1.14,0	1.18,0	1.23,0
400 a	57,74	1.01,24	1.05,24	1.11,24	1.14,24	1.18,24	1.23,24
600			1.48,0	1.57,0	2.03,0	2.09,0	2.18,0
800	2.14,5	2.21,5	2.32,5	2.46,0	2.54,0	3.03,0	3.16,0

800a	2.14,74	2.21,74	2.32,74	2.46,24	2.54,24	3.03,24	3.16,24
1500	4.35,0	4.51,0	5.12,0	5.40,0	5.57,0	6.17,0	6.42,0
3000	10.13,0	10.43,0	11.28,0	12.33,0	13.18,0	14.33,0	
4x200		1.47,0	1.55,0	2.05,0	2.11,0	2.17,0	2.25,0
4x400		4.04,0	4.20,0	4.44,0	4.56,0	5.12,0	5.32,0
Жүгіріп секіру (метр)							
Биіктікке	1,70	1,60	1,50	1,40	1,35	1,25	1,20
Ұзындыққа	5,60	5,30	5,00	4,70	4,50	4,20	3,90
Үш мәрте	12,30	11,80	11,30	10,70	10,30	9,90	9,50
Лақтыру (метр)							
Табақшаны	44,00	40,00	34,50	29,50	26,50	23,50	20,00
Найзаны	43,00	39,00	32,00	25,00	23,00	20,00	17,00
Допты				49,00	43,00	37,00	30,00
Ядроны	13,00	11,60	10,00	8,00	7,00	6,00	5,00
Көпсайыс (ұпайлар)							
жетісайыс	4000	3600	3200	2400	2000	1600	1200
бессайыс	3000	2700	2400	2000	1600	1300	1000
төртсайыс				270	220	170	120
үшсайыс				1300	1100	800	600

Ерлер

Түрлері	Атақтары мен разрядтары (ерлер)						
	ХДСШ	СШ	СШҮ	1-разряд	2-разряд	3-разряд	1 жө.
60		7,0	7,2	7,6	7,8	8,1	8,4
60 а	7,04	7,24	7,44	7,84	8,04	8,34	8,64
100		11,1	11,7	12,4	12,8	13,4	14,0
100 а	10,94	11,34	11,94	12,64	13,04	13,64	14,24
200		22,8	24,0	25,7	26,7	28,0	29,4
200 а	22,04	23,04	24,24	25,94	26,94	28,24	29,64
300			37,3	40,0	41,5	43,4	46,0
300 а			37,54	40,24	41,74	43,64	46,24
400	49,0	51,0	54,0	57,8	1.00,0	1.03,0	1.06,0
400 а	49,24	51,24	54,24	58,04	1.00,24	1.03,24	1.06,24
600			1.29,5	1.36,0	1.40,0	1.45,0	1.50,0
800	1.54,5	1.59,0	2.06,0	2.16,0	2.21,0	2.28,0	2.36,0
800 а	1.54,74	1.59,24	2.06,24	2.16,24	2.21,24	2.28,24	2.36,24
1000		2.33,0	2.42,0	2.54,0	3.00,0	3.10,0	3.20,0
1500	3.55,0	4.06,0	4.20,0	4.39,0	4.49,0	5.04,0	5.20,0
3000	8.26,0	8.55,0	9.30,0	10.20,0	10.50,0	11.30,0	
5000	14.40,0	15.20,0	16.25,0	17.50,0	18.50,0	20.30,0	
10000	30.50,0	32.30,0	34.30,0	37.30,0			
Эстафетті жүгіру (метр, мин, сек)							

4x100		43,6	46,0	49,0	50,8	53,2	56,0
4x100 а		43,84	46,24	49,24	51,04	53,44	56,24
4x400		3.23,0	3.36,0	3.51,0	4.00,0	4.12,0	4.24,0
Кедергілі жүгіру (метр, мин, сек)							
60	8,2	8,7	9,2	9,9	10,3	10,8	11,5
60 а	8,44	8,94	9,44	10,14	10,54	11,04	11,74
110	15,5	16,0	16,8	18,3	19,0	20,0	21,5
110 а	15,74	16,24	17,04	18,54	19,24	20,24	21,74
400	56,5	58,5	1.02,5	1.08,0	1.11,0		
400 а	56,74	58,74	1.02,74	1.08,24	1.11,24		
Бөгетпен жүгіру (метр, мин, сек)							
3000	9.20,0	9.50,0	10.30,0	11.25,0			
Тас жолымен жүгіру (км, часы, мин, сек)							
15		49.00	51.30	56.00			
21,0975	1:08.00	1:11.30	1:15.00	1:21.00			
42.195	2:28.00	2:37.00	2:48.00	Закр. дистан.			
Кросс (км, мин, сек)							
1				2.55,0	3.02,0	3.10,0	3.20,0
2			6.00,0	6.20,0	6.40,0	7.00,0	7.20,0
3			9.20,0	10.00,0	10.30,0	11.00,0	11.30,0
5		15.20,0	16.20,0	17.30,0	18.20,0	19.00,0	20.00,0
8		25.20,0	27.00,0	29.00,0	30.30,0		
12		39.20,0	42.00,0	45.00,0			
Орынжайларда жүгіру (метры, мин, сек)							
200		23,4	24,6	26,3	27,3	28,6	30,0
200 а	22,74	23,64	24,84	26,54	27,54	28,84	30,24
300			38,0	40,6	42,1	44,0	46,6
400	50,0	52,0	55,0	58,8	1.01,0	1.04,0	1.07,0
400 а	50,24	52,24	55,24	59,04	1.01,24	1.04,24	1.07,24
600			1.31,0	1.37,5	1.41,5	1.46,5	1.51,5
800	1.56,5	2.01,0	2.09,5	2.17,5	2.22,5	2.29,5	2.37,5
800 а	1.56,74	2.01,24	2.09,74	2.17,74	2.22,74	2.29,74	2.37,74
1500	3.57,0	4.08,0	4.22,0	4.41,0	4.51,0	5.06,0	5.22,0
3000	8.29,0	8.58,0	9.33,0	10.23,0	10.53,0	11.33,0	
2000 с/п		6.10,0	6.36,0	7.13,0	7.30,0		
4x200		1.32,0	1.37,0	1.44,0	1.48,0	1.53,0	1.59,0
4x400		3.28,0	3.40,0	3.55,0	4.04,0	4.16,0	4.28,0
Жүгіріп секіру (метр)							
Биіктікке	2,02	1,90	1,75	1,60	1,55	1,45	1,35
Ұзындыққа	4,30	4,00	3,60	3,10	2,85	2,60	2,20

Үш рет қарқынмен	14,30	13,80	13,00	12,20	11,70	11,20	10,50
Лақтыру (метр)							
Диск	44,00	40,00	36,00	30,00	28,00	25,00	21,50
Балға	54,00	50,00	46,50	38,50	35,50	32,00	28,00
Найза	60,00	56,00	52,00	43,00	40,50	36,50	32,00
Доп				60,00	50,00	45,00	40,00
Ядро	14,50	13,00	11,50	10,00	9,00	8,00	7,00
Көпсайыс (ұпайлар)							
онсайыс	5600	5100	4600	3600	3000		
жетісайыс	4600	4000	3400	2700	2400	2100	
алтысайыс			2700	2200	1950	1650	1250
бессайыс				2700	2200	1700	1200
үшсайыс				1200	1000	850	600

Тосқауылда жүгіру, лақтыру және көпсайыс жасына сәйкес келесі тосқауыл қашықтықтары мен снаряд массасының параметрлерін қолданады (кестені қараңыз).

Тосқауылдың қашықтық параметрлері, снарядтардың массасы	Жас топтары, жасы		
	14-15	16-17	18 және үлкен
Ерлер			
50, 60, 110 м. тосқауылмен			
Тосқауылдың биіктігі (мм.)	840	914	1067
Тосқауылдардың арасындағы қашықтық (м)	8,50	8,80	9,14
Снарядтардың массасы (кг.)			
Ядро, балға	4,0	5,0	7,26
Диск	1,0	1,5	2,0
Найза	0,6	0,8	0,8
Доп	0,15		
Әйелдер			
50, 60, 100 м тосқауылмен			
Тосқауылдың биіктігі (мм.)	650	726	840
Тосқауылдардың арасындағы қашықтық (м)	8,00	8,25	8,50
Снарядтардың массасы (кг.)			
Ядро, балға	3,0	3,0	4,0
Диск	1,0	1,0	1,0
Найза	0,6	0,6	0,6
Доп	0,15		

8-бөлім. Тірек-қимыл аппараты зақымдалған (ТҚАЗ) жеңіл атлетикадан нормалары

Түрлері	Спорттық атақтары мен разрядтары (ерлер.)						Спорттық атақтары мен разрядтары (әйелдер.)					
	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3
F-32 сыныбы												
Ядролар	6.80	6.20	5.80	5.40	4.60	4.00	5.05	4.20	3.50	3.00	2.80	2.30
Диस्क	15.20	13.80	13.00	11.20	10.40	9.00	8.15	7.50	6.80	6.00	5.30	4.90
F-33 сыныбы												
Ядролар	7.70	7.00	6.50	5.90	5.00	4.40	5.35	4.45	4.00	3.50	3.20	2.85
Диस्क	22.10	20.10	18.10	16.50	14.10	10.55	10.75	8.90	8.40	8.00	7.30	6.90
Найза	17.00	14.50	13.00	11.50	10.50	9.00	8.50	8.00	7.00	6.50	5.40	4.70
F-34 сыныбы												
100	19,00	21,00	24,00	26,00	28,50	30,00	24,00	27,00	30,00	33,00	35,00	37,00
200	33,00	38,00	41,00	43,00	46,50	49,00	43,00	51,00	55,00	59,00	1.05,00	1.10,00
Ядролар	10.00	9.00	8.30	6.90	6.30	5.50	6.70	5.60	4.80	4.20	3.80	3.00
Диस्क	30.20	27.10	26.00	24.40	21.90	20.00	13.50	12.00	11.30	9.40	7.60	5.40
Найза	23.50	21.70	19.00	17.50	15.00	14.50	13.50	12.00	9.55	7.15		4.80

100	19,40	20,37	23,00	24,50	26,00	27,00	25,00	30,00	32,00	33,50	35,00	38,00	
200	34,50	37,25	40,00	42,20	45,40	48,60	45,00	47,00	49,00	51,50	53,00	55,00	
400	1.07,0	1.10,00	1.15,00	1.20,50	1.24,50	1.30,60							
800	2.20,00	2.30,00	2.45,00	3.00,00	3.07,50	3.10,00	3.00,00	3.30,00	3.42,00	3.55,00	4.00,00	4,100	
1500	4.55,00	5.25,00	6.20,00	7.20,00	8.30,00	9.10,00							
5000	14.30,0	16.00,0	18.30,0	21.00,0	23.00,0	25.00,0							
ма ра фо н	2:30.00,0	2 : 45.00, 0	3 : 10.00, 0	Қашықтықты аяқтау									
яд ро	6.50	6.00	5.60	4.50	4.00	3.40	2.85	2.50	2.20	1.90	1.60	1,300	
ди ск	17.20	16.40	15.10	13.00	11.00	9.00	10.40	9.35	8.60	8.00	7.20	6,000	
на йз а	14.00	12.00	10.90	9.50	8.70	6.50	6.50	5.00	4.90	4.50	3.90	3,000	
Т/Ф-53 сыныбы													
100	16,10	16,80	18,00	21,50	22,40	23,00	19,00	21,00	25,00	26,50	27,40	28,300	
200	28,00	29,40	31,50	33,00	35,00	37,50	35,00	37,50	43,50	46,00	47,40	49,000	

40 0	54,00	56,00	1.00,2	1.03,0	1.06,0	1.09,0	1.04,5 0	1.10,00	1.25,50	1.35,00	1.42,00	1 . 4 8 , 0 0
80 0	1.48,00	1.51,0	1.57,0 0	2.07,0	2.15,0	2.23,0	2.10,0 0	2.20,00	2.38,00	2.45,00	2.53,00	3 . 0 0 , 0 0
15 00	3.03,00	3.08,0 0	3.15,0 0	3.40,00	3.55,00	4.01,00	3.45.0 0	4.00.00	4.10.00	4.18.00	4.28.00	4 . 4 2 . 0 0
яд ро	7.00	6.50	5.40	5.00	4.60	4.00	3.00	2.75	2.60	2.10	1.60	1 . 1 0
ди ск	22.50	21.00	18.50	15.00	12.20	10.00	12.40	10.10	8.20	7.40	6.80	5 . 9 0
на йз а	15.00	12.40	10.00	8.50	6.80	4.50	8.00	6.00	5.50	4.70	3.90	3 . 0 0
Т/Ф-54 сыныбы												
10 0	14,85	15,00	16,00	17,30	19,00	20,30	18.30	18.90	22,60	23,60	24,60	2 5 , 8 0
20 0	26,70	27,15	29,70	31,20	33,00	35,00	33.60	36.00	38,40	40,70	44,00	4 8 , 0 0
40 0	49,00	50,00	53,40	1.02,20	1.06,60	1.10,00	1.01,0 0	1.03,00	1.12,00	1.17,00	1.22,50	1 . 2 5 , 0 0

800	1.38,20	1.39,30	1.46,00	1.55,00	2.05,00	2.15,0	2.00,00	2.05,00	2.11,00	2.27,50	2.34,00	2 . 4 1 , 0 0
1500	3.03,00	3.08,00	3.16,00	3.25,00	3.40,00	3.55,00	3.45.00	4.00,00	4.30,00	4.50,00	5.10,00	5 . 3 0 , 0 0
5000	10.40,00	10,50,00	12.20,0	14.30,0	15.40,0	17.00,0	14.40,0	15.20,0	16.30,0	18.10,0	20.30,0	2 5 . 0 0 , 0
ма ра фо н	1:35.00,0	1 : 50.00, 0	2 : 15.00, 0	Қашықтықты аяқтау								
яд ро	8.20	7.75	7.25	6.70	6.00	5.00	5.50	4.90	3.80	3.30	2.80	2 . 4 0 0
ди ск	24.40	21.30	19.90	17.50	15.50	13.50	13.00	11.00	10.50	9.50	9.00	7 . 8 0 0
на йз а	20.60	18.30	16.00	14.50	12.50	10.70	12.00	9.80	8.70	8.00	7.30	5 . 9 0 0
F-55 сыныбы												
яд ро	10.20	9.40	8.80	8.00	6.50		7.00	6.20	5.50	5.00	4.30	3 . 8 0 0
ди ск	31.50	28.00	27.00	25.00	23.00	21.00	17.00	15.00	14.40	13.90	13.00	1 2 . 3 0 0
на йз а	24.70	22.10	20.00	18.00	17.00	15.00	15.85	12.95	12.00	10.90	10.00	8 . 9 0 0

F-56 сыныбы												
ядро	8.50	8.00	7.50	6.20	5.80	4.70	7.55	6.70	5.80	5.20	4.60	400
диск	32.30	29.25	26.00	24.00	22.90	22.00	18.00	16.00	14.70	12.90	11.00	930
найза	29.50	26.30	23.00	21.50	19.70	18.40	16.75	13.65	12.90	11.60	10.70	950
F-57 сыныбы												
ядро	11.20	10.30	9.40	8.80	8.20	7.60	8.05	7.00	6.20	5.60	5.00	440
диск	38.00	34.70	33.00	32.00	28.00	26.40	21.90	19.20	17.00	15.50	14.00	1250
найза	33.00	30.00	28.50	26.40	25.00	23.70	17.60	14.70	13.10	12.00	11.00	1000
F-58 сыныбы												
ядро	11.50	10.80	10.00	9.60	9.00	8.40	9.00	7.50	6.90	6.30	5.70	510
диск	47.50	41.00	39.00	37.00	34.00	32.70	30.00	26.00	21.00	19.90	18.70	1690
найза	41.00	38.00	35.40	34.00	32.00	30.70	21.75	18.15	17.00	16.00	14.50	1190

9-бөлім. Лақтыруға арналған снарядтардың салмағы

Ерлер				Әйелдер		
сыныбы	ядро	диск	найза	ядро	диск	найза
F-32	2.00 кг.	1.00 кг.		2.00 кг.	1.00 кг.	

F-33	3.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.	3.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.
F-34	4.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.	3.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.
F-35	4.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.	3.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.
F-36	4.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.	3.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.
F-37	5.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.	3.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.
F-38	5.00 кг.	1,5 кг.	800 гр.	3.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.
F-40	4.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.	3.00 кг.	0.75 кг.	400 гр.
F-42	6.00 кг.	1,5 кг.	800 гр.	4.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.
F-44	6.00 кг.	1,5 кг.	800 гр.	4.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.
F-46	6.00 кг.	1,5 кг.	800 гр.	4.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.
F-51		1.00 кг.			1.00 кг.	
F-52	2.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.	2.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.
F-53	5.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.	3.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.
F-54	4.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.	3.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.
F-55	4.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.	3.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.
F-56	4.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.	3.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.
F-57	4.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.	3.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.
F-58	5.00 кг.	1,5 кг.	600 гр.	4.00 кг.	1.00 кг.	600 гр.

Ескерту:

Разрядтық нормалар мен талаптарды орындау шарттары:

СШ жоғары және республикалық санаттағы кемінде үш төреші төрешілік еткен кезде спорттық атақтар, спорттық разрядтар мен біліктілік санаттарын беру үшін нормалар мен талаптарға 2-қосымшада баяндалған нормаларды және (немесе) талаптарды орындауға сәйкес беріледі.

АВТО хронометражды пайдалана отырып тіркелген нәтижелер разрядтық нормалар кестесінде "А" әрпімен белгіленеді. Қолмен хронометраж кезінде жазылған нәтижелер белгіленбей келтірілген. АВТО хронометраж кезінде авто хронометраж нормалары көзделмеген қашықтықтарда разрядтық нормалар 0,24 сек қосу арқылы айқындалады. қолмен уақытты сақтау нормасына.

100 м., 100 м. тосқауылдармен және 110 м. тосқауылдармен жүгірудегі СШ қол хронометражын пайдалану кезінде тиісті нормаларды орындау кезінде жыл ішінде екі рет беріледі.

Разрядтық нормалар кестесіне кіретін үй-жайда жүгіру бойынша спорттық атақтар мен разрядтар шеңбер бойынша жүгіру жолының ұзындығы 200 м аспаған кезде ғана пайдаланылады, үй-жайда жарыстар үшін разрядтық нормалар болмаған жағдайда стадион үшін нормалар пайдаланылады;

Тосқауылда жүгіру, лақтыру және көпсайыс жасына сәйкес келесі тосқауыл қашықтықтары мен снаряд массасының параметрлерін қолданады (кестені қараңыз).

Тосқауылдың қашықтық параметрлері, снарядтардың салмағы	Жас топтары, жас		
	14-15	16-17	18 жас және жоғары

Ерлер			
50, 60, 110 м. кедергілермен			
Тосқауылдың биіктігі (мм.)	840	914	1067
Кедергілер арасындағы қашықтық (М.)	8,50	8,80	9,14
Снарядтардың массасы (кг.)			
Ядро, балға	4,0	5,0	7,26
Диск	1,0	1,5	2,0
найза	0,6	0,8	0,8
доп	0,15	-	-
Әйелдер			
50, 60, 110 м. кедергілермен			
Тосқауылдың биіктігі (мм.)	650	726	840
Кедергілер арасындағы қашықтық (М.)	8,00	8,25	8,50
Снарядтардың салмағы (кг.)			
Ядро, балға	3,0	3,0	4,0
Диск	1,0	1,0	1,0
найза	0,6	0,6	0,6
доп	0,15	-	-

Барлық разрядтарда жеңіл снарядтармен және төмен тосқауылдармен разрядтық нормаларды 1-ге дейін қоса алғанда орындау. СШҮ, СШ және ХДСШ нормалары ересек спортшыларға (18 жастан асқан) ұсынылатын кедергілер мен снарядтар массасының параметрлерін пайдаланған кезде ғана есептеледі;

Рекордтарды тіркеу кезінде желдің жылдамдығы ескерілетін жеңіл атлетика түрлерінде ХДСШ және СШ нәтижелері желдің жылдамдығы 2 м/с аспайтын, көпсайыстарда - 4 м/с аспайтын болып есептеледі;

Көпсайыс құрамдары:

Ерлер.

Онсайыс: 100 м, ұзындығы, өзегі, биіктігі, 110 м. с / б, диск, полюс, найза, 1500 м.

Жетісайыс: 60 м, ұзындығы, өзегі, биіктігі, 60 м. с / б, полюс, 1000 м.

Бессайыс: ұзындығы, найза, 200 м., диск, 1500 м.

Төртсайыс: жүгіру, секіру, басқа көпсайыстарға кіретін түрлердің таңдауы бойынша лақтыру.

Әйелдер.

Жетісайыс: 100 м. с / б, биіктігі, өзегі, 200 м., ұзындығы, найза, 800 м.

Бессайыс: 60 м. с / б, биіктігі (немесе ұзындығы), доп, 500 м.

Үшсайыс: жүгіру, секіру, басқа көпсайыстарға кіретін түрлердің ішінен таңдау бойынша лақтыру.

Көпсайыстардағы нәтижелерді бағалау 1985 жылғы ИААФ кестесі бойынша жүргізіледі, төртсайыс арнайы кесте бойынша бағаланады.

Кросс бойынша жарыстарда әр жас тобы үшін жыл ішінде 2-ден аспайтын қашықтық жіктеледі.

ХДСШ және СШ атақтарын беру үшін бас төрешінің қолы қойылған анықтама және осы түрдегі хаттаманың толық көшірмесі ұсынылуы тиіс.

8-параграф. Жүзу 10-бөлім. Жүзу нормалары

Әйелдер

Бағдарлама түрі	Бассейн (ұзындығы)	Спорттық атақтар			Спорттық разрядтар				
		ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.р.	2 ж.р
50 м. еркін стиль	25 м.	0:24.70	0:26.60	0:28.25	0:29.50	0:32.25	0:36.00	0:42.00	0:49.00
	50 м.	0:25.49	0:27.35	0:28.00	0:30.25	0:33.00	0:36.75	0:42.00	0:49.00
100 м. еркін стиль	25 м.	0:54.13	0:57.75	1:00.75	1:06.00	1:13.50	1:21.50	1:34.00	
	50 м.	0:55.70	0:59.25	1:02.25	1:07.50	1:15.00	1:23.00	1:34.00	
200 м. еркін стиль	25 м.	1:58.95	2:06.50	2:12.00	2:21.50	2:39.50	3:02.00	3:25.00	
	50 м.	2:01.70	2:09.50	2:15.00	2:24.50	2:42.50	3:05.00	3:25.00	
400 м. еркін стиль	25 м.	4:11.98	4:25.00	4:40.00	5:02.00	5:41.00	6:29.00		
	50 м.	4:14.71	4:31.00	4:46.00	5:08.00	5:47.00	6:35.00		
800 м. еркін стиль	25 м.	8:36.35	8:59.00	9:30.00	10:14.00	11:37.00	13:29.00		
	50 м.	8:42.22	9:11.00	9:42.00	10:26.00	11:49.00	13:41.00		
1500 м. еркін стиль	25 м.	16:28.89	17:12.50	18:04.00	19:37.50	22:27.50	27:37.50		
	50 м.	16:31.55	17:35.00	18:26.50	20:00.00	22:50.00	28:00.00		
50 м. аркамен	25 м.	0:27.65	0:29.60	0:31.25	0:33.50	0:38.25	0:44.00	0:53.00	0:59.00
	50 м.	0:29.06	0:30.35	0:32.00	0:34.25	0:39.00	0:44.75	0:53.00	0:59.00
100 м. аркамен	25 м.	0:59.12	1:04.75	1:08.25	1:13.50	1:23.50	1:34.50	1:50.00	
	50 м.	1:02.01	1:06.25	1:09.75	1:15.00	1:25.00	1:36.00	1:50.00	
200 м. аркамен	25 м.	2:08.43	2:18.00	2:27.00	2:37.50	2:57.50	3:25.00	4:00.00	
	50 м.	2:12.87	2:21.00	2:30.00	2:40.50	3:00.50	3:28.00	4:00.00	
50 м. брасс	25 м.	0:30.76	0:33.75	0:35.25	0:38.50	0:42.25	0:49.00	0:58.00	1:04.00
	50 м.	0:31.67	0:34.50	0:36.00	0:39.25	0:43.00	0:49.75	0:58.00	1:04.00
100 м. брасс	25 м.	1:07.17	1:13.25	1:17.25	1:23.50	1:30.50	1:39.50	2:00.00	
	50 м.	1:09.08	1:14.75	1:18.75	1:24.00	1:32.00	1:41.00	2:00.00	
200 м. брасс	25 м.	2:24.96	2:36.50	2:47.00	2:57.50	3:17.50	3:39.00	4:10.00	
	50 м.	2:29.85	2:39.50	2:50.00	3:00.50	3:20.50	3:43.00	4:10.00	
	25 м.	0:26.26	0:28.15	0:30.25	0:32.50	0:36.75	0:42.25	0:51.00	0:56.00

50 м. баттерфляй	50 м.	0:26.31	0:28.85	0:31.00	0:33.25	0:37.50	0:43.00	0:51.00	0:56.00
100 м. баттерфляй	25 м.	0:58.82	1:02.25	1:05.75	1:11.50	1:21.50	1:31.50	1:47.00	
	50 м.	0:59.76	1:03.75	1:07.25	1:13.00	1:23.00	1:33.00	1:47.00	
200 м. баттерфляй	25 м.	2:08.84	2:17.00	2:26.00	2:35.50	2:55.50	3:20.00	3:55.00	
	50 м.	2:11.21	2:20.00	2:29.00	2:38.50	2:58.50	3:23.00	3:55.00	
100 м. кешенді жүзу	25 м.	1:00.87	1:05.75	1:09.50	1:14.00	1:24.00	1:33.00	1:53.00	2:00.00
200 м. кешенді жүзу	25 м.	2:11.26	2:23.00	2:31.00	2:40.50	3:00.50	3:23.00	3:51.00	
	50 м.	2:15.85	2:26.00	2:34.00	2:43.50	3:03.50	3:26.00	3:51.00	
400 м. кешенді жүзу	25 м.	4:38.93	5:00.00	5:17.00	5:42.00	6:30.00	7:13.00		
	50 м.	4:46.92	5:06.00	5:23.00	5:48.00	6:36.00	7:19.00		

Ерлер

Бағдарлама түрі	Бассейн (ұзындығы)	Спорттық атақтар			Спорттық разрядтар				
		ХДСШ	СШ	СПҮ	1	2	3	1 ж.р.	2 ж.р.
50 м. еркін стиль	25 м.	0:21.80	0:23.00	0:24.25	0:25.50	0:29.25	0:33.00	0:39.00	0:46.00
	50 м.	0:22.52	0:23.75	0:25.00	0:26.25	0:30.00	0:33.75	0:39.00	0:46.00
100 м. еркін стиль	25 м.	0:48.41	0:51.00	0:54.25	0:58.50	1:04.50	1:13.50	1:26.00	
	50 м.	0:50.53	0:52.50	0:55.75	1:00.00	1:06.00	1:15.00	1:26.00	
200 м. еркін стиль	25 м.	1:47.04	1:53.00	2:00.00	2:09.50	2:25.50	2:45.00	3:10.00	
	50 м.	1:49.87	1:56.00	2:03.00	2:12.50	2:28.50	2:48.00	3:10.00	
400 м. еркін стиль	25 м.	3:48.63	4:01.00	4:14.00	4:37.00	5:11.00	6:09.00		
	50 м.	3:57.06	4:07.00	4:20.00	4:43.00	5:17.00	6:15.00		
800 м. еркін стиль	25 м.	7:57.65	8:26.00	8:56.00	9:32.00	10:44.00	12:44.00		
	50 м.	8:07.03	8:38.00	9:08.00	9:46.00	10:56.00	12:56.00		
1500 м. еркін стиль	25 м.	15:13.54	15:57.50	17:02.50	18:22.50	20:22.50	24:22.50		
	50 м.	15:38.27	16:20.00	17:25.00	18:45.00	20:45.00	24:45.00		
50 м. арқамен	25 м.	0:23.93	0:26.60	0:28.25	0:30.50	0:33.25	0:38.00	0:45.00	0:51.00
	50 м.	0:25.85	0:27.35	0:29.00	0:31.25	0:34.00	0:38.75	0:45.0	0:51:00
100 м. арқамен	25 м.	0:52.65	0:57.50	1:01.00	1:05.50	1:13.50	1:22.50	1:36.00	-
	50 м.	0:55.85	0:59.00	1:02.50	1:07.00	1:15.00	1:24.00	1:36.00	
200 м. арқамен	25 м.	1:53.78	2:06.00	2:14.00	2:21.50	2:41.50	3:03.00	3:33.00	
	50 м.	2:00.56	2:09.00	2:17.00	2:24.50	2:44.50	3:06.00	3:33.00	
50 м.	25 м.	0:27.19	0:29.25	0:31.25	0:33.50	0:37.25	0:42.00	0:52.00	0:56.00

брас	50 м.	0:27.95	0:30.00	0:32.00	0:34.25	0:38.00	0:42.75	0:52.00	0:56.00
100 м.	25 м.	0:59.90	1:04.75	1:08.75	1:13.50	1:21.50	1:33.50	1:48.00	
брас	50 м.	1:01.27	1:06.25	1:10.25	1:15.00	1:23.00	1:35.00	1:48.00	
200 м.	25 м.	2:09.43	2:20.50	2:29.00	2:40.50	2:55.50	3:15.00	3:40.00	
брас	50 м.	2:15.85	2:23.50	2:32.00	2:43.50	2:58.50	3:18.00	3:40.00	
50 м.	25 м.	0:23.42	0:25.00	0:26.75	0:28.50	0:31.75	0:37.00	0:45.00	0:51.00
баттерфляй	50 м.	0:23.98	0:25.75	0:27.50	0:29.25	0:32.50	0:37.75	0:45.00	0:51.00
100 м.	25 м.	0:51.79	0:55.25	0:59.75	1:04.50	1:11.50	1:21.50	1:35.00	
баттерфляй	50 м.	0:53.32	0:56.75	1:01.25	1:06.00	1:13.00	1:23.00	1:35.00	
200 м.	25 м.	1:56.59	2:04.00	2:12.00	2:21.50	2:41.50	3:04.00	3:39.00	
баттерфляй	50 м.	1:59.28	2:07.00	2:15.00	2:24.50	2:44.50	3:07.00	3:39.00	
100 м.	25 м.	0:54.14	0:58.25	1:02.25	1:07.00	1:17.00	1:26.00	1:40.00	1:53.00
кешенді жүзу	25 м.	1:58.09	2:08.00	2:15.00	2:27.50	2:45.50	3:05.00	3:36.00	
200 м.	50 м.	2:02.80	2:11.00	2:18.00	2:30.50	2:48.50	3:08.00	3:36.00	
кешенді жүзу	25 м.	4:12.24	4:35.00	4:51.00	5:12.00	5:51.00	6:39.00		
400 м.	50 м.	4:22.66	4:41.00	4:57.00	5:18.00	5:57.00	6:45.00		
кешенді жүзу									

11-бөлім. Тірек-қимыл аппараты зақымдалған жүзу бойынша нормалары (ТҚАЗ)

ерлер								
50 м еркін стиль								
Сынып	Спорттық атақтар		Спорттық разрядтар					
	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 2	1:21.68	1:31.41	1.55.00	2.05.00	2.15.00	2.25.00	2.35.00	2.45.00
S 3	1:02.20	1:15.15	1.30.00	1.42.00	1.50.00	2.00.00	2.10.00	2.20.00
S 4	46.31	55.07	1.03.00	1.07.00	1.12.00	1.20.00	1.30.00	1.40.00
S 5	40.46	44.27	52.00	1.00.00	1.06.00	1.14.00	1.24.00	1.34.00
S 6	33.92	35.45	46.00	55.00	1.00.00	1.08.00	1.18.00	1.28.00
S 7	31.18	32.72	41.00	50.00	55.00	1.03.00	1.13.00	1.23.00
S 8	28.95	29.48	37.00	44.50	50.00	58.00	1.08.00	1.18.00
S 9	27.11	27.53	35.50	42.00	47.00	55.00	1.05.00	1.15.00
S 10	25.79	26.80	32.00	38.50	45.00	53.00	1.02.00	1.12.00
100 м еркін стиль								
Сынып	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 2	2.59.92	3.26.31	3.50.00	4.05.00	4.20.00	4.35.00	4.50.00	5.05.00
S 3	2.20.60	2.48.55	3.10.00	3.25.00	3.40.00	3.55.00	4.10.00	4.25.00
S 4	1.46.40	2.07.90	2.30.00	2.42.00	2.56.00	3.10.00	3.30.00	3.50.00
S 5	1.32.57	1.40.93	2.01.00	2.10.00	2.21.00	2.36.00	2.56.00	3.16.00

S 6	1.16.34	1.20.44	1.40.00	1.55.00	2.07.00	2.23.00	2.43.00	3.00.00
S 7	1.08.97	1.11.75	1.30.00	1.46.00	1.57.00	2.12.00	2.32.00	2.52.00
S 8	1.03.85	1.06.06	1.18.00	1.38.00	1.48.00	2.05.00	2.25.00	2.42.00
S 9	59.84	1.00.47	1.12.00	1.30.00	1.40.00	1.55.00	2.15.00	2.35.00
S 10	56.54	58.97	1.08.00	1.25.00	1.36.00	1.52.00	2.12.00	2.32.00
200 м еркін стиль								
Сынып	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 2	5.37.51	5.39.29	6.05.00	6.25.00	6.48.00	7.10.00		
S 3	4.50.25	5.19.20	5.30.00	5.48.00	6.10.00	6.35.00		
S 4	4.00.23	4.38.11	5.04.00	5.22.00	5.44.00	6.10.00		
S 5	3.16.52	3.36.63	4.12.00	4.30.00	4.55.00	5.27.00		
S 6			3.48.00	4.06.00	4.28.00	5.00.00		
S 7			3.28.00	3.48.00	4.00.00	4.32.00		
S 8			3.10.00	3.28.00	3.50.00	3.22.00		
S 9			2.52.00	3.10.00	3.32.00	4.04.00		
S 10			2.44.00	3.02.00	3.24.00	3.56.00		
400 м еркін стиль								
Сынып	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 6	6.01.16	6.33.01	7.57.00	8.27.00	9.07.00	10.07.00		
S 7	5.34.62	5.54.69	6.45.00	7.45.00	8.25.00	9.25.00		
S 8	5.00.61	5.10.71	6.25.00	7.05.00	7.45.00	8.45.00		
S 9	4.36.93	4.48.34	5.50.00	6.40.00	7.20.00	8.20.00		
S 10	4.28.76	4.38.35	5.30.00	6.20.00	7.00.00	8.00.00		
50 м арқамен								
Сынып	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 2	1.22.85	1.38.17	1.55.00	2.05.00	2.15.00	2.25.00	2.40.00	2.55.00
S 3	1.12.62	1.30.20	1.42.00	1.48.00	1.53.00	2.00.00	2.10.00	2.20.00
S 4	56.20	1.06.57	1.18.00	1.23.00	1.28.00	1.36.00	1.46.00	1.56.00
S 5	48.03	50.24	1.01.00	1.06.00	1.11.50	1.19.00	1.29.00	1.39.00
S 6			55.50	1.00.00	1.05.50	1.13.00	1.23.00	1.33.00
S 7			50.50	55.00	1.00.00	1.08.00	1.18.00	1.28.00
S 8			45.50	50.00	55.00	1.03.00	1.13.00	1.23.00
S 9			41.50	46.00	51.50	59.00	1.09.00	1.19.00
S 10			37.50	42.00	47.50	55.00	1.05.00	1.15.00
100 м арқамен								
Сынып	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 5			2.12.00	2.21.50	2.32.00	2.47.00	3.09.00	3.29.00
S 6	1.33.84	1.41.37	1.56.00	2.10.50	2.21.00	2.36.00	2.58.00	3.18.00
S 7	1.20.99	1.26.01	1.46.00	2.00.00	2.10.00	2.25.00	2.47.00	3.07.00
S 8	1.14.46	1.16.89	1.32.00	1.50.00	2.01.00	2.16.00	2.38.00	2.58.00
S 9	1.07.83	1.09.68	1.19.00	1.40.00	1.50.00	2.08.00	2.30.00	2.50.00
S 10	1.06.52	1.10.60	1.17.00	1.36.00	1.46.00	2.00.00	2.22.00	2.42.00

50 м брасс

Сынып	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 2	1.32.35	1.36.97	1.54.00	2.04.00	2.10.00	2.18.00	2.28.00	2.38.00
S 3	59.49	1.05.72	1.20.00	1.31.00	1.37.00	1.45.00	1.55.00	2.05.00
S 4			1.20.50	1.25.00	1.31.00	1.39.00	1.49.00	1.59.00
S 5			1.10.50	1.15.00	1.21.00	1.29.00	1.39.00	1.49.00
S 6			1.02.50	1.07.00	1.13.00	1.21.00	1.31.00	1.41.00
S 7			57.50	1.01.00	1.07.00	1.15.00	1.25.00	1.35.00
S 8			51.00	55.00	1.01.00	1.09.00	1.19.00	1.29.00
S 9			47.50	52.00	58.00	1.06.00	1.16.00	1.26.00

100 м брасс

Сынып	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 4	1.59.69	2.03.53	2.35.00	2.58.00	3.10.00	3.26.00	3.46.00	4.06.00
S 5	1.54.11	2.15.56	2.31.00	2.40.00	2.52.00	3.08.00	3.28.00	2.48.00
S 6	1.37.14	1.44.59	2.05.00	2.23.00	2.35.00	2.52.00	3.12.00	3.32.00
S 7	1.35.15	1.42.28	1.56.00	2.11.00	2.24.00	2.40.00	3.00.00	3.20.00
S 8	1.21.22	1.23.85	1.46.00	1.59.00	2.11.00	2.27.00	2.47.00	3.07.00
S 9	1.14.81	1.19.29	1.32.00	1.51.00	2.03.00	2.19.00	2.39.00	2.59.00

50 м баттерфляй

Сынып	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 3	1.14.40	1.28.60	1.48.00	1.56.00	2.05.00	2.15.00	2.25.00	2.35.00
S 4	58.50	1.07.20	1.23.00	1.29.00	1.36.00	1.46.00	1.56.00	2.06.00
S 5	48.24	57.75	1.09.00	1.14.00	1.21.00	1.28.00	1.38.00	1.48.00
S 6	36.96	39.87	50.00	58.50	1.04.50	1.12.00	1.22.00	1.32.00
S 7	35.58	37.79	47.50	52.50	59.00	1.07.00	1.17.00	1.27.00
S 8			43.50	48.00	54.00	1.02.00	1.12.00	1.22.00
S 9			40.00	44.00	50.00	58.00	1.08.00	1.18.00
S 10			36.50	41.00	47.00	55.00	1.05.00	1.15.00

100 м баттерфляй

Сынып	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 8	1.09.46	1.14.21	1.30.50	1.45.00	2.00.00	2.20.00		
S 9	1.04.17	1.06.60	1.25.50	1.35.50	1.50.00	2.10.00		
S 10	1.03.23	1.06.30	1.20.50	1.30.00	1.42.00	2.02.00		

100 м кешені

Сынып	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 2			3.30.00	3.40.00	3.55.00	4.10.00	4.30.00	4.50.00
S 3			3.00.00	3.10.00	3.20.00	3.45.00	4.05.00	5.25.00
S 4			2.15.00	2.23.00	2.33.00	2.48.00	3.08.00	3.28.00
S 5			2.08.00	2.15.00	2.25.00	2.40.00	3.00.00	3.20.00
S 6			2.00.00	2.07.00	2.17.00	2.32.00	2.52.00	3.12.00
S 7			1.52.00	2.00.00	2.10.00	2.25.00	2.45.00	3.05.00

S 8			1.45.00	1.52.00	2.02.00	2.17.00	2.37.00	2.57.00
S 9			1.38.00	1.45.00	1.55.00	2.10.00	2.30.00	2.50.00
S 10			1.30.00	1.36.00	1.46.00	2.00.00	2.20.00	2.40.00
150 м. кешені								
Сынып	ХДСШ	СШ	СПҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 2	4.50.80	5.48.20	6.10.00	6.25.00	6.45.00	7.05.00	7.25.00	7.45.00
S 3	3.53.32	4.55.28	5.20.00	5.35.00	5.50.00	6.10.00	6.30.00	6.50.00
S 4	3.09.78	3.37.46	4.00.00	4.15.00	4.35.00	4.50.00	5.10.00	5.30.00
200 м. кешені								
Сынып	ХДСШ	СШ	СПҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 5	3.42.60	3.58.40	4.30.00	4.42.00	5.02.00	5.40.00		
S 6	3.18.68	3.31.47	4.10.00	4.30.00	4.50.00	5.20.00		
S 7	2.56.89	3.08.44	3.35.00	4.15.00	4.40.00	5.10.00		
S 8	2.37.61	2.50.89	3.25.00	3.57.00	4.17.00	4.47.00		
S 9	2.27.24	2.32.75	3.05.00	3.40.00	4.00.00	4.30.00		
S 10	2.25.28	2.31.01	3.30.00	3.25.00	3.50.00	4.20.00		
женщины								
50 м. еркін стиль								
Сынып	ХДСШ	СШ	СПҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 2	1.31.25	1.44.65	2.02.00	2.10.00	2.18.00	2.28.00	2.38.00	2.48.00
S 3	1.21.32	1.28.19	1.40.00	1.48.00	1.56.00	2.04.00	2.14.00	2.24.00
S 4	1.06.22	1.18.42	1.21.00	1.28.00	1.36.00	1.44.00	1.55.00	2.05.00
S 5	46.87	51.69	1.03.00	1.12.00	1.18.00	1.26.00	1.36.00	1.46.00
S 6	40.28	41.71	55.00	1.06.50	1.12.00	1.20.00	1.30.00	1.40.00
S 7	37.96	40.31	50.00	1.00.50	1.06.00	1.14.00	1.24.00	1.34.00
S 8	34.32	37.02	47.00	55.50	1.01.00	1.11.00	1.21.00	1.31.00
S 9	31.17	31.90	42.00	52.50	58.00	1.06.00	1.16.00	1.26.00
S 10	30.85	31.61	40.00	49.00	55.00	1.03.00	1.13.00	1.23.00
100 м. еркін стиль								
Сынып	ХДСШ	СШ	СПҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 2	3.32.50	3.56.40	4.20.00	4.40.00	4.56.00	5.10.00	5.30.00	5.50.00
S 3	2.58.45	3.11.92	3.40.00	3.55.00	4.10.00	4.25.00	4.45.00	5.05.00
S 4	2.24.11	2.46.80	2.50.50	3.05.00	3.20.00	3.35.00	3.50.00	4.10.00
S 5	1.42.06	1.50.46	2.12.00	2.31.00	2.42.00	2.58.00	3.18.00	3.38.00
S 6	1.29.08	1.32.44	2.00.50	2.20.00	2.30.00	2.45.00	3.05.00	3.25.00
S 7	1.20.90	1.26.75	1.50.00	2.12.00	2.22.00	2.36.00	2.56.00	3.16.00
S 8	1.17.44	1.21.70	1.45.00	2.00.00	2.10.00	2.25.00	2.45.00	3.05.00
S 9	1.06.87	1.09.27	1.32.00	1.52.00	2.02.00	2.14.00	2.34.00	2.54.00
S 10	1.07.01	1.08.22	1.22.00	1.42.00	1.54.00	2.09.00	2.29.00	2.49.00
200 м. еркін стиль								
Сынып	ХДСШ	СШ	СПҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 2	8.10.00	8.23.00	8.35.00	8.53.00	9.15.00	9.45.00		

S 3	6.45.00	6.58.00	7.10.00	7.30.00	7.50.00	8.20.00		
S 4	5.25.00	5.35.00	5.47.00	6.03.00	6.25.00	6.57.00		
S 5	3.42.31	4.39.12	5.14.00	5.32.00	5.54.00	6.26.00		
S 6			4.00.00	4.15.00	4.30.00	5.00.00		
S 7			3.35.00	3.50.00	4.10.00	4.40.00		
S 8			3.25.00	3.43.00	4.05.00	4.25.00		
S 9			3.15.00	3.38.00	4.00.00	4.30.00		
S 10			3.10.00	3.30.00	3.50.00	4.20.00		

400 м еркін стиль

Сынып	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 6	6.38.22	7.14.14	8.14.00	9.15.00	10.15.00	11.15.00		
S 7	6.02.25	6.22.62	7.30.00	8.20.00	9.20.00	10.20.00		
S 8	5.53.82	6.29.98	7.20.00	8.10.00	8.55.00	9.55.00		
S 9	5.06.01	5.20.36	6.30.00	7.05.00	7.55.00	8.45.00		
S 10	5.04.00	5.15.06	6.10.00	6.40.00	7.20.00	8.20.00		

50 м арқамен

Сынып	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 2	1.58.63	2.02.53	2.14.00	2.20.00	2.26.00	2.34.00	2.44.00	2.54.00
S 3	1.38.20	1.43.70	1.50.00	1.56.00	2.02.00	2.10.00	2.20.00	2.30.00
S 4	1.14.70	1.15.55	1.24.00	1.30.00	1.36.00	1.44.00	1.54.00	2.04.00
S 5	1.02.42	1.06.54	1.15.50	1.20.00	1.25.00	1.33.00	1.43.00	1.53.00
S 6			1.08.00	1.13.00	1.18.00	1.26.00	1.36.00	1.46.00
S 7			1.01.00	1.06.00	1.11.00	1.19.00	1.29.00	1.39.00
S 8			54.00	1.00.00	1.05.00	1.12.00	1.22.00	1.32.00
S 9			51.50	56.00	1.01.00	1.09.00	1.19.00	1.29.00
S 10			46.50	51.00	56.00	1.04.00	1.14.00	1.24.00

100 м арқамен

Сынып	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 5	-//-//-	-//-//-	2.23.00	2.38.00	2.52.00	3.12.00	3.32.00	3.52.00
S 6	1.44.66	1.50.19	2.08.00	2.23.00	2.38.00	2.53.00	3.13.00	3.33.00
S 7	1.41.03	1.44.04	2.00.00	2.15.00	2.25.00	2.40.00	3.00.00	3.20.00
S 8	1.30.67	1.41.03	1.55.00	2.08.00	2.18.00	2.33.00	2.53.00	3.13.00
S 9	1.17.62	1.20.68	1.40.00	1.54.00	2.06.00	2.20.00	2.38.00	2.58.00
S 10	1.17.40	1.20.90	1.38.00	1.50.00	2.00.00	2.16.00	2.32.00	2.52.00

50 м брасс

Сынып	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 2	1.34.00	1.39.00	1.49.00	1.54.00	2.00.00	2.08.00	2.18.00	2.28.00
S 3	1.22.00	1.28.00	1.36.00	1.42.00	1.48.00	1.56.00	2.06.00	2.16.00
S 4	-//-//-	-//-//-	1.28.00	1.36.00	1.44.00	1.52.00	2.02.00	2.12.00
S 5	-//-//-	-//-//-	1.22.00	1.29.00	1.35.00	1.43.00	1.53.00	2.03.00
S 6	-//-//-	-//-//-	1.16.00	1.22.00	1.28.00	1.38.00	1.48.00	1.58.00

S 7	-//-//-	-//-//-	1.12.50	1.17.00	1.23.00	1.29.00	1.39.00	1.49.00
S 8	-//-//-	-//-//-	1.06.00	1.12.00	1.18.00	1.24.00	1.34.00	1.44.00
S 9	-//-//-	-//-//-	1.01.00	1.06.00	1.12.00	1.20.00	1.30.00	1.40.00
100 м брасс								
Сынып	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 4	2.18.77	2.33.39	2.52.00	3.12.00	3.24.00	3.44.00	4.04.00	4.24.00
S 5	2.21.83	2.24.77	2.48.00	3.04.00	3.16.00	3.34.00	3.54.00	4.14.00
S 6	1.57.09	2.06.47	2.26.00	2.48.00	3.04.00	3.16.00	3.32.00	3.52.00
S 7	2.01.81	2.10.25	2.24.00	2.42.00	2.56.00	3.08.00	3.24.00	3.44.00
S 8	1.31.69	1.36.25	1.56.00	2.22.00	2.42.00	3.02.00	3.22.00	3.42.00
S 9	1.28.33	1.31.64	1.50.00	2.16.00	2.28.00	2.42.00	3.02.00	3.22.00
50 м баттерфляй								
Сынып	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 3	1.50.20	1.55.65	2.10.00	2.18.00	2.30.00	2.40.00	2.50.00	3.00.00
S 4	1.20.45	1.25.50	1.36.00	1.42.00	1.48.00	1.56.00	2.06.00	2.16.00
S 5	59.34	1.05.28	1.16.00	1.22.00	1.28.00	1.36.00	1.46.00	1.56.00
S 6	44.91	49.63	1.01.00	1.10.00	1.16.00	1.26.00	1.36.00	1.46.00
S 7	43.41	51.15	59.50	1.08.00	1.13.00	1.21.00	1.31.00	1.41.00
S 8	-//-//-	-//-//-	56.00	1.01.00	1.06.00	1.14.00	1.24.00	1.34.00
S 9	-//-//-	-//-//-	51.00	55.00	1.01.00	1.09.00	1.19.00	1.29.00
S 10	-//-//-	-//-//-	47.50	52.00	58.00	1.06.00	1.16.00	1.26.00
100 м баттерфляй								
Сынып	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 8	1.24.39	1.38.71	1.58.00	2.15.00	2.25.00	2.41.00	-//-//-	-//-//-
S 9	1.14.34	1.17.41	1.45.00	2.00.00	2.12.00	2.30.00	-//-//-	-//-//-
S 10	1.16.69	1.25.97	1.43.50	1.54.00	2.06.00	1.16.00	-//-//-	-//-//-
100 м кешені								
Сынып	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 2	-//-//-	-//-//-	3.12.00	3.20.00	3.30.00	3.45.00	4.05.00	4.25.00
S 3	-//-//-	-//-//-	3.00.00	3.08.00	3.18.00	3.33.00	3.53.00	4.13.00
S 4	-//-//-	-//-//-	2.48.00	2.56.00	3.06.00	3.21.00	3.41.00	4.01.00
S 5	-//-//-	-//-//-	2.36.00	2.44.00	2.54.00	3.09.00	3.29.00	3.49.00
S 6	-//-//-	-//-//-	2.28.00	2.36.00	2.46.00	3.01.00	3.21.00	3.41.00
S 7	-//-//-	-//-//-	2.20.00	2.28.00	2.38.00	2.53.00	3.13.00	3.33.00
S 8	-//-//-	-//-//-	2.10.00	2.18.00	2.28.00	2.43.00	3.03.00	3.23.00
S 9	-//-//-	-//-//-	2.00.00	2.08.00	2.18.00	2.33.00	2.53.00	3.13.00
S 10	-//-//-	-//-//-	1.52.00	2.00.00	2.10.00	2.25.00	2.45.00	3.05.00
150 м кешені								
Сынып	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 2	4.10.00	4.25.00	4.50.00	5.05.00	5.20.00	5.40.00	6.10.00	6.40.00
S 3	4.00.00	4.15.00	4.35.00	4.50.00	5.12.00	5.32.00	6.02.00	6.32.00
S 4	3.50.00	4.00.00	4.10.00	4.26.00	4.40.00	5.00.00	5.30.00	6.00.00

200 м кешені

Сынып	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
S 5	5.12.67	5.28.30	5.51.00	6.10.00	6.30.00	6.50.00	-//-//-	-//-//-
S 6	3.39.72	3.56.65	4.46.00	5.06.00	5.26.00	5.50.00	-//-//-	-//-//-
S 7	3.34.90	4.07.62	4.40.00	5.00.00	5.20.00	5.40.00	-//-//-	-//-//-
S 8	3.12.78	3.32.03	4.00.00	4.25.00	4.50.00	5.15.00	-//-//-	-//-//-
S 9	2.46.28	2.53.83	3.28.00	4.12.00	4.37.00	5.12.00	-//-//-	-//-//-
S 10	2.46.05	2.55.50	3.20.00	4.10.00	4.30.00	5.00.00	-//-//-	-//-//-

12-бөлім. Есту қабілеті бұзылған жүзу бойынша нормалары (СУРДО)

Әйелдер

Жүзу әдісі	Қашықтық (М.)	Атақтары, нәтижелері, разрядтары (мин., с)						
		СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
Еркін стиль	50	31,5	33,7	36,3	39,5	43,6	48,9	56,4
	100	1.10,0	1.16,0	1.21,0	1.28,0	1.37,5	1.49,5	2.05,5
	200	2.31,5	2.42,5	2.56,0	3.12,5	3.33,5	4.01,0	4.40,0
	400	5.16,5	5.42,0	6.12,5	6.50,0	7.38,5	8.43,5	-
	800	10.54,0	11.28,5	12.55,0	14.18,0	16.04,5	-	-
	1500	20.26,5	22.08,5	24.12,5	26.47,5	30.08,0	-	-
Брасс	50	39,8	42,7	46,3	50,7	55,4	1.03,9	1.14,3
	100	1.28,5	1.35,0	1.43,5	1.53,5	2.06,0	2.23,5	2.47,5
	200	3.12,0	3.27,0	3.45,5	4.08,0	4.37,0	5.16,0	6.11,0
Баттерфляй	50	34,1	36,8	40,2	44,3	49,6	56,8	1.06,9
	100	1.15,5	1.21,0	1.29,5	1.39,0	1.51,0	2.07,0	2.31,0
	200	2.47,5	3.03,0	3.22,0	3.45,5	4.16,5	4.58,0	6.00,5
Арқамен	50	35,6	38,4	41,7	45,9	51,2	58,3	1.08,3
	100	1.19,0	1.25,5	1.33,5	1.42,5	1.54,5	2.11,0	2.33,5
	200	2.51,0	3.05,0	3.22,0	3.43,0	4.10,0	4.46,5	5.38,5
Кешенді жүзу	200	2.48,5	3.01,5	3.17,0	3.36,0	4.01,0	4.34,0	5.20,5
	400	6.02,5	6.30,0	7.03,0	7.23,0	7.44,0	8.36,5	9.46,0

Ерлер

Жүзу әдісі	Қашықтық (М.)	Атақтары, нәтижелері, разрядтары (мин., с)						
		СШ	СШҮ	1	2	3	1 ж.	2 ж.
Еркін стиль	50	27,9	29,5	31,0	35,5	40,0	45,9	53,3
	100	1.00,0	1.03,5	1.13,0	1.21,5	1.31,5	1.44,05	2.03,5
	200	2.13,0	2.24,5	2.41,5	2.59,0	3.21,0	3.50,0	4.53,5
	400	4.51,5	5.16,5	5.46,5	6.24,5	7.13,0	8.19,5	-
	800	10.18,5	11.11,5	12.16,5	13.37,5	15.22,0	-	-
	1500	19.21,5	21.01,5	23.04,0	25.37,0	28.55,5	-	-
Брасс	50	35,0	37,6	40,5	44,1	48,7	54,7	1.03,1
	100	1.17,5	1.23,0	1.30,0	1.39,0	1.50,0	2.04,5	2.24,5

м+1500 м+3000 м)	ұпай		162,5	175,5	187,1	200,3	216,7	236,5		
Көпсайыс (500 м+1000 м+1500 м+5000 м)	ұпай	155.0								
Көпсайыс (100 м+300 м+100 м+300 м)	ұпай				79,0	84,0	90,0	100,0	107,0	112,0
Командалық жүгіру 8 айналым	мин, сек	3.50.0	4.19,2	4.39,0	4.59,6	5.21,0	5.48,7	6.22,0		
Командалық спринт 3 айналым	мин, сек	1.21.8	1.28.0	1.38.0	1.45.0	1.52.0	2.01.0			

Әйелдер

Спорттық дисциплина атауы	Өлшеу бірлігі	Спорттық атақтар		Спорттық разрядтар			Жасөспірімдер спорттық разрядтары			
		ХДСШ	СШ	СПУ	1	2	3	1 жас.	2 жас.	3 жас.
Әйелдер – ашық, жазықтықтағы мұз айдыны (теңіз деңгейінен 800 м дейін)										
Қашықтық 100 м	сек.				11,8	12,3	13,3	14,8	16,3	18,3
Қашықтық 200 м	сек.					22,5	24,3	26,5	29,7	33,5
Қашықтық 300 м	сек.				29,5	31,0	32,5	36,5	41,5	47,5
Қашықтық 500 м	сек.	41.0	43,0	47,0	50,0	52,0	56,0	1.01,0	1.07,0	1.16,0
Қашықтық 700 м	сек.							1.31.5	1.33.7	1.38.5
Қашықтық 1000 м	мин, сек	1.22,0	1.26,0	1.33,5	1.38,0	1.46,0	1.54,0	2.08,0	2.23,0	2.41,0
Қашықтық 1500 м	мин, сек	2.04,0	2.13,0	2.28,0	2.33,5	2.46,0	3.02,0	3.18,0	3.43,0	4.08,0

Қашықтық 300 м	сек.				30,0	31,6	33,7	36,2	39,7	43,0
Қашықтық 500 м	сек.	39,5	41,9	45,1	47,9	50,7	54,2	58,4	1.04,0	1.11,0
Қашықтық 700 м	сек.							1.30.7	1.32.7	1.36.0
Қашықтық 1000 м	мин, сек	1.19,0	1.23,9	1.31,4	1.37,8	1.44,0	1.52,0	2.01,6	2.14,4	2.30,4
Қашықтық 1500 м	мин, сек	2.01,5	2.10,9	2.23,1	2.33,9	2.44,7	2.58,2	3.14,4	3.36,0	4.03,0
Қашықтық 3000 м	мин, сек	4.14,0	4.29,0	4.59,2	5.20,8	5.42,4	6.09,4	6.41,8		
Қашықтық 5000 м	мин, сек	7.22,0	7.55,0	8.40,0	9.19,6	9.59,6	10.49,6			
Көпсайыс (500 м+1000 м+500 м+1000 м)	ұпай	162,0	171,9	183,6	195,6	207,4	222,4	240,4	264,4	294,4
Көпсайыс (500 м + 1000м+ 1500м+ 3000м)	ұпай	167,0	178,7	190,4	203,6	216,9	233,2	252,9		
Көпсайыс (500 м+1500 м+3000 м+5000 м)	ұпай	172,5	182,9	196,6	208,6	224,6	242,1			
Көпсайыс (100 м+300 м+100 м+300 м)	ұпай				84,5	88,5	93,5	102,0	113,0	124,0
Командалық жүгіру 6 айналым	мин, сек			3.40,0	3.56,5	4.13,0	4.33,5			
Командалық		1.29.9	1.36.0	1.48.0	1.55.0	2.02.0	2.10.0			

спринт 3 айналым	мин, сек									
---------------------	----------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ерлер, әйелдер

Жабық, биік таудағы мұз айдыны (теңіз деңгейінен 800 м және жоғары)					
Спорттық дисциплина	Өлшеу бірлігі	ХДСШ		СШ	
		Ер	Әйел	Ер	Әйел
Қашықтық 500 м	сек.	34.8	38.2*	36.7	40.0
Қашықтық 1000 м.	мин., сек	1.08.5	1.15.5	1.12.0	1.20.0
Қашықтық 1500 м.	мин., сек	1.45.0	1.56.0	1.51.5	2.03.0
Қашықтық 3000 м.	мин., сек	3.45.0	4.05.0*	4.00.0	4.16.7
Қашықтық 5000 м.	мин., сек	6.20.0	7.05.0	6.50.0	7.55.0
Қашықтық 10000 м.	мин., сек	13.15.0		14.30.0	
Көпсайыс (500 м .+1000 м.+500 м.+1000 м.)	Ұпай	140.0	153.5	148.0	162.0
Көпсайыс (500 м .+1000 м.+1500 м.+3000 м.)	Ұпай		158.0		170.0
Көпсайыс (500 м .+1000 м.+1500 м.+5000 м.)	Ұпай	151.0			
Көпсайыс (500 м .+1500 м.+3000 м.+5000 м.)	Ұпай	147.5	165.0	156.0	175.0
Көпсайыс (500 м .+1500 м.+5000м .+10000 м.)	Ұпай	151.5		159.0	
Командалық жүгіру 6 айналым	мин., сек		3.03.0*		3.13.0
Командалық жүгіру 8 айналым	мин., сек	3.45.0		3.55.0	
Командалық спринт 3 айналым	мин., сек	1.19.0	1.27.0	1.26.0	1.34.0

10-параграф. Қазіргі бессайыс 13-бөлім. Қазіргі бессайыс бойынша нормалары

Жарыстың атауы	Ұпай сомасы
Қазақстан Республикасының спорт шебері	

1.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты немесе Қазақстан Республикасының спартакиадасы (жазғы, қысқы)	1350 ұпай (ерлер), 1270 ұпай (әйелдер)-
Қазақстан Республикасының спорт шеберіне үміткер		
2.	Облыстар мен Республикалық маңызы бар қалалар, астананың чемпионаты	Бессайыста (атқа міну жоқ) -1210 ұпай (ерлер), 1160 ұпай (әйелдер); төртсайыста (атқа міну жоқ) - 950 ұпай (ерлер), 900 ұпай (әйелдер).
3.	Облыстардың және Республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты, сондай-ақ спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес жарыстар (кемінде 20 спортшы қатысқан жағдайда және кемінде спорт шеберінің кандидаты 10 және 1 разрядты спортшылар жарысты аяқтады).	төртсайыста (атқа міну жоқ) - 950 ұпай (ерлер), 900 ұпай (әйелдер).
1-разрядты спортшы / 2-разрядты спортшы / 3-разрядты спортшы		
4.	Облыстар мен Республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаттары, оның ішінде ересектер арасындағы спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес жарыстар	төртсайыста (атқа мінбестен) 750/675/625 ұпай (ерлер), 725/650/600 (әйелдер)
5.	Облыстардың және Республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты, оның ішінде "Б" 16 жас және одан кіші жасөспірімдер арасындағы спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес жарыстар	қоссайыста (1000 м жүгіру, 100 м жүзу) 500/400/350 ұпай (ұлдар), 475/375/300 (қыздар)
6.	Облыстардың және Республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты, оның ішінде "Б" 14 жас және одан кіші жасөспірімдер арасындағы спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес жарыстар	қоссайыста (1000 м жүгіру, 50 м жүзу) 500/400/350 ұпай (ұлдар), 475/375/300 (қыздар)

14-бөлім. Биатл, триатл, лазернан бойынша нормалары

Биатл (әйелдер)

--	--	--

Қашықтық, жас санаттары	Спорттық атақтар	Спорттық разрядтар						
21 жастан асқан әйелдер	СШ	СШҮ	1- разряд	2-разряд	3-разряд	1 жө.	2 жө.	3 жө.
200 м. жүзу+3200 м. жүгіру	14:10	14:40	15:00	15:20	15:40			
Жазғы биатл								
(1600 м. жүгіру + 200 м. жүзу.+ 1600 м. жүгіру)	14:40	15:10	15:30	15:50	16:10			
"B" санатындағы қыздар 15-16 жас								
Қысқы биатл								
200 м. жүзу+2400 м. жүгіру		12:00	12:40	13:20	14:00			
Жазғы биатл								
(1200 м. жүгіру+ 200 м.жүзу.+ 1200 м. жүгіру)		12:40	13:20	14:00	14:40			
"C" санатындағы қыздар 13-14 жас								
Қысқы биатл								
100 м. жүзу+1600 м. жүгіру			8:00	8:20	8:40			
Жазғы биатл								
(800 м. жүгіру+ 100 жүзу.+ 800 м. жүгіру)			8:20	8:40	9:00			
"D" санатындағы қыздар 11-12 жас								
Қысқы биатл								
50 м. жүзу +800 м. жүгіру			5:20	5:40	6:00	6:20	6:40	7:00
Жазғы биатл								
(400 м. жүгіру+50 м.жүзу.+			5:40	6:00	6:20	6:40		7:20

(1200 м. жүгіру+ 200 м. жүзу.+ 1200 м. жүгіру)		11:30	12:00	13:00	14:00			
"С" санатындағы ұлдар 13-14 жас								
Қысқы биатл								
100 м. жүзу+1600 м. жүгіру			7:00	7:20	7:40			
Жазғы биатл								
(800 м. жүгіру+ 100 қорытпа.+ 800 м. жүгіру)			7:20	7:40	8:00			
"D" санатындағы ұлдар 11-12 жас								
Қысқы биатл								
50 м. жүзу +800 м. жүгіру			4:20	4:40	5:00	5:20	5:40	6:00
Жазғы биатл								
(400 м. жүгіру+50 м. жүзу.+ 400 м. жүгіру)			4:40	5:00	5:20	5:40	6:00	6:20
"E" санатындағы ұлдар 9-10 жас								
Қысқы биатл								
50 м. жүзу +800 м. жүгіру			4:20	4:40	5:00	5:20	5:40	6:00
Жазғы биатл								
(400 м. жүгіру+50 м. жүзу.+ 400 м. жүгіру)				5:00	5:20	5:40	6:00	6:20
"F" санатындағы ұлдар 8 жас және одан кіші								
Қысқы биатл 50 м. жүзу+400 м. жүгіру						4:00	4:30	5:00
Жазғы биатл (200 м. жүгіру+ 50 м. пл.+						4:30		5:30

200 м. жүгіру)						5:00		
-------------------	--	--	--	--	--	------	--	--

Триатл (әйелдер)

Қашықтық, жас санаттары	Спорттық атақтар	Спорттық разрядтар						
21 жастан асқан әйелдер	СШ	СШҮ	1-разряд	2-разряд	3-разряд	1 жө.	2 жө.	3 жө.
200 м жүзу+(5 ату +800 м жүгіру)х4	15:30	16:00	16:20	16:40	17:00			
Жазғы триатл								
(5 ату.+50 м.жүзу. +800м. жүгіру) х4	16:30	17:00	17:20	17:40	18:00			
"B" санатындағы қыздар 15-16 жас								
Қысқы триатл								
200м. жүзу+(5 ату .+600 м. жүгіру) х4		14:00	14:30	15:30	16:30			
Жазғы триатл								
(5 ату.+50 м.жүзу. +600м. жүгіру) Х4 қайталау		15:00	15:30	16:00	17:30			
"C" санатындағы қыздар 13-14 жас								
Қысқы триатл								
100 м. жүзу+(5 ату.+400м. жүгіру) х4			9:30	10:30	11:30			
50 м. жүзу+(5 ату. +200м. жүгіру) х2						7:00	7:20	7:40
Жазғы триатл								
(5 ату.+25 м.жүзу. +400м. жүгіру) Х4 қайталау			10:30	11:30	12:30			
"D" санатындағы қыздар 11-12 жас								
Қысқы триатл								
100 м. жүзу+(5 ату.+400м. жүгіру) х2			4:50	5:10	5:30	5:50	6:10	6:30
Жазғы триатл								
(5 ату.+50 м. жүзу .+400м. жүгіру) х2 қайталау			5:10	5:30	5:50	6:10	6:30	6:50
(5 ату.+50 м. жүзу .+400м. жүгіру) х2 қайталау			5:10	5:30	5:50	6:10	6:30	6:50

(5 ату.+50 м. жүзу .+400м. жүгіру) x2 қайталау			5:10	5:30	5:50	6:10	6 : 30	6 : 50
"Е" санатындағы қыздар 10 жастан кіші								
(5 ату.+25 м. жүзу .+200м. жүгіру) x2 қайталау						7:20	7 : 40	8 : 00
Триатл (ерлер)								
Қашықтық, жас санаттары	Спорттық атақтар	спорттық разрядтар						
21 жастан асқан ер адамдар	СШ	СШҮ	1- разряд	2-разряд	3-разряд	1 жө.	2 жө.	3 жө.
200 м жүзу+(5 ату .+800 м. жүгіру) x4	14:30	15:00	15:20	15:40	16:00			
Жазғы триатл								
(5 ату.+50 м.жүзу. +800м. жүгіру) x4	15:30	16:00	16:20	16:40	17:00			
"В" санатындағы ұлдар 15-16 жас								
Қысқы триатл								
200м. жүзу+(5 ату .+600 м. жүгіру) x4		13:00	13:30	14:30	15:30			
Жазғы триатл								
(5 ату.+50 м.жүзу. +600м. жүгіру) x4		14:00	14:30	15:30	16:30			
"С" санатындағы ұлдар13-14 жас								
Қысқы триатл								
100 м. жүзу+(5 ату.+400м. жүгіру) x4			8:30	9:30	10:30			
Жазғы триатл								
(5 ату.+25 м.жүзу. +400м. жүгіру) x4			9:30	10:30	11:30			
"D" санатындағы 11-12 жас ұлдар								
Қысқы триатл								
100 м. жүзу+(5 ату.+400м. жүгіру) x2			4:20	4:40	5:00	5:20	5 : 40	6 : 00
Жазғы триатл								
(5 ату.+50 м.жүзу. +400м. жүгіру) x2			4:40	5:00	5:20	5:40	6 : 00	6 : 20
"Е" санатындағы 10 жас және одан кіші ұлдар								
Қысқы триатл								
50 м. жүзу+(5 ату. +200м. жүгіру) x2						6:20	6 : 40	7 : 00

Жазғы триатл								
(5 ату.+25 м.жүзу. +200м. жүгіру) x2						7:00	7: 20	7: 40
Лазернан (женщины)								
Қа шы қты қ, жас сан атт ары	Спортты қ атақтар	Спорттық разрядтар						
21 жас тан асқ ан әйе лде р	СШ	СШҮ	1- разряд	2-разряд	3-разряд	1 жө.	2 жө.	3 жө.
(5 ату. + 800 м. жүг іру) x4	13:50	14:20	14:40	15:00	16:00			
"B" санатындағы қыздар 15-16 жас								
(5 ату. + 600 м. жүг іру) x4		12:00	12:30	13:30	14:30			
"C" санатындағы қыздар 13-14 жас								
(5 ату. + 400 м. жүг іру) x4			9:15	10:15	11:15			
"D" санатындағы қыздар 11-12 жас								
(5 ату. + 400								

м. жүг іру) x2			3:55	4:15	4:35	4:55	5:15	5: 35
"Е" санатындағы 10 жастан кіші қыздар								
(5 ату. . + 200 м. жүг іру) x2						6:20	6:40	7: 00
Лазернан (ерлер)								
Қа шы қты қ, жас сан атт ары	Спорттық атақтар	Спорттық разрядтар						
21 жас тан асқ ан ер ада мда р	СШ	СШК	1- разряд	2-разряд	3-разряд	1 жө.	2 жө.	3 жө.
(5 ату. + 800 м. жүг іру) x4	12:50	13:20	13:40	14:00	14:20			
"В" санатындағы ұлдар 15-16 жас								
(5 ату. + 600 м. жүг іру) x4		11:00	11:30	12:30	13:30			
"С" санатындағы ұлдар 13-14 жас								
(5 ату.								

Салмақ категори ясы	Спорттық атақтар		Спорттық разрядтар						
	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 жасөсп.	2 жасөсп.	3 жасөсп.
32			120	110	100	92,5	85	77,5	70
36			150	125	110	100	92,5	85	77,5
40			175	140	125	110	100	92,5	85
43	250	225	200	155	140	125	110	100	92,5
47	270	250	225	170	155	140	125	110	100
52	300	275	250	185	170	155	140	125	110
57	330	300	270	200	185	170	155	140	125
63	360	320	290	230	200	185	170	155	140
69	380	340	310	250	220	200	180	165	150
76	400	360	330	270	240	215	190	175	160
84	420	380	350	290	260	230	200	185	170
+84	450	400	365	315	290	260	230	200	185

16-бөлім. Классикалық жатып сығымдау (жабдықсыз)

Ерлер

Салмақ категори ясы	Спорттық атақтар		Спорттық разрядтар						
	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 жасөсп.	2 жасөсп.	3 жасөсп.
32 кг.			55	50	45	40	35	30	25
36 кг.			62,5	55	50	45	40	35	30
40 кг.			70	62,5	55	50	45	40	35
44 кг.			77,5	70	62,5	55	50	45	40
48 кг.	105	95	85	77,5	70	62,5	55	50	45
53 кг.	120	105	95	85	77,5	70	62,5	55	50
59 кг.	135	120	105	95	85	77,5	70	62,5	55
66 кг.	150	135	120	105	95	85	77,5	70	62,5
74 кг.	165	150	135	120	105	95	85	77,5	70
83 кг.	180	165	150	135	120	105	92,5	85	77,5
93 кг.	195	180	165	145	130	115	100	92,5	85
105 кг.	210	195	175	155	140	125	107,5	100	92,5
120 кг.	225	205	185	165	150	135	115	107,5	100
+ кг.	235	215	195	175	160	145	125	115	107,5

Әйелдер

Салмақ категори ясы	Спорттық атақтар		Спорттық разрядтар						
	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 жасөсп.	2 жасөсп.	3 жасөсп.
32			40	35	30	27,5	25	22,5	20
36			45	40	35	30	27,5	25	22,5
40			50	45	40	35	30	27,5	25
43	65	60	55	50	45	40	35	30	27,5

47	72,5	65	60	55	50	45	40	35	30
52	80	72,5	65	60	55	50	45	40	35
57	87,5	80	72,5	65	60	55	50	45	40
63	95	87,5	80	72,5	65	60	55	50	45
69	100	92,5	85	77,5	70	65	60	55	50
76	107,5	97,5	90	82,5	75	70	65	60	55
84	115	105	95	87,5	80	75	70	65	60
84+	125	115	105	95	87,5	80	75	70	65

17-бөлім. Пауэрлифтинг (жабдықпен)

Ерлер

Салмақ категори ясы	Спорттық атақтар		Спорттық разрядтар						
	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 жасөсп.	2 жасөсп.	3 жасөсп.
32 кг.			180	160	150	140	130	120	110
36 кг.			220	190	170	160	140	130	120
40 кг.			260	220	200	180	160	150	140
44 кг.			310	260	240	210	190	170	160
48 кг.	460	410	360	300	270	240	220	200	180
53 кг.	530	480	410	330	300	270	240	220	200
59 кг.	600	550	455	370	330	300	270	240	220
66 кг.	670	610	505	410	360	330	300	270	240
74 кг.	730	670	545	450	400	370	330	300	270
83 кг.	790	720	580	490	440	400	360	320	300
93 кг.	840	760	610	530	480	430	390	340	320
105 кг.	880	800	650	570	510	470	410	360	340
120 кг.	910	830	690	610	540	500	440	385	360
+ кг.	940	850	730	630	560	520	470	410	385

Әйелдер

Салмақ категори ясы	Спорттық атақтар		Спорттық разрядтар						
	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 жасөсп.	2 жасөсп.	3 жасөсп.
32			140	120	110	100	90	80	70
36			165	135	120	110	100	90	80
40			200	155	135	120	110	100	90
43	310	265	230	175	150	135	120	110	100
47	340	285	255	190	165	150	135	120	110
52	370	315	280	210	180	165	150	135	120
57	400	342,5	305	230	200	180	165	150	135
63	440	375	330	255	220	200	180	165	150
69	460	395	350	280	245	220	192,5	175	160
76	480	415	372,5	305	265	240	205	187,5	170

84	500	435	395	330	285	260	220	200	180
+84	530	460	415	360	320	285	250	220	200

18-бөлім. Стендтік штанганы басу (жабдықпен)

Ерлер

Салмақ категори ясы	Спорттық атақтар		Спорттық разрядтар						
	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 жасөсп.	2 жасөсп.	3 жасөсп.
32 кг.			60	55	50	45	40	35	30
36 кг.			67,5	60	55	50	45	40	35
40 кг.			75	67,5	60	55	50	45	40
44 кг.			85	75	67,5	60	55	50	45
48 кг.	120	105	95	85	75	67,5	60	55	50
53 кг.	135	120	105	95	85	75	67,5	60	55
59 кг.	157,5	140	120	110	95	85	75	67,5	60
66 кг.	180	160	140	125	107,5	95	82,5	75	67,5
74 кг.	200	180	160	140	120	105	90	82,5	75
83 кг.	220	200	180	155	135	115	97,5	90	82,5
93 кг.	240	215	195	165	145	125	105	97,5	90
105 кг.	255	230	205	175	155	135	115	105	97,5
120 кг.	270	245	220	185	165	145	125	115	105
+ кг.	280	255	230	195	175	155	135	125	115

Әйелдер

Салмақ категори ясы	Спорттық атақтар		Спорттық разрядтар						
	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 жасөсп.	2 жасөсп.	3 жасөсп.
32			45	40	35	30	27,5	25	22,5
36			50	45	40	35	30	27,5	25
40			55	50	45	40	35	30	27,5
43	80	72,5	62,5	55	50	45	40	35	30
47	90	80	70	62,5	55	50	45	40	35
52	100	87,5	77,5	70	62,5	55	50	45	40
57	110	95	85	77,5	70	62,5	55	50	45
63	120	102,5	92,5	85	77,5	70	62,5	55	50
69	127,5	107,5	97,5	90	82,5	75	67,5	60	55
76	135	112,5	102,5	95	87,5	80	72,5	65	60
84	142,5	120	110	100	92,5	85	77,5	70	65
+84	155	130	120	110	100	92,5	85	77,5	70

19-бөлім. Тірек-қимыл аппараты зақымдалған (ТҚАЗ) пауэрлифтинг нормалары

Ерлер

Салмақ категори ясы	Спорттық атақтар	Спорттық разрядтар
---------------------------	------------------	--------------------

21-23 жаста), юниор ұлдар (18-20 жас), ұлдар (16-17 жас)	у 700 гр , атыс - III-ПВ/ П П жаттығ уы (10 ату, 10 м , байырғ ы), жүзу 100 м, жүгіру 3000 м	410	375	320	260	190	120	-	-	-
Әйелдер, Юниор қыздар (21-23 жаста), Юниор қыздар (18-20 жас), қыздар (16-17 жас)	Жазғы 100 м жүгіру, спортты қ снарядты лақтыр у 500 г, атыс - III-ПВ/ П П жаттығ уы (10 ату, 10 м , байырғ ы), жүзу 100 м, жүгіру 2000 м	410	375	320	260	190	120	-	-	-
Ұлдар	Жазғы 60 м жүгіру, спортты қ снарядты лақтыр у 500 г, атыс - III/ IIIa-ПВ /ПП жаттығ уы (10 ату, 10 м ,			350	280	210	190	180	160	120

<p>Ұлдар (12-13 жас)</p> <p>/ПП жаттығ уы (10 атысты, 10 м, шынтақ тірегіме н тірекке және тоқтаус ы з отыру немесе тұру), 50 м жүзу, 1000 м жүгіру</p>				280	210	190	180	160	120
<p>Қыздар (12-13 жас)</p> <p>Жазғы 60 м жүгіру, 150 г доп лақтыр у, ату - Ша-ПВ /ПП жаттығ уы (10 ату, 10 м , шынтақ тың тіреуім е н отыру немесе тұру), 50 м жүзу, 1000 м жүгіру</p>				280	210	190	180	160	120
<p>Жазғы 60 м жүгіру, 150 г доп лақтыр у, ату - Па / П-ПВ/ П П</p>									

юниор ұлдар (18-20 жас), ұлдар (16-17 жас)	уы (10 ату, 10 м , байырғы), жүзу 100 м, жүгіру 2000 м (шеңбер 200 м, 400 м)	340	310	265	210	160	120	-	-	-
Әйелдер, Юниор қыздар (21-23 жас), юниор қыздар (18-20 жас), қыздар (16-17 жас)	Жазғы , жабық 50 м/ 60 м жүгіру, атыс - III-ПВ/ П П жаттығ уы (10 ату, 10 м , байырғы), жүзу 100 м, жүгіру 1000 м (шеңбер 200 м, 400 м)	340	310	265	210	160	120	-	-	-
Ұлдар (14-15 жас)	Жазғы , жабық 50 м/60 м жүгіру, атыс - III/ IIIa-ПВ /ПП жаттығ уы (10 ату, 10 м , стендте және тоқтаус ы з шынтақ			280	210	190	180	160		95

	тіреуім е н отыру немесе тұру), 50 м жүзу, 1000 м жүгіру (шеңбер 200 м, 400 м)							120	
Қыздар (14-15 жас)	Жазғы , жабық 50 м/60 м жүгіру, атыс - ІІІ/ ІІа-ІІВ /ІІІ жаттығ уы (10 ату, 10 м , стендте және тоқтаус ы з шынтақ тіреуім е н отыру немесе тұру), 50 м жүзу, 1000 м жүгіру (шеңбер 200 м, 400 м)		280	210	190	180	160	120	95
	Жазғы , жабық 50 м/ 60 м жүгіру Атыс - ІІа-ІІВ /ІІІ жаттығ								

<p>Ұлдар (12-13 жас)</p> <p>уы (10 ату, 10 м , тұғырда шынтақ пен отыру немесе тұру), жүзу 50 м , жүгіру 1000 м (шеңбер 200 м, 400 м)</p>			220	170	155	140	130	95
<p>Қыздар (12-13 жас)</p> <p>Жазғы , жабық 50 м/ 60 м жүгіру Атыс - Ша-ПВ /ПП жаттығ уы (10 ату, 10 м , тұғырда шынтақ пен отыру немесе тұру), жүзу 50 м , жүгіру 1000 м (шеңбер 200 м, 400 м)</p>			220	170	155	140	130	95
<p>Жазғы , жабық 50 м/60 м жүгіру, атыс - Па/ П-ПВ/</p>								

<p>Ұлдар (10-11 жас)</p>	<p>П П жаттығ уы (5 ату, 10 м , стелла жда шынтақ пен отыру немесе тұру), 25 м жүзу, 1000 м жүгіру (шеңбер 200 м, 400 м)</p>						155	140	130	95
<p>Қыздар (10-11 жас)</p>	<p>Жазғы , жабық 50 м/60 м жүгіру, атыс - IIa/ II-ПВ/ П П жаттығ уы (5 ату, 10 м , стелла жда шынтақ пен отыру немесе тұру), 25 м жүзу, 1000 м жүгіру (шеңбер 200 м, 400 м)</p>						155	140	130	95
	<p>Жазғы атыс - II-ПВ/ П П жаттығ</p>									

<p>Ұлдар (12-13 жас)</p>	<p>уы (тіреуде шынтактың тіреуімен отыру немесе тұру) 30 м/60 м жүгіру, күш гимнастикасы, 1000 м./1500 м./2000 м жүгіру.</p>			220	170	155	140	130	95
<p>Қыздар (12-13 жас)</p>	<p>Жазғы атыс - II-ПВ/ II П жаттығуы (тіреуде шынтактың тіреуімен отыру немесе тұру) 30 м/60 м жүгіру, күш гимнастикасы, 1000 м./1500 м./2000 м жүгіру.</p>			220	170	155	140	130	95
<p>Ұлдар (12-13 жас)</p>	<p>Жазғы 30 м/60 м жүгіру, 25 м/50 м жүзу, допты лақтыру, 1000 м/1500</p>			220	170	155	140		95

	м/2000 м жүгіру.							130		
Қыздар (12-13 жас)	Жазғы 30 м/60 м жүгіру, 25 м/50 м жүзу, допты лақтыру, 1000 м/1500 м/2000 м жүгіру.				220	170	155	140	130	95
Ұлдар (12-13 жас)	Жазғы 30 м/60 м жүгіру, күштік гимнастика, 1000 м./1500 м./2000 м жүгіру, тұрағынан ұзындыққа секіру				220	170	155	140	130	95
Қыздар (12-13 жас)	Жазғы 30 м/60 м жүгіру, күштік гимнастика, 1000 м./1500 м./2000 м жүгіру, тұрағынан ұзындыққа секіру				220	170	155	140	130	95
Нысандағы балдардың ең аз саны		45	40	35	35	30	30	20	15	10
Төртсайыс rsh-cr-rrs (Four-event rsh-cr-rrs)										

(21-23 жаста), Юниор ұлдар (18-20 жас), ұлдар (16-17 жас)	уы (10 ату, 10 м , тұрып), тарту - 4 мин, жүгіру 2000 м (шеңбер 200 м, 400 м)	270	235	195	155	120	80	-	-	-
Әйелдер Юниор қыздар (21-23 жаста), Юниор қыздар (18-20 жас), қыздар (16-17 жас)	Жазғы , жабық Атыс - III- ПВ/ П П жаттығ уы (10 ату, 10 м , тұрып), қолды бұғу және 4 мин, жүгіру 1000 м (шеңбер 200 м, 400 м)	270	235	195	155	120	80	-	-	-
Ұлдар (14-15 жас)	Жазғы , жабық Атыс - III/ Ша-ПВ /ПП жаттығ уы (10 ату, 10 м , тұғырда шынтақтың тіреуімен отыру немесе тұру және тоқтаус			195	155	120	110	100		75

	ыз), тарту - 3 мин, жүгіру 1000 м (шеңбер 200 м, 400 м)							90	
Қыздар (14-15 жас)	Жазғы , жабық Атыс - III/ Ша-ПВ /ПП жаттығ уы (10 ату, 10 м , стендте шынтак тіреуім е н отыру немесе тұру және тоқтаус ыз), колды бүгу және бейім жағдай д а ұзарту - 3 мин, жүгіру 1000 м (шеңбер 200 м, 400 м)		195	155	120	110	100	90	75
	Жазғы , жабық Атыс - Ша-ПВ /ПП жаттығ уы (10 ату, 10 м , стелла								

<p>Ұлдар (12-13 жас)</p>	<p>жда шынтақ тың тіреуім ен отыру немесе тұру), тарту - 3 мин, жүгіру 1000 м (шеңбер 200 м, 400 м)</p>			155	120	110	100	90	75
<p>Қыздар (12-13 жас)</p>	<p>Жазғы , жабық Атыс - Ша-ПВ /ПП жаттығ уы (10 ату, 10 м , стендте шынтақ тың тіреуім ен отыру немесе тұру), қолды бүгу және бейім қалыпт а ұзарту - 3 мин., жүгіру 1000 м (шеңбер 200 м, 400 м)</p>			155	120	110	100	90	75
	<p>Жазғы , жабық Атыс - Па / П-ПВ / П П</p>								

<p>Ұлдар (10-11 жас)</p>	<p>жаттығуы (5 ату, 10 м, стеллажда шынтақтың тіреуімен отыру немесе тұру), тарту - 3 мин, жүгіру 1000 м (шеңбер 200 м, 400 м)</p>					110	100	90	75
<p>Қыздар (10-11 жас)</p>	<p>Жазғы, жабық Атыс - Па / П-ВП/ П П жаттығуы (5 ату, 10 м, стеллажда шынтақтың тіреуімен отыру немесе тұру), колды бүгү және бейім жағдайда ұзарту - 3 мин., жүгіру 1000 м (шеңбер 200 м, 400 м)</p>					110	100	90	75

<p>Ұлдар (14-15 жас)</p> <p>және тоқтаусыз шынтактың тіреуімен отыру немесе тұру), 50 м жүзу, 1000 м жүгіру (шеңбер 200 м, 400 м)</p>			195	155	120	110	100	90	75
<p>Қыздар (14-15 жас)</p> <p>Жазғы , жабық Атыс - III/ Ша-ПВ /ПП жаттығуы (10 ату, 10 м , стендте және тоқтаусыз шынтактың тіреуімен отыру немесе тұру), 50 м жүзу, 1000 м жүгіру (шеңбер 200 м, 400 м)</p>			195	155	120	110	100	90	75
<p>Жазғы , жабық Атыс - Ша-ПВ /ПП жаттығ</p>									

<p>Қыздар (14-15 жас)</p> <p>Ша-ПВ /ПП жаттығ уы (10 ату, 10 м , стендте және тоқтаус ы з шынтақ тіреуім е н отыру немесе тұру), жүзу 50 м , айқас 3 км</p>			195	155	120	110	100	90	75
<p>Ұлдар (12-13 жас)</p> <p>Жазғы , қысқы Атыс - Ша-ПВ /ПП жаттығ уы (10 ату, 10 м , стелла жда шынтақ тіреуім е н отыру немесе тұру), жүзу 50 м , айқас 3 км</p>				155	120	110	100	90	75
<p>Қыздар (12-13 жас)</p> <p>Жазғы , қысқы Атыс - Ша-ПВ /ПП жаттығ уы (10 ату, 10 м , стелла жда шынтақ</p>				155	120	110	100		75

	тіреуім е н отыру немесе тұру), жүзу 50 м , айқас 3 км						90	
Ұлдар (10-11 жас)	Жазғы , қысқы Атыс - IIa/ II-ПВ/ II П жаттығ уы (5 ату, 10 м , стелла жда шынтак тіреуім е н отыру немесе тұру), жүзу 25 м , айқас 2 км				110	100	90	75
Қыздар (10-11 жас)	Жазғы , қысқы Атыс - IIa/ II-ПВ/ II П жаттығ уы (5 ату, 10 м , стелла жда шынтак тіреуім е н отыру немесе тұру), жүзу 25 м , айқас 2 км				110	100	90	75

<p>Ұлдар (14-15 жас)</p>	<p>тіреуім е н отыру немесе тұру және тоқтаус ыз), тарту - 3 мин. Шаңғы мен жүгіру 5 км</p>		195	155	120	110	100	90	75
<p>Қыздар (14-15 жас)</p>	<p>Қысқы Атыс - III/ Ша-ПВ /ПП жаттығ уы (10 ату, 10 м , стенде шынтак тіреуім е н отыру немесе тұру және тоқтаус ыз), қолды бүгу және бейім жағдай д а ұзарту - 3 мин, шаңғы мен жүгіру 3 км</p>		195	155	120	110	100	90	75
	<p>Қысқы Атыс - Ша-ПВ /ПП жаттығ уы (10 ату, 10 м ,</p>								

<p>Ұлдар (12-13 жас)</p>	<p>стелла ж да шынтак пен отыру немесе тұру), тарту - 3 мин, шаңғы мен 3 к м шаңғы мен жүгіру</p>				155	120	110	100	90	75
<p>Қыздар (12-13 жас)</p>	<p>Қысқы Атыс - Ша-ПВ /ПП жаттығ уы (10 ату, 10 м , отыру немесе тұру, стендте шынтак тың тіреуім ен), қолды бүгу және бейім жағдай д а ұзарту - 3 мин, шаңғы мен жүгіру 2 км</p>				155	120	110	100	90	75
	<p>Қысқы Атыс - Па/ П-ПВ/ П П жаттығ уы (5 ату, 10 м , стелла</p>									

юниор ұлдар (18-20 жас), ұлдар (16-17 жас)	атысты, 10 м, тұрып), тарту - 4 мин, роликті шаңғы жарысы 10 км	270	235	195	155	120	80	-	-	-
Әйелдер Юниор қыздар (21-23 жас), юниор қыздар (18-20 жас), қыздар (16-17 жас)	Жазғы , қысқы Атыс - III-ПВ/ П П жаттығуы (10 атысты, 10 м, тұрып), қолды бұғу және бейім жағдай да ұзарту - 4 мин. Роликті шаңғы жарысы 5 км	270	235	195	155	120	80	-	-	-
Ұлдар (14-15 жас)	Жазғы , қысқы Атыс - III/ Ша-ПВ /П П жаттығуы (10 ату, 10 м , стендте шынтак тіреуім е н отыру немесе тұру және тоқтаусыз), тарту - 3 мин,			195	155	120	110	100		75

	роликті шаңғы мен жүгіру 5 км							90	
Қыздар (14-15 жас)	Жазғы , қысқы Атыс - III/ Ша-ПВ /ПП жаттығуы (10 ату, 10 м , стендте шынтак тіреуім е н отыру немесе тұру және тоқтаусыз), колды бүгу және бейім жағдай да ұзарту - 3 мин, роликті шаңғы жарысы 3 км		195	155	120	110	100	90	75
Ұлдар (12-13 жас)	Жазғы , қысқы Атыс - Ша-ПВ /ПП жаттығуы (10 ату, 10 м , стелла ж да шынтак пен отыру немесе тұру),			155	120	110	100		75

	тарту - 3 мин, роликті шаңғы жарысы 3 км							90		
Қыздар (12-13 жас)	Жазғы , қысқы Атыс - Ша-ПВ /ПП жаттығ уы (10 ату, 10 м , стелла жда шынтақ тіреуім ен отыру немесе тұру), қолды бүгу және бейім жағдай да ұзарту - 3 мин. Роликті шаңғы мен жүгіру 2 км			155	120	110	100	90	75	
Үшсайыс rsh-hex-cr (Three-event rsh-hex-cr) (ұпайлар)										
Ерлер Юниор ұлдар (21-23 жас), юниор ұлдар (18-20 жас), ұлдар (16-17 жас)	Жазғы , қысқы Атыс - Ш-ПВ/ П П жаттығ уы (10 ату, 10 м , тұрып), тарту - 4 мин, айқас 8 км	270	235	195	155	120	80	-	-	-
	Жазғы , қысқы									

<p>Әйелдер Кіші әйелдер (21-23 жас), кіші (18-20 жас), қыздар (16-17 жас)</p>	<p>Атыс - III-ПВ/ II П жаттығ уы (10 ату, 10 м , тұрып), қолды бүгу және бейім жағдай да ұзарту - 4 мин, кросс 4 км</p>	270	235	195	155	120	80	-	-	-
<p>Ұлдар (14-15 жас)</p>	<p>Жазғы , қысқы Атыс - III/ IIIa-ПВ /II П жаттығ уы (10 ату, 10 м , стендте шынтак тіреуім ен отыру немесе тұру және тоқтаус ыз), тарту - 3 мин, айқас 4 км</p>			195	155	120	110	100	90	75
	<p>Жазғы , қысқы Атыс - III/ IIIa-ПВ /II П жаттығ уы (10 ату, 10 м , стендте</p>									

<p>Қыздар (14-15 жас)</p>	<p>шынтақ тіреуім е н отыру немесе тұру және тоқтаусыз), қолды бүгу және бейім жағдай да ұзарту - 3 мин, айқас 3 км</p>		195	155	120	110	100	90	75
<p>Ұлдар (12-13 жас)</p>	<p>Жазғы , қысқы Атыс - Ша-ПВ /ПП жаттығ уы (10 ату, 10 м , стелла жда шынтақ тың тіреуім е н отыру немесе тұру), тарту - 3 мин, айқас 3 км</p>			155	120	110	100	90	75
	<p>Жазғы , қысқы Атыс - Ша-ПВ /ПП жаттығ уы (10 ату, 10 м , тұғырда шынтақ</p>								

Қыздар (12-13 жас)	тың тіреуім е н отыру немесе тұру), колды бүгу және бейім жағдай д а ұзарту - 3 мин, айқас 3 км				155	120	110	100	90	75
Ұлдар (10-11 жас)	Жазғы , қысқы Атыс - IIa/ II-ПВ/ II П жаттығ уы (5 ату, 10 м , стелла жда шынтак тіреуім е н отыру немесе тұру), тарту - 3 мин, айқас 2 км						110	100	90	75
Қыздар	Жазғы , қысқы Атыс - IIa / II-ПВ/ II П жаттығ уы (5 атысты, 10 м, стелла жда шынтак тың тіреуім								90	75
							110	100		

(10-11 жас)	ен отыру немесе тұру), қолды иілту және бейім қалыпта ұзарту - 3 мин, айқас 2 км									
Нысандағы балдардың ең аз саны		45	40	35	30	25	20	20	15	10
Қоссайыс hex-er (Double-event hex-er) (ұпайлар)										
Ұлдар (14-15 жас)	Жазғы , жабық Тарту - 3 мин, жүгіру 2000 м (шеңбер 200 м, 400 м)			130	100	80	60	55	50	45
Қыздар (14-15 жас)	Жазғы , жабық 1000 м жүгіру мен (200 м, 400 м шеңбер) 3 мин. иілгіш қалыпта қолды бүгу және ұзарту			130	100	80	60	55	50	45
Ұлдар (12-13 жас), ұлдар (10-11 жас)	Жазғы , жабық Тарту - 3 мин, жүгіру 1000 м (				100	80	60	55		45

	шеңбер 200 м, 400 м)							50	
Қыздар (12-13 жас), Қыздар (10-11 жас)	Жазғы , жабық 500 м жүгіру мен ( ) 200 м, 400 м шеңбер) 3 мин.			100	80	60	55	50	45
Нысандағы балдардың ең аз саны			35	30	25	20	20	15	10
Қоссайыс hex-ccs (Double-event hex-ccs) (ұпайлар)									
Ерлер, юниор ұлдар (21-23 жас), юниор ұлдар (18-20 жас), ұлдар (16-17 жас)	қысқы Шаңғы мен жүгіру – 4 мин , шаңғы мен жүгіру – 10 км		130	100	80	60	-	-	-
Әйелде р Юниор қыздар (21-23 жас), юниор қыздар (18-20 жас), қыздар (16-17 жас)	қысқы Қару-ж арақты бүгу және ұзарту - 4 мин. Шаңғы мен жүгіру - 5 км		130	100	80	60	-	-	-
Ұлдар (14-15 жас)	қысқы Шаңғы мен жүгіру – 3 мин , шаңғы		130	90	80	60	55		45

	мен жүгіру – 5 км								50	
Қыздар (14-15 жас)	қысқы 3 мин, шаңғы мен жүгіруден 3 км жүгіру			130	90	80	60	55	50	45
Ұлдар (12-13 жас)	қысқы Шаңғы мен жүгіру - 3 мин, шаңғы мен жүгіру - 3 мин				80	70	60	55	50	45
Қыздар (12-13 жас)	қысқы 3 мин, шаңғы мен жүгіру 2 км				80	70	60	55	50	45
Ұлдар (10-11 жас)	қысқы Шаңғы мен жүгіру - 3 мин, шаңғы мен жүгіру - 2 км						50	45	40	35
Қыздар (10-11 жас)	қысқы 3 мин, шаңғы мен шаңғы мен жүгіруге бейім жағдайдағы қаруды бұғу және ұзарту						50	45	40	35
Нысандағы балдардың ең аз саны				35	30	25	20	20	15	10
Қоссайыс rsh-ccs (Double-event rsh-ccs) (ұпайлар)										

<p>Ерлер Юниор ұлдар (21-23 жас), юниор ұлдар (18-20 жас), ұлдар (16-17 жас)</p>	<p>қысқы Атыс - III-ПВ/ II П жаттығ уы (10 ату, 10 м , тұрып), шаңғы мен 10 к м шаңғы мен жүгіру</p>			130	100	90	60	-	-	-
<p>Әйелде р Юниор қыздар (21-23 жас), юниор қыздар (18-20 жас), қыздар (16-17 жас)</p>	<p>қысқы Атыс - III-ПВ/ II П жаттығ уы (10 атысты, 10 м, тұрып), шаңғы мен 5 к м шаңғы мен жүгіру</p>			130	100	90	60	-	-	-
<p>Ұлдар (14-15 жас)</p>	<p>қысқы Атыс - III/ IIIa-ПВ /II П жаттығ уы (10 атысты, 10 м, стендте және тоқтаус ы з шынтақ тіреуім ен отыру немесе тұру), шаңғы мен жүгіру 5 км</p>			130	100	90	60	55	50	45

<p>қысқы Атыс - III/ IIIa-IV /III жаттығуы (10 ату, 10 м , стендте және тоқтаусыз шынтак тіреуімен отыру немесе тұру), шаңғымен жүгіру 3 км</p>			130	100	90	60	55	50	45
<p>Ұлдар (12-13 жас)</p> <p>қысқы Атыс - IIIa-IV /III жаттығуы (10 ату, 10 м , стелла жд ашынтак пен отыру немесе тұру), шаңғымен 3 км шаңғымен жүгіру</p>				80	70	60	55	50	45
<p>қысқы Атыс - IIIa-IV /III жаттығуы (10 ату, 10 м , стелла</p>									

Қыздар (12-13 жас)	жда шынтақ пен отыру немесе тұру), шаңғы мен 2 км шаңғы мен жүгіру				80	70	60	55	50	45
Ұлдар (10-11 жас)	қысқы Атыс - IIa/ II-ПВ/ II П жаттығ уы (5 ату, 10 м , стелла жда шынтақ пен отыру немесе тұру), шаңғы мен жүгіру 2 км						50	45	40	35
Қыздар (10-11 жас)	қысқы Атыс - IIa/ II-ПВ/ II П жаттығ уы (5 ату, 10 м , стелла жда шынтақ пен отыру немесе тұру), шаңғы мен 1 км						50	45		35

	шаңғы мен жүгіру								40	
Нысандағы балдардың ең аз саны				35	30	25	20	20	15	10
Двоеборье rsh-hex (Double-event rsh-hex) (ұпайлар)										
Ерлер Юниор ұлдар (21-23 жас), юниор ұлдар (18-20 жас), ұлдар (16-17 жас)	Жазғы, қысқы, жабық Атыс - III-ПВ/ П П жаттығуы (10 атысты, 10 м, тұрып), тарту - 4 мин			130	100	90	60	-	-	-
Әйелдер Юниор қыздар (21-23 жас), юниор қыздар (18-20 жас), қыздар (16-17 жас)	Жазғы, қысқы, жабық Атыс - III-ПВ/ П П жаттығуы (10 ату, 10 м, тұрып), қолды бүгу және бейім жағдайда ұзарту - 4 мин			130	100	90	60	-	-	-
Ұлдар (14-15 жас)	Жазғы, қысқы, жабық Атыс - III/ Ша-ПВ /П П жаттығуы (10 ату, 10 м, стендте және			130	80	70	60	55		45

	тоқтаусыз шынтак тіреуімен отыру немесе тұру), тарту - 3 мин							50	
Қыздар (14-15 жас)	Жазғы, қысқы, жабық Атыс - III/ Ша-ПВ /ПП жаттығуы (10 ату, 10 м , стендте шынтак тіреуімен отыру немесе тұру және тоқтаусыз), қолды бұғу және бейім жағдай да ұзарту - 3 мин		130	80	70	60	55	50	45
Ұлдар (12-13 жас)	Жазғы, қысқы, жабық Атыс - Ша-ПВ /ПП жаттығуы (10 атысты, 10 м. Стелла жда шынтак пен			80	70	60	55		45

	отыру немесе тұру), тарту - 3 мин.							50	
Қыздар (12-13 жас)	Жазғы, қысқы, жабық Атыс - Ша-ПВ / ПП жаттығуы (10 ату, 10 м , стелла жда шынтақ тың тіреуім ен отыру немесе тұру), колды иілту және 3 мин.			80	70	60	55	50	45
Ұлдар (10-11 жас)	Жазғы, қысқы, жабық Атыс - Па/ П-ПВ/ П П жаттығуы (5 ату, 10 м , стелла жда шынтақ тіреуім ен отыру немесе тұру), тарту - 3 мин					50	45	40	35
	Жазғы, қысқы, жабық								

Қыздар (10-11 жас)	Атыс - Па / П-ПВ/ П П жаттығ уы (5 атысты, 10 м, стелла жда шынтак тың тіреуім ен отыру немесе тұру), колды иілу және бейім жағдай да ұзарту - 3 мин						50	45	40	35
Нысандағы балдардың ең аз саны			35	30	25	20	20	15	10	
Командалық жарыстар rshst-srr (Team competitions rshst-srr) (орын)										
Ерлер Юниор ұлдар (21-23 жас), юниор ұлдар (18-20 жас)	Қысқы Атыс - Шк-ПВ /ПП жаттығ уы (10 ату, 10 м , байырғ ы), шаңғы эстафет асы 3x5 км/4x5 км		1	2	3	4-5	6-8	-	-	-
Әйелде р Юниор қыздар	Қысқы Атыс - Шк-ПВ /ПП жаттығ уы (10 ату, 10 м ,		1	2	3	4-5	6-8	-	-	-

(21-23 жас), юниор кыздар (18-20 жас)	байырғы), шаңғы эстафетасы 3х3км/ 4х5км								-	
Ұлдар (16-17 жас), Ұлдар (14-15 жас)	Қысқы Атыс - Шк-ПВ /ПП жаттығуы (10 ату, 10 м , байырғы), шаңғы эстафетасы 3х3км/ 4х3км			1	2	3	4-5	-	-	-
Қыздар (16-17 жас), Қыздар (14-15 жас)	Қысқы Атыс - Шк-ПВ /ПП жаттығуы (10 ату, 10 м , байырғы), шаңғы эстафетасы 3х2км/ 4х2км			1	2	3	4-5	-	-	-
Ұлдар (12-13 жас)	Қысқы Атыс - Шка-ПВ/ПП жаттығуы (10 ату, 10 м , стеллажда шынтак тіреуімен отыру немесе тұру),				1	2	3	4-5		9-10

	шаңғы эстафетасы 3x3 км/ 4x3 км							6-8	
Қыздар (12-13 жас)	Қысқы, жабық Атыс - Шка-П В/ПП жаттығуы (10 ату, 10 м, стеллажда шынтак тіреуімен отыру немесе тұру), шаңғы эстафетасы 3x2км/ 4x2км			1	2	3	4-5	6-8	9-10

Командалық жарыстар rshct-srr
(Team competitions rshct-srr) (орын)

Ерлер әйелдер Юниор ұлдар (21-23 жас), юниор қыздар (21-23 жаста), Юниор ұлдар 18-20 жас), юниор қыздар (18-20 жас), ұлдар (16-17 жас), қыздар(	Қысқы Атыс - Пsv(3)-ПВ/ПП жаттығуы (3x5 атысты, 10 м, тұрып, бір рет, 100 м пенальт и), шаңғы эстафетасы 6x1,2 км	1	2	3м	4-5	6-8	-	-	-
---	---	---	---	----	-----	-----	---	---	---

Юниор ұлдар (21-23 жаста), Юниор ұлдар (18-20 жас), ұлдар (16-17 жас)	уы (10 атысты, 10 м, тұрып, 20 с пенальт и), 20 р е т тарту, шаңғы мен 1,5 к м шаңғы мен жүгіру	1	2	3	4-5	6-8	-	-	-
Әйелде р Юниор қыздар (21-23 жаста), Юниор қыздар (18-20 жас), қыздар (16-17 жас)	Қысқы Атыс - Шз-ПВ /ПП жаттығ уы (10 ату, 10 м , тұрып, айып 20 с), қолды бүгу және бейім жағдай да ұзарту - 40 рет, шаңғы мен жүгіруд ен 1 км	1	2	3	4-5	6-8	-	-	-
Ұлдар (14-15 жас)	Қысқы Атыс - Шз-ПВ /ПП жаттығ уы (10 ату, 10 м , отыру немесе тұру, 20 с пенальт и), 10 р е т		1	2	3	4-5	6-8	11-14	

	тарту, шаңғы мен жүгіру 1 км							9-10	
Қыздар (14-15 жас)	Қысқы Атыс - ШІз-ПВ /ПП жаттығуы (10 ату, 10 м , отыру немесе тұру, 20 с айыппұл), колды бүгу және бейім жағдай да ұзарту - 25 рет, шаңғы мен жүгіру 1 км		1	2	3	4-5	6-8	9-10	11-14
Ұлдар (12-13 жас)	Жазғы Атыс - ШЖа-ПВ/ПП жаттығуы (10 ату, 10 м . Стелла жда шынтақ тіреуімен отыру немесе тұру, майда 20 с), 5 рет тарту, шаңғы мен			1	2	3	4-5		9-14

	жүгіру 1 км							6-8	
Қыздар (12-13 жас)	Жазғы Атыс - Шза-П В/ПП жаттығ уы (10 атысты, 10 м, тұғырд а шынтақ тың тіреуім ен отыру немесе тұру, 20 с айыппұ л), колды бүгу және бейім жағдай да ұзарту - 10 рет, шаңғы мен жүгіру 1 км			1	2	3	4-5	6-8	9-14

Ескерту:

ПВ- пневматикалық мылтық;

ПП- пневматикалық тапанша;

бессайыс rsh-thr-er (five-event rsh-thr-er) rsh - rifle shooting – мылтықпен ату; thr - throwing- лақтыру; er - endurance race - шыдамдылық жүгіру;

бессайыс psh-thr-er (five-event psh-thr-er) psh - pistol shooting – тапаншамен ату; thr - throwing - лақтыру; er - endurance race - шыдамдылық жүгіру;

төртсайыс rsh-sfs-er (four-event rsh-sfs-er) rsh - rifle shooting - мылтықпен ату; sfs - swimming free-style – еркін стильде жүзу; er - endurance race - шыдамдылық жүгіру;

төртсайыс psh-sfs-er (four-event psh-sfs-er) psh - pistol shooting – тапаншамен ату; sfs - swimming free-style - еркін стильде жүзу; er - endurance race - шыдамдылық жүгіру;

төртсайыс rsh-rts-cr (four-event rsh-rts-cr) rsh - rifle shooting - мылтықпен ату; rts – race on roller skis роликті шаңғымен жүгіру; cr- cross – кросс;

үшсайыс rsh-hex-er (three-event rsh-hex-er) rsh - rifle shooting - мылтықпен ату; hex - heaving exercises - күш гимнастикасы; er - endurance race - шыдамдылық жүгіру;

үшсайыс rsh-sfs-er (Three-event rsh-sfs-er) rsh - rifle shooting - мылтықпен ату; sfs - swimming free-style - еркін стильмен жүзу; er - endurance race - шыдамдылық жүгіру;

үшсайыс rsh-sfs-cr (three-event rsh-sfs-cr) rsh - rifle shooting - мылтықпен ату; sfs - swimming free-style еркін стильмен жүзу; cr - cross – кросс;

ВП-4	Тұрып ату, 40 рет ату Ұпайлар		-	390	379	368	358	345	330
	Тұрып ату, 40 рет ату ондықтарды ескеріп отырып, ұпайлар	10	-	407,0	398,0	388,0	378,0	367,0	352,0
ВП-6	Тұрып ату, 60 рет ату Ұпайлар		592	586	569	552	537	520	-
	Тұрып ату, 60 рет ату Ондықтарды ескеріп отырып ұпайлар	10	622,0	610,0	597,0	582,0	567,0	551,0	-
ВП-10	Қозғалмалы нысанаға 20 рет ату, баяу жылдамдық	10	-	-	-	175	165	155	135
ВП-11	Қозғалмалы нысанаға 40 рет ату (20+20), баяу және тез жылдамдық	10	-	360	350	340	320	310	300
ВП-11А	Қозғалыстағы нысанаға ату, 40 рет ату (20+20), аралас тізбектегі баяу және тез жылдамдық	10	365	355	335	325	310	300	290

ВП-12	Қозғалыс тағы нысанаға ату, 60 рет ату (30+30), баяу және тез жылдамдық	10	560	550	530	520	510	500	490
ВП-6-КС	Командалық жарыс тұрып ату (3 адам х 60 ату) үш спортшы жинаған ұпайлар	10	1866	1830	1791	-	-	-	-
ВП-11-КС	Командалық жарыс қозғалма л ы нысанаға ату, (3 адам 40 рет ату 20+20) үш спортшы жинаған ұпайлар	10	1080	1050	1020	990	960	930	-
ВП-12-КС	Командалық жарыс қозғалма л ы нысанаға ату, (3 адам 60 ату 30+30) үш спортшы жинаған ұпайлар	10	1680	1650	1620	1590	1560	1530	-
	Қозғалыс тағы нысанаға ату, 40 ату (20+20),								

ВП-11-ПС	аралас жұп (еркек+әйел) екі спортшы жинаған ұпайлар	10	360	350	340	330	320	310	300
ВП-6 ПС	Тұрып ату аралас жұп (ер + әйел) екі спортшы жинаған ұпайлар	10	624,0	612,5	-	-	-	-	-
Шағын калибрлі мылтық (әйелдер)									
МВ-1	Тіреп жатып ату, 10 рет ату	50					87	83	78
МВ-2	Жатып ату 10 рет ату	50					85	80	72
МВ-4	Үш позициядан ату, 30 рет ату (3 x 10)	50	-	-	-	267	257	247	237
МВ-5	Үш позициядан ату, 60 рет ату (3 x 20)	50	585	575	565	540	525	515	500
МВ-7	Тұрып ату, 40 рет ату	50	376	368	358	348	342	330	300
МВ-8	Жатып ату, 30 рет ату	50	-	-	290	282	260	250	240
	Жатып ату, 60 рет ату Ұпайлар		594	588	580	570	564	550	540
	Жатып ату, 60 рет ату Ондықтарды		622,5	615,0	611,0	603,0	593,0		-

МВ-9	ескере отырып ұпайлар	50						-	
МВ-6	Ү ш позициядан ату, 120 рет ату (3 х 40)	50	1163	1145	1122	1107	1077	1067	-
МВ-10	Қозғалма л ы нысанаға ату 20 рет, баяу жылдамдық	50	-	-	-	178	165	155	140
МВ-11	Қозғалма л ы нысанаға ату 40 рет (20+20), баяу және тез жылдамдық	50	380	370	360	350	340	330	320
МВ-11А	Қозғалыстағы нысанаға ату 40 рет (20+20), баяу және тез жылдамдықтар аралас ретпен	50	375	370	365	360	350	340	320
МВ-12	Қозғалыстағы нысанаға ату 60 рет (30+30), баяу	50	570	560	550	540	530		500

	және тез жылдамдық							520	
МВ-6-КС	Командалық жарыс үш позициядан ату (3 адам x 45 ату) үш спортшы жинаған ұпайлар	50	1310	1288	1262	-	-	-	-
МВ-6-ПС	Үш позициядан ату аралас жұп еркек+ (әйел) екі спортшы жинаған ұпайлар	50	877	862	-	-	-	-	-
Пневматикалық тапанша (әйелдер)									
ПП-1	Қара шеңберлі нысанаға ату, 20 рет ату	10	-	-	-	178	170	165	155
ПП-2	Қара шеңберлі нысанаға ату, 40 рет ату	10	383	377	367	357	343	330	315
ПП-3	Қара шеңберлі нысанаға ату, 60 рет ату	10	579	570	557	542	532	522	507
ПП-3-КС	Командалық жарыс қара шеңберлі нысанаға ату (3 адам x 60 ату) үш спортшы жинаған ұпайлар	10	1737	1710	1671	-	-	-	-

ПП-3-ПС	Қара шеңберлі нысанаға ату аралас жұп (ер + әйел) екі спортшы жинаған ұпайлар	10	582	573	-	-	-	-	-
Шағын калибрлі тапанша (әйелдер)									
МП-1	Қара шеңберлі нысанаға ату, 10 рет ату	25	-	-	-	-	86	82	75
МП-2	Шыға келген нысанаға ату 30 рет ату	25	-	-	280	275	270	260	247
МП-3	Қара шеңберлі нысанаға ату, 30 рет ату	25	-	272	262	250	240	230	220
МП-4	Қара шеңберлі нысанаға ату, 30 рет ату	25	-	-	282	277	272	262	247
МП-5	Қара шеңберлі және шыға келген нысанаға ату, 60 рет (30 + 30)	25	580	573	562	550	540	520	500
МП-6	Қара шеңберлі нысанаға ату, 60 рет ату	50	560	550	535	525	510	-	-
МП-10	Қара шеңберлі шыға келген нысанаға ату,	25	569	560	555	540	525		505

	60 рет ату (20+20+20)							515	
МП-5-КС	Командалық жарыс қарашеңберлі және шыға келген нысанаға ату (3 адам х 30 ату) үш спортшы жинаған ұпайлар	25	870	860	843	-	-	-	-
МП-8-ПС	Шыға келген бес нысанаға ату аралас жұп (еркек+әйел) Екі спортшы жинаған ұпайлар	25	580	570	-	-	-	-	-
Пневматикалық мылтық (ерлер)									
ВП-1	Үстелге тіреп ату, 20 рет ату	10	-	-	-	-	170	150	130
ВП-2	Тұрып ату, 20 рет ату	10	-	-	-	-	150	130	110
ВП-4	Тұрып ату, 40 рет ату Ұпайлар	10	-	392	380	370	360	350	340
	Тұрып ату, 40 рет ату Ондықтарды ескере отырып ұпайлар		-	408,0	400,0	392,0	384,0	373,0	360,0

ВП-6	Тұрып ату, 60 ату Ұпайлар		594	589	570	555	540	525	-
	Тұрып ату, 60 рет ату Ондықтарды ескере отырып ұпайлар	10	624,0	612,5	600,0	588,0	576,0	560,0	-
ВП-10	Қозғалма л ы нысанаға ату, 20 рет ату, баяу жылдамдық	10	-	-	-	180	170	160	140
ВП-11	Қозғалма л ы нысанаға ату, 40 рет ату (20+20), баяу және тез жылдамдық	10	-	370	360	350	340	320	310
ВП-11a	Қозғалма л ы нысанаға ату, 40 рет ату (20+20), баяу және тез жылдамдықтар аралас ретпен	10	375	365	355	345	330	320	-
ВП-12	Қозғалма л ы нысанаға ату, 60 рет ату (30+30), баяу және жылдам	10	570	560	540	530	520	510	500

	жылдамдық								
ВП-6-КС	Командалық жарыс тұрып ату (3 адам х 60 ату) Үш спортшы жинаған ұпайлар	10	1872	1837	1800	-	-	-	-
ВП-11-КС	Командалық жарыс қозғалмалы нысанаға ату, (3 адам 40 оқ 20+20) Үш спортшы жинаған ұпайлар	10	1110	1080	1050	1020	990	960	300
ВП-12-КС	Командалық жарыс қозғалмалы нысанаға ату, (3 адам 60 ату 30+30) үш спортшы жинаған ұпайлар	10	1710	1680	1650	1620	1590	1560	-
ВП-11-ПС	Қозғалыстағы нысанаға ату, 40 ату (20+20), аралас жұп (ер+әйел) Екі спортшы	10	360	350	340	330	320	310	-

	жинаған ұпайлар								
ВП-6 ПС	Тұрып ату аралас жұп (ер + әйел) Екі спортшы жинаған ұпайлар	10	624,0	612,5	-	-	-	-	-
Шағын калибрлі мылтық (ерлер)									
МВ-1	Тіреп жатып ату, 10 рет ату	50	-	-	-	-	90	85	80
МВ-2	Жатып ату 10 рет ату	50	-	-	-	-	87	82	75
МВ-4	Үш позициядан ату, 30 ату (3 x 10)	50	-	-	-	270	260	250	240
МВ-5	Үш позициядан ату, 60 ату (3 x 20)	50	587	578	565	543	528	518	-
МВ-6	Үш позициядан ату, 120 ату (3 x 40)	50	1170	1150	1125	1110	1080	1070	-
МВ-7	Тұрып ату, 40 рет ату	50	-	370	362	352	342	330	300
МВ-8	Жатып ату, 30 ату	50	-	-	292	285	270	260	250
	Жатып ату, 60 рет ату. Ұпайлар		595	590	585	577	567	557	550
	Жатып ату, 60 рет ату. Ондықтарды		624,0	618,0	611,0	603,0	593,0		573,0

МВ-6-КС	Команда лық жарыс үш позицияд ан ату (3 адам х 45 ату) үш спортшы жинаған ұпайлар	50	1316	1294	1266	-	-	-	-
МВ-6-ПС	Үш позицияд ан ату аралас жұп (еркек+ әйел) екі спортшы жинаған ұпайлар	50	877	862	-	-	-	-	-
Ірі калибрлі мылтық (ерлер)									
АВ-5	Үш позицияд ан ату 60 рет ату (3 х 20)	300	572	560	525	-	-	-	-
ПВ-5	Үш позицияд ан ату 60 рет ату (3 х 20)	300	580	570	560	545	-	-	-
ПВ-6	Үш позицияд ан ату, 120 ату (3 х 40)	300	1160	1145	1120	1100	-	-	-
ПВ-9	Жатып ату, 60 ату	300	594	590	585	580	-	-	-
Шағын калибрлі тапанша (ерлер)									
МП-1	Қара шеңберлі нысанаға ату, 10 ату	25	-	-	-	-	90	85	80
МП-2	Шыға келген нысанаға	25	-	-	283	278	273		250

	ату 30 рет ату							263	
МП-3	Қара шеңберлі нысанаға ату, 30 рет ату	50	-	276	266	260	255	245	240
МП-4	Қара шеңберлі нысанаға ату, 30 рет ату	25	-	-	285	280	275	265	250
МП-5	Қара шеңберлі нысанаға және шыға келген нысанаға ату, 60 ату (30 + 30)	25	584	580	567	555	545	535	520
МП-6	Қара шеңберлі нысанаға ату, 60 ату	50	563	552	540	530	515	500	490
МП-7	Шыға келген б е с нысанаға ату, 30 рет ату	25	-	-	280	275	270	265	260
МП-8	Шыға келген б е с нысанаға ату, 60 рет ату	25	580	570	560	550	540	530	500
МП-9	Қара шеңберлі шыға келген нысанаға ату, 30 рет ату (10+10+10)	25	-	-	280	272	265	260	240
	Қара шеңберлі								

МП-10	шыға келген нысанаға ату, 60 рет ату (20+20+20)	25	574	565	560	545	530	520	510
МП-11	Қара шеңберлі нысанаға ату, 40 рет ату	50	-	365	355	345	335	320	310
МП-8-КС	Командалық жарыс пайда келген б е с нысанаға ату (3 адам х 30 ату) үш спортшы жинаған ұпайлар	50	870	855	840	-	-	-	-
МП-8-ПС	Шыға келген б е с нысанаға ату аралас жұп (еркек+әйел) екі спортшы жинаған ұпайлар	50	580	570	-	-	-	-	-
Ірі калибрлі тапанша (ерлер)									
РП-5	Қара шеңберлі және шыға келген нысанаға ату 60 рет ату (30+30)	25	585	580	575	565	555	540	-
Пневматикалық тапанша (ерлер)									
ПП-1	Қара шеңберлі	10	-	-	-	180	172		160

С-5 (125 нысана)	120	118	115	113	105	104	100	99	94	-	-	-
С-7 (175 нысана)	168	166	161	159	147	145	140	139	132	-	-	-
"Дубль-трап" жаттыгуу												
ДТ-1 (30 нысана)	-	-	-	-	-	-	-	-	18	17	15	14
ДТ-2 (60 нысана)	-	-	-	-	-	-	41	40	34	33	29	28
ДТ-3 (90 нысана)	-	-	71	70	67	66	59	58	50	49	-	-
ДТ-4 (120 нысана)	113	112	102	101	96	95	81	80	-	-	-	-
ДТ-5 (150 нысана)	135	132	125	120	110	109	-	-	-	-	-	-
ДТ-6 (150 нысана)	-	-	-	-	-	-	100	99	-	-	-	-
ДТ-8 (240 нысана)	215	210	200	196	175	172	160	158	-	-	-	-
"Спортинг-компакт" жаттыгуу												
СПК-1 (25 нысана)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	13
СПК - 2 (50 нысана)	-	-	-	-	-	-	38	37	34	33	30	29
СПК - 3 (75 нысана)	-	-	-	-	63	62	59	58	51	50	45	44

СПК - 4 (100 нысана)	95	94	90	89	83	82	79	78	67	66	61	60
СПК - 5 (150 нысана)	135	134	-	-	-	-	-	-	101	100	92	91
СПК - 6 (200 нысана)	-	-	134	133	126	125	119	118	135	134	123	122
СПК - 8 (200 нысана)	180	179	176	175	165	164	157	156	-	-	-	-
"Спортинг" жаттығуы												
СП - 1 (50 нысана)	-	-	-	-	-	-	-	-	34	33	30	29
СП - 2 (100 нысана)	-	-	-	-	83	82	79	78	67	66	61	60
СП - 3 (150 нысана)	-	-	134	133	126	125	119	118	101	100	92	91
СП - 4 (200 нысана)	-	-	176	175	165	164	157	156	135	134	123	122
Скит Микс, Трап Микс жаттығуы												
Скит Микс	141		133		129		119		109		79	
Трап Микс	141		133		129		119		109		79	
Траншеялы стенд жаттығуы командалық 3 адам												
Т-9 (225 нысана)	210	207	203	200	191	189	-	-	-	-	-	-
Дөңгелек стенд жаттығуы командалық жаттығу 3 адам												
С-9 (225 нысана)	211	209	205	202	190	187	-	-	-	-	-	-

22-бөлім. Тірек-қимыл аппараты зақымдалған (ТҚАЗ) оқ ату бойынша нормалары

Спорттық тәртіптің атауы	Өлшем бірліктері	Спорттық атақтар				Спорттық разрядтар							
		ХДСШ		СШ		СШҮ		1		2		3	
		е	ә	е	ә	е	ә	е	ә	е	Ә	е	Ә
R-1. Пневматикалық мылтық, (тұрып ату, 10 м, 60 ату)	Ұпайлар	595.0		565		550		530		520		510	
R-2. Пневматикалық мылтық, (тұрып ату, 10 м, 60 оқ)	Ұпайлар		590.0		550		530		510		500		490
R-3. Пневматикалық мылтық, (жатып ату, белбеуден, үстелге тіреуішпен, 10 м, 60 ату)	Ұпайлар	625.0	625.0	590	590	580	580	560	560	550	550	540	540
R-4. Пневматикалық мылтық, (арнайы	Ұпайлар	620.0	620.0	585	585	580	580	570	570	560	560		550

іріктеу шеңбе рі	(ер. әйелде р)	12 x 6 = 72	(№ 1)	660	630	600	570	550	530	-	-	-
Жасөспірімдер: ұлдар,қыздар (20 жастан аспаған)												
М - 1 (Іріктеу шеңбе рі)	90+70+ 50+ 30 (жасөсп)	12 x 6 = 72 24 x 3 = 72	(№ 1) (№ 2, 3)	1300	1200	1100	1000	900	800	-	-	-
	70+60+ 50+ 30 (қыздар)	12 x 6 = 72 24 x 3 = 72	(№ 1) (№ 2, 3)	1300	1200	1100	1000	900	800	-	-	-
Олимп иадалы қ іріктеу шеңбе рі	70+70 (ұлдар қыздар)	12 x 6 = 72	(№ 1)	660	630	600	570	550	530	-	-	-
СД	70+50+ 30 (жас.)	36 x 3= 108	(№ 1, 2 № 3)	----	960	930	830	730	660	-	-	-
	60+50+ 30 (қыздар)		(№ 1, 2 № 3)	----	970	940	850	750	670	-	-	-
Жас ұлдар мен қыздар (18 жастан аспаған)												
М - 1 (Іріктеу шеңбе рі)	70+60+ 50+ 30 (ұлдар)	12 x 6 = 72 24 x 3 = 72	(№ 1) (№ 2, 3)	-	1250	1200	1100	1000	900	800	700	600
	60+50+ 40+ 30 қыздар	12 x 6 = 72 24 x 3 = 72	(№ 1) (№ 2, 3)	-	1260	1210	1100	1000	900	800	700	600
Олимп иадалы қ іріктеу шеңбе рі	60+60 (ұлдар қыздар)	12 x 6 = 72	(№ 1)	-	660	630	600	570	550	530	510	500
ҚД – 1	50+30	24 x 3= 72	(№ 2, 3)	-	-	630	600	580	540	-	-	-
Кадеттер ұлдар мен қыздар (15 жастан аспаған)												
М – 1	60+50+ 40+ 30	12 x 6 = 72	(№ 1)			1200	1100	1000	900	800	700	600

(Іріктеу шенбе рі)	(ұлдар.)	24 x 3 = 72	(№ 2, 3)	-	-								
	60+50+ 40+30 (қызды р)	12 x 6 = 72 24 x 3 = 72	(№ 1 (№ 2, 3)	-	-	1210	1100	1000	900	800	700	600	
М – 1 (Іріктеу шенбе рі – кадетті к дистан ция)	50+40+ 30+ 20 ((	12 x 6 = 72 24 x 3) = 72	(№ 1 (№ 2, 3)	-	-	-	1130	1020	920	815	715	615	
	50+40+ 30+ 20 (қыздар)	12 x 6 = 72 24 x 3 = 72	(№ 1 (№ 2, 3)	-	-	-	1120	1010	910	810	710	610	
Олимп иадалы қ іріктеу шенбе рі	50+50 (ұлдар қыздар)	12 x 6 = 72	(№ 1)	-	-	630	600	570	550	530	510	500	
КД - 2	30	12 x 3= 36	(№ 2)	-	-	-	320	300	280	260	240	220	
КД - 3	12 (ұлдар қыздар)	10 x 3= 30	(№5)	-	-	-	-	-	225	205	185	165	
	12+12 (ұлдар қыздар)	20 x 3= 60	(№5)	-	-	-	-	-	440	400	360	320	

24-бөлім. Блоктық садақ ату(компаунд) бойынша нормалары

Ж а т ты ғы ғ у	Қашық тық ((метр)	Серияс ы мен ок саны	Н ы с а н а №	ХДС Ш	СШ	СШУ	1- разряд	2 - разряд	3 - разряд	1 жө.	2 жө.	3 жө.
М -4	18	10 x 3= 30	(	---	---	---	265	245	225	205	185	165
	18	20 x 3= 60	№ 5)	590	575	560	520	470	440	400	360	320
	25	10 x 3= 30		---	---	---	265	245	225	205	185	165

	10 км	час. мин. сек	33,20	38,00	37,40	42,20	42,00	47,40
	15 км	час.мин.сек	50,22	58,30	58,10	1,06,15	1,05,00	1,13,10
	20 км	час.мин.сек	1,08,10	1,18,40	1,17,25	1,28,34	1,29,40	1,41,15
	30 км	час.мин.сек	1,43,40	2,02,25	1,58,20	2,17,45	2,15,30	2,36,45
	50 км	час.мин.сек	3,06,25	3,30,40	3,28,40	3,58,35	3,57,50	4,43,15
скиатлон	5+5	мин.сек	33,10	37,35	37,15	41,40	41,25	46,20
	7,5+7,5	час.мин.сек	49,30	58,00	57,00	1,05,50	1,04,50	1,12,25
	10+10	час.мин.сек	1,05,45		1,15,50		1,27,50	
	15+15	час.мин.сек	1,42,15		1,55,35		2,13,42	
Нормаларды орындау шарттары:		Спорттық атактарды, разрядтарды беру жөніндегі талаптар разрядтар мен біліктілік санаттарын беру үшін нормалар мен талаптарға 2-қосымшада баяндалған.						

Кестенің жалғасы

1 жасөспірімдер санатындағы спортшы		2 жасөспірімдер санатындағы спортшы		3 жасөспірімдер санатындағы спортшы	
Жасөспірімдер	Қыздар	Жасөспірімдер	Қыздар	Жасөспірімдер	Қыздар
4,25	4,55	5,05	5,40	5,50	6,35
5,20	6,00	6,00	6,55	7,05	8,00
6,15	6,50	7,10	8,00	8,10	9,15
6,55	7,40	7,50	8,45	9,00	10,05
7,45	8,25	8,30	9,30	9,50	10,55
11,03	12,26	12,49	14,26	14,58	16,51
13,30	15,15	15,00	17,35	17,15	19,50
14,20	16,10	16,05	18,07	18,05	19,57
16,34	18,39	18,45	21,38	22,27	25,17
22,55	24,00	26,35	30,15	30,20	35,20
34,20	39,00	40,25	45,45	47,40	52,45
47,30	53,55	55,00	1,01,05	1,03,15	1,08,15
1,15,50		1,26,00		1,41,00	
4,25	5,00	5,05	5,45	5,55	6,40
5,20	6,05	6,05	7,00	7,10	8,05
6,20	7,08	7,15	8,08	8,20	9,20
7,00	7,58	8,12	8,56	9,15	10,10
8,00	8,50	9,00	9,55	10,00	11,00
11,25	12,40	13,01	14,30	15,40	17,38
13,40	15,30	15,40	17,40	17,50	20,10

15,45	16,48	17,35	19,15	20,01	22,11
16,45	18,56	19,44	21,53	23,11	25,28
23,25	26,40	26,50	30,35	31,00	35,45
35,15	40,00	40,45	46,30	48,10	53,15
48,30	54,10	55,15	1,01,45	1,03,45	1,08,45
1,16,50		1,28,00		1,43,00	
47,40	52,50	55,00	1,00,40	1,03,10	1,08,00
1,13,20		1,24,00		1,36,30	

Спорттық атақтарды, разрядтарды беру жөніндегі талаптар разрядтар мен біліктілік санаттарын беру үшін нормалар мен талаптарға 2-қосымшада баяндалған.

25-бөлім. Есту қабылетті зақымдалған шаңғы спортының нормалары (СУРДО)

Классикалық стиль

Қашықтық, Км.	Разрядтар, нәтижелер (сағат, мин., сек.)				
	1-разрядты спортшы	2- разрядты спортшы	3- разрядты спортшы	1 жасөспірім разрядты спортшы	2 жасөспірім разрядты спортшы
Ерлер					
3				14.47	17.18
5	17.09	19.17	21.58	25.22	29.41
10	35.42	40.08	45.44	52.46	1:01.50
15	54.50	1:01.38	1:10.14	1:21.07	
30	1:54.09	2:08.18	2:26.12		
Әйелдер					
2				11.14	13.09
3	11.40	13.06	14.56	17.15	20.12
5	20.01	22.30	25.38	29.57	34.40
10	41.40	46.50	53.22		

Еркін стиль

қашықтық, Км.	Разрядтар, нәтижелер (сағат, мин., сек.)				
	1-разрядты спортшы	2- разрядты спортшы	3- разрядты спортшы	1 жасөспірім разрядты спортшы	2 жасөспірім разрядты спортшы
Ерлер					
3				13.55	16.17
5	16.09	18.09	20.42	23.54	27.58
10	33.38	37.48	43.04	49.45	58.03
15	51.38	58.02	1:06.08	1:16.23	1:29.24
30	1:47.30	2:00.49	2:17.40		
Әйелдер					
2				11.14	13.09
3	11.40	13.06	14.56	17.15	20.12

5	20.01	22.30	25.38	29.57	34.40
10	41.40	46.50	53.22		

15-параграф. Шорт-трек

Разряд талаптарын орындау шарттары:

1. Спорттық атақтар мен разрядтар ұзындығы 111,12 м болатын мұз жолында талаптарды орындалған жағдайда беріледі.

2. Көрсетілген уақыт нәтижесіне сәйкес ҚР ХДСШ және ҚР СШ дәрежелері ISU және ASU ресми жарыстары қорытындысы бойынша беріледі.

3. Ұлттық рекордтар электронды хронометраж нәтижесі бойынша тіркеледі.

4. Халықаралық жарыстарда қашықтықтар бойынша алынған орын - қорытынды протокол және уақыт протоколы (time analysis) бойынша анықталады.

Шорт - трек бойынша нормалары (мин, сек)

Ерлер

Қашықтық	Спорттық атақ		Спорттық разрядтар						
	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 жас.	2 жас.	3 жас.
500 м	41.5	43.3	45,7	48,1	50,0	54,0	60,0	65,0	71,0
800 м	-	-	-	1.23,0	1.29,0	1.32,0	1.40,0	1.48,0	2.00,0
1000 м	1.25,0	1.30,0	1.34,0	1.41,0	1.48,0	1.56,0	2.06,0	2.16,0	2.26,0
1500 м	2.15,5	2.21,0	2.29,0	2.35,0	2.45,0	2.55,0	3.08,0	-	-
3000 м			5.20,0	5.40,0	6.00,0	6.20,0	-	-	-
2000 м эст	-	-	3.05,0	3.18,0	3,25.0	3.45,0	4.10,0	4.35,0	4.55,0
3000 м эст	-	-	4.28,0	4.40,0	4.50,0	5.10,0	5.30,0	5.50,0	5.15,0
5000 м эст	6.49,0	7.11,0	7.20,0	7.40,0	8.00,0	8.25,0	-	-	-

Әйелдер

Қашықтық	Спорттық атақ		Спорттық разрядтар						
	ХДСШ	СШ	СШҮ	1	2	3	1 жас.	2 жас.	3 жас.
500 м	44,0	46,4	48,5	50,9	54,0	57,0	63,0	68,0	74,0
800 м	-	-	-	1.28,0	1.33,0	1.39,0	1.45,0	1.53,0	2.03,0
1000 м	1.30,0	1.34,0	1.39,0	1.54,0	2.00,0	2.10,0	2.20,0	2.30,0	2.40,0
1500 м	2.21,5	2.29,0	2.38,0	2.47,0	2.57,0	3.10,0	3.22,0	3.34,0	-
3000 м			5.26,0	5.52,0	6.15,0	6.35,0	-	-	-
2000 м эст	-	-	3.10,0	3.20,0	3,35.0	3.50,0	4.10,0	4.30,0	4.55,0
3000 м эст	4.16,0	4.27,0	4.38,0	4.58,0	5.15,0	5.35,0	5.55,0	6.15,0	6.40,0

Ескерту:

ХДСШ-Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері;

СШ-Қазақстан Республикасының спорт шебері;

СШҮ-Қазақстан Республикасының спорт шеберіне кандидат;

КЮР-музыкалық сүйемелдеу үшін міндетті жаттығулары бар еркін киіну бағдарламасы;

Па-Де-де-халықаралық киіну турнирлеріндегі жеке жарыс, онда жарыс алаңында екі жұп (шабандоз/ат) бар;

км. - километр;

кг.- килограмм;

м. - метр;

сек. - секунда;

мин. - минут;

гр.- грамм;

мм. - миллиметр.

2-тарау. Спорттық атақтар беруге қойылатын талаптары

1. Спорттық атақтар спорт түрлерінің тізіліміне (бұдан әрі - Тізілім) енгізілген спорт түрі бойынша талаптарды және (немесе) нормаларды бір рет орындаған кезде беріледі.

1-параграф. "Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген спорт шебері"

2. Тізілімге енгізілген олимпиадалық және паралимпидалық спорт түрлері бойынша "Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген спорт шебері" спорттық атағы мынадай талаптардың бірін орындаған спортшыларға беріледі:

ересектер арасындағы Олимпиада, Паралимпиада ойындарында 1-3 орын;

немесе ересектер арасындағы Әлем чемпионатында 1-2 орын немесе екі рет 3 орын алған;

ойын спорт түрлері бойынша ақтық жарысқа шығу:

Олимпиада ойындарында немесе Әлем чемпионатында, футболдан УЕФА Чемпиондар лигасының (UEFA) немесе УЕФА Еуропа лигасының (UEFA) топтық турнирінде, теннистан Девис Кубогының финалға шығу.

3. Тізілімге енгізілген ұлттық спорт түрлері бойынша "Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген спорт шебері" спорттық атағы жарыстарға кемінде 10 елдің (спорттық пәні немесе әрбір салмақ санаты бойынша) өкілдері қатысқан жағдайда мынадай талаптардың бірін орындаған спортшыларға беріледі:

ересектер арасындағы Әлем чемпионатында екі рет 1-орын алған.

4. Тізілімге енгізілген олимпиадалық емес, паралимпидалық емес, техникалық және әскери - қолданбалы спорт түрлері бойынша "Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген спорт шебері" спорттық атағы жарыстарға кемінде 20 елдің өкілдері (спорттық

пәні немесе әрбір салмақ санатында) қатысқан жағдайда мынадай талаптардың бірін орындаған спортшыларға беріледі:

ересектер арасындағы Әлем чемпионатында үш рет 1 орын;

немесе (спорттық самбо, муай тай, кикбоксинг, WKF каратэ) спорт түрлері бойынша ересектер арасындағы Әлем чемпионатында екі рет 1 орын;

немесе ересектер арасындағы шахматтан Әлем чемпионатында 1 орын;

немесе ересектер арасындағы Шахмат олимпиадасында 1-2 орын алған.

2-параграф. "Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген жаттықтырушысы"

5. Бір спортшы үшін спорттық атақ бір мезгілде спорт түрлері бойынша Қазақстан Республикасының құрама командаларының (спорт түрлері бойынша ұлттық құрама командалардың тізіміне (бұдан әрі - Тізім) сәйкес спортшының бірінші және жеке жаттықтырушысына беріледі.

Тізімде бірінші және (немесе) жеке жаттықтырушының тегі болмаған жағдайда дене шынықтыру-спорт ұйымы (бірінші және (немесе) жеке жаттықтырушының спортшылармен жұмыс өтілін растау үшін) бұйрықтарының көшірмелері ұсынылады.

"Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген жаттықтырушысы" спорттық атағы тізімге сәйкес спортшымен (спортшылармен) кемінде үш жыл жұмыс істегені және тізілімге енгізілген спорт түрлері бойынша осы талаптардың 8, 9 және 10-тармақтарында белгіленген талаптардың бірін орындағаны (орындағаны) үшін беріледі.

6. Спортшы белгіленген талаптарды қайта орындаған жағдайда "Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген жаттықтырушысы" спорттық атағы Тізілімге енгізілген спорт түрлері бойынша осы талаптардың 5-тармағына сәйкес Тізімге сәйкес басқа жаттықтырушыға беріледі.

7. Қазақстан Республикасы құрама немесе штаттық құрама командасының спортшысы тізілімге енгізілген спорт түрлері бойынша осы талаптардың 8, 9 және 10-тармақтарында белгіленген талаптардың бірін орындаған кезде "Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген жаттықтырушысы" спорттық атағы осы лауазымда кемінде төрт жыл (олимпиадалық және паралимпидалық спорт түрлері бойынша – кемінде екі жыл) жұмыс өтілі бар бас жаттықтырушыға беріледі.

8. Тізілімге енгізілген олимпиадалық, паралимпидалық спорт түрлері (жазғы, қысқы) бойынша мынадай талаптардың бірін орындау:

ересектер арасындағы Олимпиада, Паралимпиада ойындарында 1-3 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе ересектер арасындағы Әлем чемпионатында 1-2 орын немесе екі рет 3 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе ересектер арасында Азия немесе Пара Азия ойындарында (жазғы, қысқы) 1 орын алған бір спортшыны даярлау;

ойын спорт түрлері бойынша ақтық жарысқа шығу:

Олимпиада ойындарында немесе Әлем чемпионатында, футболдан УЕФА Чемпиондар лигасының (UEFA) немесе УЕФА Еуропа лигасының (UEFA) топтық турнирінде, теннистан Девис Кубогының финалдық бөлімге шығу.

9. Тізілімге енгізілген ұлттық спорт түрлері бойынша мынадай талаптардың бірін орындау:

ересектер арасындағы Әлем чемпионатында 1 орын алған екі спортшыны немесе екі рет 1 орын алған бір спортшыны дайындау.

10. Олимпиадалық емес, паралимпиадалық емес, техникалық, әскери - қолданбалы спорт түрлері бойынша Тізілімге енгізілген спорт түрлері бойынша мынадай талаптардың бірін (жарыстарға кемінде 20 ел өкілдерінің қатысуымен (спорттық пәні немесе әрбір салмақ санатында) орындау:

ересектер арасындағы Әлем чемпионатында 1 орын алған үш спортшыны немесе үш рет 1 орын алған спортшыны дайындау;

немесе ересектер арасындағы (спорттық самбо, муайтай, кикбоксинг, WKF каратэ) спорт түрлері бойынша Әлем чемпионатында 1 орын алған екі спортшыны немесе екі рет 1 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе ересектер арасындағы Азиялық немесе Пара Азия ойындарында (жазғы, қысқы) 1 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе ересектер арасындағы шахматтан Әлем чемпионатында – 1 орын немесе ересектер арасындағы Шахмат олимпиадасында 1-2 орын алған бір спортшыны дайындау.

3-параграф. "Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері", "Қазақстан Республикасының спорт шебері"

11. Тізілімге енгізілген спорт түрлері бойынша "Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері" және "Қазақстан Республикасының спорт шебері" спорттық атақтарын беру үшін қойылатын талаптар (бұдан әрі – талаптар) осы Талаптарға 1-қосымшада жазылған.

3-тарау. Спорттық разрядтарды беруге қойылатын талаптары 1-параграф. "Қазақстан Республикасының спорт шеберіне үміткер", 1-разрядты спортшы, 2-разрядты спортшы, 3-разрядты спортшы, 1-жасөспірімдік разрядты спортшы, 2- жасөспірімдік разрядты спортшы, 3- жасөспірімдік разрядты спортшы

12. Тізілімге енгізілген спорт түрлері бойынша "Қазақстан Республикасының спорт шеберлігіне кандидат", 1-разрядты спортшы, 2-разрядты спортшы, 3-разрядты спортшы, 1-жасөспірімдік разрядты спортшы, 2-жасөспірімдік разрядты спортшы және 3-жасөспірімдік разрядты спортшы спорттық разрядтарды беру үшін қойылатын талаптар осы Талаптарға 1-қосымшада баяндалған.

13. Спорттық разрядтар тізілімге енгізілген спорт түрі бойынша талаптарды және (немесе) нормаларды орындау кезінде бір рет беріледі.

4-тарау. Жаттықтырушыларға, жаттықтырушы-оқытушыларға, әдіскерлерге, нұсқаушы-спортшыларға және спорт төрешілеріне біліктілік санаттарына қойылатын талаптары 1-параграф. Жаттықтырушы, жаттықтырушы-оқытушы

14. Біліктілігі жоғары деңгейдегі жоғары санатты жаттықтырушы, біліктілігі жоғары деңгейдегі жоғары санатты жаттықтырушы-оқытушы.

Біліктілікке қойылатын талаптар: кадрлар даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білімі: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар және біліктілігі жоғары деңгейдегі бірінші санатты маман лауазымы бойынша жұмыс өтілі кемінде 3 жыл, оның ішінде Тізілімге енгізілген спорт түрлері бойынша:

Олимпиада немесе Паралимпиада ойындарында 1-6 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе Сурдлимпиада ойындарында 1 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе Азия немесе Пара Азия ойындарында (жазғы, қысқы) 1-3 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе барлық жас топтары арасында Әлем чемпионатында немесе Азия чемпионатында немесе Дүниежүзілік Универсиадада 1-3 орын алған немесе студенттер арасында Әлем чемпионатында 1 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе мүгедектігі бар адамдар үшін барлық жас топтары арасында Әлем чемпионатында немесе Азия чемпионатында 1-5 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе жасөспірімдер Олимпиадасында 1-3 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе жасөспірімдер Азия ойындарында 1 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе ересектер арасында Қазақстан Республикасының Ұлттық құрама командасына үш спортшы дайындау;

немесе Қазақстан Республикасының жастар құрама командасына (ұлттық құрама командасын қоса алғанда) төрт спортшыны дайындау;

немесе Қазақстан Республикасының жасөспірімдер құрама командасына (ұлттық, жастар құрама командасын қоса алғанда) бес спортшы дайындау;

немесе Қазақстан Республикасы құрама командасының бас, мемлекеттік, аға жаттықтырушысы ретіндегі жаттықтырушылық-оқытушылық жұмысы кемінде үш жыл

15. Біліктілігі жоғары деңгейдегі бірінші санатты жаттықтырушы, біліктілігі жоғары деңгейдегі бірінші санатты жаттықтырушы-оқытушы.

Біліктілікке қойылатын талаптар: кадрлар даярлау бағыты бойынша жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білімі: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар және біліктілігі жоғары деңгейдегі екінші санатты

маман мамандығы бойынша кемінде екі жыл жұмыс өтілі, оның ішінде Тізілімге енгізілген спорт түрлері бойынша:

Олимпиада немесе Паралимпиада ойындарының бір қатысушысын дайындау;
немесе Сурдлимпиада ойындарында 2-3 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе Азия немесе Пара Азия ойындарында (жазғы, қысқы) 4-6 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе барлық жас топтары арасында Әлем чемпионатында немесе Азия чемпионатында немесе Дүниежүзілік Универсиадада 4-6 орын алған немесе студенттер арасында Әлем чемпионатында 2-3 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе мүгедектігі бар адамдар үшін барлық жас топтары арасында Әлем чемпионатында немесе Азия чемпионатында 6-7 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе жасөспірімдер Олимпиадасында 4-6 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе жасөспірімдер Азия ойындарында 2-3 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе Дүниежүзілік көшпенділер ойындарында 1 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе ересектер арасында Қазақстан Республикасының Спартакиадасында (жазғы, қысқы) немесе Қазақстан Республикасының Универсиадасында 1 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе ересектер арасында Қазақстан Республикасының Ұлттық құрама командасына екі спортшы дайындау;

немесе Қазақстан Республикасының жастар құрама командасына (ұлттық құрама командасын қоса алғанда) үш спортшыны дайындау;

немесе Қазақстан Республикасының жасөспірімдер құрама командасына (ұлттық, жастар құрама командасын қоса алғанда) төрт спортшыны дайындау;

немесе одан әрі жетілдіру үшін төрт спортшыны республикалық, облыстық, республикалық маңызы бар қалаларға, астанаға мамандандырылған мектеп-интернаттарға-олимпиадалық резервтегі колледждерге және облыстық, республикалық маңызы бар қалаларға, астанаға спорттағы дарынды балаларға арналған мектеп-интернаттарға тапсыру;

немесе Қазақстан Республикасы құрама командасының бас, мемлекеттік, аға жаттықтырушысы ретінде жаттықтырушылық-оқытушылық жұмысы кемінде бір жыл;

немесе дене шынықтыру саласындағы уәкілетті органда немесе дене шынықтыру және спорт саласындағы жергілікті атқарушы органда кемінде екі жыл ұйымдастыру-әдістемелік жұмысы.

16. Біліктілігі жоғары деңгейдегі екінші санатты жаттықтырушы, біліктілігі жоғары деңгейдегі екінші санатты жаттықтырушы-оқытушы.

Біліктілікке қойылатын талаптар: кадрларды даярлау бағыты бойынша жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар және біліктілігі жоғары деңгейдегі санаты жоқ

маман лауазымында мамандығы бойынша кемінде бір жыл жұмыс өтілі, оның ішінде Тізілімге енгізілген спорт түрлері бойынша:

немесе Азия немесе Пара Азия ойындарында (жазғы, қысқы) 7-8 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе барлық жас топтары арасында Әлем чемпионатында немесе Азия чемпионатында немесе Дүниежүзілік Универсиадада 7-8 орын алған немесе студенттер арасында Әлем чемпионатында 4-5 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе мүгедектігі бар адамдар үшін барлық жас топтары арасында Әлем чемпионатында немесе Азия чемпионатында 8-9 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе Дүниежүзілік көшпенділер ойындарында 2-3 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе ересектер арасында Қазақстан Республикасының Спартакиадасында (жазғы, қысқы) немесе Қазақстан Республикасының Универсиадасында 2-3 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе облыстың (республикалық маңызы бар қаланың, астананың) құрама командасына үш спортшыны дайындау;

немесе одан әрі жетілдіру үшін екі спортшыны республикалық, облыстық, республикалық маңызы бар қалаларға, астанаға мамандандырылған мектеп-интернаттарға-олимпиадалық резервтегі колледждерге және облыстық, республикалық маңызы бар қалаларға, астанаға спорттағы дарынды балаларға арналған мектеп-интернаттарға тапсыру;

немесе дене шынықтыру саласындағы уәкілетті органда немесе дене шынықтыру және спорт саласындағы жергілікті атқарушы органда кемінде екі жыл ұйымдастыру-әдістемелік жұмысы;

немесе "Қазақстан Республикасының спорт шебері" атағынан төмен емес спорттық атақтың болуы.

17. Біліктілігі орта деңгейдегі жоғары санатты жаттықтырушы, біліктілігі орта деңгейдегі жоғары санатты жаттықтырушы-оқытушы.

Біліктілікке қойылатын талаптар: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімі және бірінші санатты біліктілігі орта деңгейдегі маман лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде үш жыл, оның ішінде Тізілімге енгізілген спорт түрлері бойынша:

Олимпиада немесе Паралимпиада ойындарында 1-6 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе Сурдлимпиада ойындарында 1 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе Азия немесе Пара Азия ойындарында (жазғы, қысқы) 1-3 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе барлық жас топтары арасында Әлем чемпионатында немесе Азия чемпионатында немесе Дүниежүзілік Универсиадада 1-3 орын алған немесе студенттер арасында Әлем чемпионатында 1 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе мүгедектігі бар адамдар үшін барлық жас топтары арасында Әлем чемпионатында немесе Азия чемпионатында 1-5 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе жасөспірімдер Олимпиадасында немесе жасөспірімдер Азия ойындарында 1-3 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе ересектер арасында Қазақстан Республикасының Ұлттық құрама командасына үш спортшыны дайындау;

немесе Қазақстан Республикасының жастар құрама командасына (ұлттық құрама командасын қоса алғанда) төрт спортшыны дайындау;

немесе Қазақстан Республикасының жасөспірімдер құрама командасына (ұлттық, жастар құрама командасын қоса алғанда) бес спортшыны дайындау;

немесе Қазақстан Республикасы құрама командасының бас, мемлекеттік, аға жаттықтырушысы ретіндегі жаттықтырушылық-оқытушылық жұмысы кемінде үш жыл

18. Біліктілігі орта деңгейдегі бірінші санатты жаттықтырушы, біліктілігі орта деңгейдегі біліктілік деңгейіндегі бірінші санатты жаттықтырушы-оқытушы.

Біліктілікке қойылатын талаптар: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімі және біліктілігі орта деңгейдегі екінші санатты маман лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде екі жыл, оның ішінде Тізілімге енгізілген спорт түрлері бойынша:

Олимпиада немесе Паралимпиада ойындарының бір қатысушысын дайындау;

немесе Азия немесе Пара Азия ойындарында (жазғы, қысқы) 4-6 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе барлық жас топтары арасында Әлем чемпионатында немесе Азия чемпионатында немесе Дүниежүзілік Универсиадада 4-6 орын алған немесе студенттер арасында Әлем чемпионатында 2-3 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе мүгедектігі бар адамдар үшін барлық жас топтары арасында Әлем чемпионатында немесе Азия чемпионатында 6-7 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе Жасөспірімдер Олимпиадасында немесе жасөспірімдер Азия ойындарында 4-6 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе Дүниежүзілік көшпенділер ойындарында 1 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе ересектер арасында Қазақстан Республикасының Спартакиадасында (жазғы, қысқы) немесе Қазақстан Республикасының Универсиадасында 1 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе ересектер арасында Қазақстан Республикасының Ұлттық құрама командасына екі спортшы дайындау;

немесе Қазақстан Республикасының жастар құрама командасына (ұлттық құрама командасын қоса алғанда) үш спортшыны дайындау;

немесе Қазақстан Республикасының жасөспірімдер құрама командасына (ұлттық, жастар құрама командасын қоса алғанда) төрт спортшыны дайындау;

немесе одан әрі жетілдіру үшін төрт спортшыны республикалық, облыстық, республикалық маңызы бар қалаларға, астанаға мамандандырылған мектеп-интернаттарға-олимпиадалық резервтегі колледждерге және облыстық, республикалық маңызы бар қалаларға, астанаға спорттағы дарынды балаларға арналған мектеп-интернаттарға тапсыру;

немесе Қазақстан Республикасы құрама командасының бас, мемлекеттік, аға жаттықтырушысы ретінде жаттықтырушылық-оқытушылық жұмысы кемінде бір жыл;

немесе дене шынықтыру саласындағы уәкілетті органда немесе дене шынықтыру және спорт саласындағы жергілікті атқарушы органда кемінде екі жыл ұйымдастыру-әдістемелік жұмысы.

19. Біліктілігі орта деңгейдегі екінші санатты жаттықтырушы, біліктілігі орта деңгейдегі екінші санатты жаттықтырушы-оқытушы.

Біліктілікке қойылатын талаптар: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімі және біліктілігі орта деңгейдегі санаты жоқ маман лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде бір жыл, оның ішінде Тізілімге енгізілген спорт түрлері бойынша:

немесе Азия немесе Пара Азия ойындарында (жазғы, қысқы) 7-8 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе барлық жас топтары арасында Әлем чемпионатында немесе Азия чемпионатында немесе Дүниежүзілік Универсиадада 7-8 орын алған немесе студенттер арасында Әлем чемпионатында 4-5 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе мүгедектігі бар адамдар үшін барлық жас топтары арасында Әлем чемпионатында немесе Азия чемпионатында 8-9 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе Дүниежүзілік көшпенділер ойындарында 2-3 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе ересектер арасында Қазақстан Республикасының Спартакиадасында (жазғы, қысқы) немесе Қазақстан Республикасының Универсиадасында 2-3 орын алған бір спортшыны дайындау;

немесе облыстың (республикалық маңызы бар қаланың, астананың) құрама командасына үш спортшы даярлау;

немесе одан әрі жетілдіру үшін екі спортшыны республикалық, облыстық, республикалық маңызы бар қалаларға, астанаға мамандандырылған мектеп-интернаттарға-олимпиадалық резервтегі колледждерге және облыстық, республикалық маңызы бар қалаларға, астанаға спорттағы дарынды балаларға арналған мектеп-интернаттарға тапсыру;

немесе дене шынықтыру саласындағы уәкілетті органда немесе дене шынықтыру және спорт саласындағы жергілікті атқарушы органда кемінде екі жыл ұйымдастыру-әдістемелік жұмысы;

немесе "Қазақстан Республикасының спорт шебері" атағынан төмен емес спорттық атақтың болуы.

2-параграф. Әдіскер

20. Біліктілігі жоғары деңгейдегі жоғары санатты әдіскер.

Біліктілікке қойылатын талаптар: кадрларды даярлау бағыты бойынша жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар, жұмыс тәжірибесіне енгізілген әдістемелік әзірлемелердің болуы, оның ішінде:

мамандығы бойынша біліктілігі жоғары деңгейдегі бірінші санатты маман лауазымында жұмыс өтілі кемінде үш жыл;

немесе жоғары оқу орындарында дене тәрбиесі және спорттық жаттығулар саласындағы ғылыми-оқытушылық жұмыс кемінде үш жыл;

немесе біліктілігі жоғары деңгейдегі бірінші санатты спорт әдіскері лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде үш жыл;

немесе жоғары спорт шеберлігі мектептерінде ұйымдастырушылық-әдістемелік және басшылық жұмыс, жоғары және орта арнаулы оқу орындарында үш жыл бойы оқытушылық жұмыс;

немесе дене шынықтыру саласындағы уәкілетті органда немесе дене шынықтыру және спорт саласындағы жергілікті атқарушы органда кемінде үш жыл ұйымдастыру-әдістемелік жұмысы.

21. Біліктілігі жоғары деңгейдегі бірінші санатты әдіскер.

Біліктілікке қойылатын талаптар: кадрларды даярлау бағыты бойынша жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар және екінші санатты біліктілігі жоғары деңгейдегі маман лауазымында мамандығы бойынша жұмыс өтілі кемінде екі жыл;

немесе екі жылдан кем емес жоғары оқу орындарында дене тәрбиесі және спорттық жаттығулар саласындағы ғылыми-оқытушылық жұмысы;

немесе біліктілігі жоғары деңгейдегі екінші санатты спорт әдіскері лауазымындағы жұмыс өтілі бір жылдан кем емес;

немесе жоғары спорт шеберлігі мектептеріндегі ұйымдастыру-әдістемелік және басшылық жұмыс, екі жыл бойы жоғары және орта арнаулы оқу орындарындағы оқытушылық жұмысы;

немесе екі жыл ішінде республикалық және облыстық уәкілетті органдарда ұйымдастырушылық-әдістемелік және басшылық жұмыс.

22. Біліктілігі жоғары деңгейдегі екінші санатты әдіскер.

Біліктілікке қойылатын талаптар: кадрларды даярлау бағыты бойынша жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар және біліктілігі жоғары деңгейдегі санаты жоқ маман лауазымында мамандығы бойынша жұмыс өтілі кемінде бір жыл;

немесе жоғары оқу орындарында дене тәрбиесі және спорттық жаттығулар саласындағы ғылыми-оқытушылық жұмыс кемінде бір жыл;

немесе біліктілігі жоғары деңгейдегі санаты жоқ спорт әдіскері лауазымындағы жұмыс өтілі.

23. Біліктілігі орта деңгейдегі жоғары санатты әдіскер.

Біліктілікке қойылатын талаптар: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім, жұмыс тәжірибесіне енгізілген әдістемелік әзірлемелердің болуы, оның ішінде:

бірінші санатты біліктілігі орта деңгейдегі маман лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде үш жыл,

немесе оқу орындарында дене тәрбиесі және спорттық жаттығулар саласындағы ғылыми-оқытушылық жұмыс кемінде үш жыл;

немесе бірінші санаттағы біліктілігі орта деңгейдегі спорт әдіскері лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде үш жыл;

немесе жоғары спорт шеберлігі мектептерінде ұйымдастырушылық-әдістемелік және басшылық жұмыс, жоғары және орта арнаулы оқу орындарында үш жыл бойы оқытушылық жұмыс;

немесе дене шынықтыру және спорт жөніндегі республикалық және облыстық уәкілетті органдарда үш жыл бойы ұйымдастырушылық-әдістемелік және басшылық жұмысы.

24. Біліктілігі орта деңгейдегі бірінші санатты әдіскер.

Біліктілікке қойылатын талаптар: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімі және біліктілігі орта деңгейдегі екінші санатты маман лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде екі жыл;

немесе дене шынықтыру және спорттық жаттығулар саласындағы ғылыми-оқытушылық жұмыс кемінде екі жыл;

немесе екінші санаттағы біліктілігі орта деңгейдегі спорт әдіскері лауазымындағы жұмыс өтілі бір жылдан кем емес;

немесе екі жыл бойы жоғары спорт шеберлігі мектептерінде ұйымдастырушылық-әдістемелік және басшылық жұмысы;

немесе дене шынықтыру және спорт жөніндегі республикалық және облыстық уәкілетті органдарда екі жыл бойы ұйымдастырушылық-әдістемелік және басшылық жұмысы.

25. Біліктілігі орта деңгейдегі екінші санатты әдіскер.

Біліктілікке қойылатын талаптар: "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімі және біліктілігі орта деңгейдегі санаты жоқ маман лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде бір жыл;

немесе бір жылдан кем емес оқу орындарында дене тәрбиесі және спорттық жаттығулар саласындағы ғылыми-оқытушылық жұмысы;

немесе біліктілігі орта деңгейдегі спорт бойынша санаты жоқ әдіскер лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде бір жыл.

3-параграф. Нұсқаушы-спортшы

26. Біліктілігі жоғары деңгейдегі жоғары санатты нұсқаушы-спортшы.

Кадрларды даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі): "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар немесе "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім немесе Қазақстан Республикасының спорт түрі (түрлері) бойынша ұлттық құрама командасының құрамына қабылданған кезінде жұмыс өтіліне талаптар қоймастан жалпы орта білім, оның ішінде:

Қазақстан Республикасы Ұлттық командасының құрамында Олимпиада ойындарында 1-6 орын алу;

немесе Әлем чемпионатында 1-3 орын немесе Азия ойындарында немесе Азия чемпионатында 1-2 орын немесе олимпиадалық спорт түрлерінен Әлем Кубогының финалында 1 орын.

27. Біліктілігі жоғары деңгейдегі бірінші санатты нұсқаушы-спортшы.

Кадрларды даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі): "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар немесе "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім немесе Қазақстан Республикасының спорт түрі (түрлері) бойынша ұлттық құрама командасының құрамына қабылданған кезінде жұмыс өтіліне талаптар қоймастан жалпы орта білім, оның ішінде:

Қазақстан Республикасы Ұлттық құрама командасының құрамында Әлем чемпионатында 4-6 орын алу;

немесе Азия чемпионатында 1-3 орын, Азия ойындарында немесе Азия чемпионатында 3-5 орын;

немесе жастар арасындағы Әлем чемпионатында 1-3 орын, олимпиадалық спорт түрлерінен жастар арасындағы Азия чемпионатында 1 орын, олимпиадалық емес спорт түрлерінен әлем чемпионатында 1-3 орын немесе олимпиадалық емес спорт түрлерінен Азия чемпионатында 1 орын.

28. Біліктілігі жоғары деңгейдегі екінші санатты нұсқаушы-спортшы.

Кадрларды даярлау бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі): "Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша педагогикалық ғылымдар немесе

"Дене шынықтыру және спорт" мамандығы бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім немесе Қазақстан Республикасының спорт түрі (түрлері) бойынша ұлттық құрама командасының құрамына қабылданған кезінде жұмыс өтілге талаптар қоймастан жалпы орта білім.

4-параграф. Спорт төрешісі

29. Жоғары санатты ұлттық спорт төрешісі.

Жоғары санатты ұлттық спорт төрешісі - кемінде үш жыл "ұлттық спорт төрешісі" санаты бар және мынадай талаптарды орындаған төрешілерге беріледі:

1) Қазақстан Республикасының кемінде он чемпионатының спорт түрі бойынша төрешілік ету практикасына ие болуға және аға, бас төреші немесе төрешілер алқасы мүшесінің міндеттерін орындауға міндетті;

2) "Жоғары санатты ұлттық спорт төрешісін" даярлау жөніндегі семинарлардан өткені туралы екі сертификаттың болуы.

30. Ұлттық спорт төрешісі.

Ұлттық спорт төрешісі - кемінде үш жыл "Бірінші санатты спорт төрешісі" санаты бар және мынадай талаптарды орындаған төрешілерге беріледі:

1) Қазақстан Республикасының кемінде жеті чемпионатының спорт түрі бойынша төрешілік ету практикасына ие болуға және аға, бас төреші немесе төрешілер алқасы мүшесінің міндеттерін орындауға міндетті;

2) "Спорт жөніндегі ұлттық төрешіні" даярлау жөніндегі семинарлардан өткені туралы екі сертификаттың болуы.

31. Бірінші санатты спорт төрешісі.

Бірінші санатты спорт төрешісі - кемінде екі жыл "Спорт төрешісі" санаты бар және мынадай талаптарды орындаған төрешілерге беріледі:

1) облыстық ауқымдағы кемінде бес жарыстың спорт түрі бойынша төрешілік ету практикасына ие болуға және аға, бас төрешісі немесе төрешілер алқасы мүшесінің міндеттерін орындауға міндетті;

2) "Бірінші санатты спорт төрешісін" даярлау бойынша семинардан өткені туралы сертификаты болуы.

32. Спорт төрешісі

Спорт төрешісі-аудандық, қалалық ауқымдағы жеті жарыста спорт түрі бойынша кемінде бір жыл спорт төрешілік ету тәжірибесі бар 16 және одан жоғары жастағы адамдарға беріледі.

Ескерту:

АЧ - Азия чемпионаты;

ӘЧ - Әлем чемпионаты;

ӘК - Әлем Кубогы;

БЖСМ - балалар мен жасөспірімдер спорт мектебі;

ЖХЛ және КХЛ-Жоғары хоккей лигасы және континентальды хоккей лигасы;
ЖСҰТ - жоғары санатты спорт бойынша ұлттық төреші;
жө. - жасөспірімдер разрядтары;
КСРО - Кеңестік Социалистік Республикалар Одағы;
АО - Азия ойындары;
ОО - Олимпиада ойындары;
ҚРЧ - Қазақстан Республикасының чемпионаты;
ҚРК - Қазақстан Республикасының Кубогы;
ҚРС - Қазақстан Республикасының спартакиадасы;
ҚР ЕССШ - Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген спорт шебері;
ҚР ХДСШ - Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері;
СШ - Қазақстан Республикасының спорт шебері;
СШҮ - Қазақстан Республикасының спорт шеберіне үміткер;
ҚР БСЖ - Қазақстан Республикасының Бірыңғай күнтізбелік жоспары;
ОРМБЖМ - олимпиадалық резервтің мамандандырылған балалар мен жасөспірімдер мектебі;
ТМД - Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы;
УЕФА (UEFA) – Еуропалық футбол қауымдастығы одағы;
ҰСТ - ұлттық спорт төрешісі;
ХГФ (FIG) - Federation Internationale de Gymnastique - Халықаралық гимнастика федерациясы;
ДДФ - Дүниежүзілік дойбы федерациясы (Federation mondiale du Jeu de Dames);
ХТ - халықаралық турнир;
ӘКК - Әлем кубогының кезеңі;
ХСАФІFSM (IFSM) - Халықаралық спорттық альпинизм федерациясы;
КЮР - музыкалық сүйемелдеу үшін міндетті жаттығулары бар еркін киіну бағдарламасы;
Па–Де–де - халықаралық киіну турнирлеріндегі жеке жарыс, онда жарыс алаңында екі жұп (шабандоз/ат) бар;
км. - километр;
м. - метр;
сек. - секунда;
мин. - минут;
гр.- грамм;
мм. - миллиметр.

Спорттық атақтар, разрядтар
беруге қойылатын талаптарға
1-қосымша

1. Спорт түрлерінің тізіліміне енгізілген Олимпиадалық, паралимпидалық спорт түрлері бойынша спорттық атақтар, спорттық разрядтар беруге қойылатын талаптары (бұдан әрі – Талаптары)

Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері		
Жарыстың атауы		орын
1.	Ересектер арасындағы Олимпиада, Паралимпиада ойындары	4-6
2.	Ересектер арасындағы Әлем чемпионаты	3-5
3.	Ересектер арасындағы Азия ойындары (жазғы, қысқы)	1-3
4.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	1 немесе екі рет 2-3
5.	Жастар арасындағы Әлем чемпионаты	1
6.	Әлем кубогі, Әлем кубогінің кезеңі, Гран-при, Гранд Слам	1-2
7.	Жасөспірімдер Олимпиада ойындары	1
Қазақстан Республикасының спорт шебері		
8.	Жасөспірімдер Олимпиада ойындары	2-3
9.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	2-3
10.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының Чемпионаты немесе Қазақстан Республикасының Спартакиадасы (жазғы, қысқы)	1-3
11.	Жастар арасындағы Қазақстан Республикасының Чемпионаты	1
Қазақстан Республикасының спорт шеберіне үміткер		
12.	Жастар арасындағы Қазақстан Республикасының Чемпионаты	2-3
13.	Барлық жас топтары бойынша облыстардың және республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты	1
14.	Осы Талаптардың 8-11-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	1-3

1- разрядты спортшы		
15.	Барлық жас топтары бойынша облыстардың және республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты,	2-3
16.	Осы Талаптардың 8-11-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	4-5
2- разрядты спортшы		
17.	Барлық жас топтары бойынша облыстардың және республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты,	4-5
18.	Осы Талаптардың 8-11-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	6-7
3- разрядты спортшы		
19.	Барлық жас топтары бойынша облыстардың және республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты,	6-7
20.	Осы Талаптардың 8-11-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	8-9
1-жасөспірімдік разрядты спортшы		
21.	Кез келген ауқымдағы жарыстарда 8 жеңіске жету	
2-жасөспірімдік разрядты спортшы		
22.	Кез келген ауқымдағы жарыстарда 6 жеңіске жету	
3-жасөспірімдік разрядты спортшы		
23.	Спорт түрі бойынша секцияда жыл бойы жүйелі түрде айналысу және кез келген ауқымдағы 3 жарысқа қатысу.	
Ескерту: Спорттың жекелеген ойын түрлері бойынша спорттық атақтар, спорттық разрядтар беруге қойылатын талаптары 4-тармақта жазылған.		

2. Спорт түрлерінің тізіліміне енгізілген ұлттық спорт түрлері бойынша спорттық атақтар, спорттық разрядтар беруге қойылатын талаптары (бұдан әрі – Талаптары)

Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері кемінде 10 елдің/ команданың қатысуымен (пән бойынша немесе әр салмақ дәрежесінде)		
Жарыстың атауы		орын
1.	Ересектер арасындағы Әлем чемпионаты	1
2.	Ересектер арасындағы жеке есепте Әлем кубогі	1
3.	Ересектер арасындағы Азия ойындары, жабық үй-жайларда Азия ойындары	1
4.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	екі рет 1
5.	Дүниежүзілік бағдарламаға енгізілген Дүниежүзілік көшпенділер ойындары	1
Қазақстан Республикасының спорт шебері кемінде 10 команданың қатысуымен (пән бойынша немесе әр салмақ дәрежесінде)		
6.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының Чемпионаты немесе Қазақстан Республикасының Спартакиадасы (жазғы, қысқы)	1-2
7.	Жастар арасындағы Қазақстан Республикасының Чемпионаты	1
Қазақстан Республикасының спорт шеберіне үміткер кемінде 10 команданың қатысуымен (пән бойынша немесе әр салмақ дәрежесінде)		
8.	Жастар арасындағы Қазақстан Республикасының Чемпионаты	2-3
9.	Барлық жас топтары бойынша облыстардың және республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты	1
10.	Осы Талаптардың 6-7-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	1-3
1-разрядты спортшы (кемінде 5 команда қатысқан кезде (пән бойынша немесе әр салмақ дәрежесінде)		
11.	Барлық жас топтары бойынша облыстардың және республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты	2-3

12.	Осы Талаптардың 6-7-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	4-5
2- разрядты спортшы (кемінде 5 команда қатысқан кезде (пән бойынша немесе әр салмақ дәрежесінде)		
13.	Барлық жас топтары бойынша облыстардың және республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты	4-5
14.	Осы Талаптардың 6-7-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	6-7
3- разрядты спортшы (кемінде 5 команда қатысқан кезде (пән бойынша немесе әр салмақ дәрежесінде)		
15.	Барлық жас топтары бойынша облыстардың және республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты	6-7
16.	Осы Талаптардың 6-7-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	8-9
17.	1-жасөспірімдік разрядты спортшы	
	Кез келген ауқымдағы жарыстарда 8 жеңіске жету	
18.	2-жасөспірімдік разрядты спортшы	
	Кез келген ауқымдағы жарыстарда 6 жеңіске жету	
19.	3-жасөспірімдік разрядты спортшы	
	Спорт түрі бойынша секцияда жыл бойы жүйелі түрде айналысу және кез келген ауқымдағы 3 жарысқа қатысу.	

3. Спорт түрлерінің тізіліміне енгізілген олимпиадалық емес, паралимпиадалық емес, техникалық және әскери-қолданбалы спорт түрлері бойынша спорттық атақтар, спорттық разрядтар беруге қойылатын талаптары (бұдан әрі – Талаптары)

Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері кемінде 20 елдің қатысуымен (пән бойынша немесе әр салмақ дәрежесінде)	
Жарыстың атауы	орын

1.	Ересектер арасындағы Әлем чемпионаты	екі рет 1 орын
2.	Спорттық самбо, муайтай, кикбоксинг, каратэ WKF спорт түрлері бойынша ересектер арасындағы Әлем чемпионаты	1
3.	Ересектер арасындағы Азия ойындары (жазғы, қысқы)	1
4.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	үш рет 1 орын
5.	Шахмат олимпиадасы	3
6.	Ересектер арасында шахматтан Әлем чемпионаты	2-3
Қазақстан Республикасының спорт шебері (кемінде 15 облыстың, республикалық маңызы бар қалалардың қатысуымен (пән бойынша немесе әр салмақ дәрежесінде)		
7.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	1
8.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының Чемпионаты немесе Қазақстан Республикасының Спартакиадасы (жазғы, қысқы)	екі рет 1 орын
9.	Спорттық самбо, муайтай, кикбоксинг, каратэ WKF спорт түрлері бойынша ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының Чемпионаты немесе Қазақстан Республикасының Спартакиадасы (қысқы, жазғы)	1
10.	Жастар арасындағы Қазақстан Республикасының Чемпионаты	1
Қазақстан Республикасының спорт шеберіне үміткер (кемінде 15 облыстың, республикалық маңызы бар қалалардың қатысуымен (пән бойынша немесе әр салмақ дәрежесінде)		
11.	Барлық жас топтары бойынша облыстардың және республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты	1
12.	Осы Талаптардың 7-10-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	1-3
1-разрядты спортшы (при участии не менее 5 стран/команд)		
	Барлық жас топтары бойынша облыстардың және республикалық	

13.	маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты	2-3
14.	Осы Талаптардың 7-10-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	4-5
2-разрядты спортшы (кемінде 5 елдің/команданың қатысуымен)		
15.	Барлық жас топтары бойынша облыстардың және республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты	4-5
16.	Осы Талаптардың 7-10-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	6-7
3-разрядты спортшы (при участии не менее 5 стран/команд)		
17.	Барлық жас топтары бойынша облыстардың және республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты	6-7
18.	Осы Талаптардың 7-10-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	8-9
	1-жасөспірімдік разрядты спортшы	
19.	Кез келген ауқымдағы жарыстарда 8 жеңіске жету	
	2-жасөспірімдік разрядты спортшы	
20.	Кез келген ауқымдағы жарыстарда 6 жеңіске жету	
	3-жасөспірімдік разрядты спортшы	
21.	Спорт түрі бойынша секцияда жыл бойы жүйелі түрде айналысу және кез келген ауқымдағы 3 жарысқа қатысу.	
Ескерту: Спорттың жекелеген ойын түрлері бойынша спорттық атақтар, спорттық разрядтар беруге қойылатын талаптары 4-тармақта жазылған.		

4. Спорт түрлерінің тізіліміне енген спорттың жекелеген ойын түрлері бойынша спорттық атақтар, спорттық разрядтар беруге қойылатын талаптары (бұдан әрі-Талаптары) 4.1.

Баскетбол

Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері, кемінде 10 елдің қатысуымен (пән бойынша)		
Жарыстың атауы		орын
1.	Ересектер арасындағы Олимпиада ойындары	ширек финалға шығу
2.	Әлем кубогы	ширек финалға шығу
3.	Дүниежүзілік Универсиада	1-4
4.	Ересектер арасындағы Азия ойындары	1-4
5.	Ересектер арасындағы Азия кубогы	1-4
6.	Жастар және жасөспірімдер командалары арасындағы Әлем чемпионаты	1-3
7.	Жастар және жасөспірімдер командалары арасындағы Азия чемпионаты	1-3
8.	Ересектер арасындағы клубтық командалар арасындағы Азия кубогы	1-3
Қазақстан Республикасының спорт шебері кемінде 6 елдің/команданың қатысуымен (пән бойынша)		
9.	Ересектер арасындағы Азия кубогы	5-8
10.	Жастар және жасөспірімдер командалары арасындағы әлем чемпионаты	4-8
11.	Жастар және жасөспірімдер командалары арасындағы Азия чемпионаты	4-8
12.	Ересектер арасындағы клубтық командалар арасындағы Азия кубогы	4-8
13.	Қарулы күштер арасындағы әлем чемпионаты	1-6
14.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты (Ұлттық лига)	1-3
15.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының Кубогы	1
16.	Қазақстан Республикасының Спартакиадасы	1

17.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты (Жоғары лига)	1
18.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты (Жоғары лига үздік ойыншылар тізімі)	12 адам
19.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты (Жоғары лига үздік ойыншылар тізімі)	2 орын (6 адам)
20.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты (Жоғары лига үздік ойыншылар тізімі)	3 орын (4 адам)
21.	Қазақстан Республикасының Жастар спорт ойындары	1
Қазақстан Республикасының Спорт шеберіне үміткер кемінде 6 елдің/команданың қатысуымен (пән бойынша)		
22.	Ересектер арасындағы Қазақстан чемпионаты (Ұлттық лига)	4-6
23.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты (Жоғары лига)	2-3
24.	23 жасқа дейінгі облыстардың және республикалық маңызы бар қалалардың, астананың жастар құрамалары арасында Қазақстан Республикасының чемпионаты	1-2
25.	Қазақстан Республикасының Чемпионаты, ұлдар мен қыздар арасындағы Қазақстан Кубогы	1
26.	23 жасқа дейінгі жастар командалары арасындағы Қазақстан Республикасының Кубогы	1-2
27.	Балалар үйлері мен интернаттар арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты	1
28.	Қазақстан Республикасы колледждерінің оқушылары мен мектеп оқушыларының спартакиадасы	1-2
29.	Қазақстан Республикасының Жастар спорт ойындары	2
30.	Қазақстан Республикасының Универсиадасы	1
1-разрядты спортшы /2-разрядты спортшы /3-разрядты спортшы кемінде 6 елдің / команданың қатысуымен		

31.	23 жасқа дейінгі облыстардың және республикалық маңызы бар қалалардың, астананың жастар құрамалары арасында Қазақстан Республикасының чемпионаты	3-4/5-6/7-8
32.	Қазақстан Республикасының Чемпионаты, ұлдар мен қыздар арасындағы Қазақстан Кубогы	2-3/4-5/6-7
33.	23 жасқа дейінгі жастар командалары арасындағы Қазақстан Республикасының Кубогы	3-4/4-5/6-7
34.	Қазақстан Республикасының Жастар спорт ойындары, Қазақстан Республикасының спартакиадасы	3/4-5/6-7
35.	Қазақстан Республикасының Универсиадасы	2-3/4-5/6-7
36.	Барлық жас топтары үшін облыстар мен республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты	1-2/3-4/5-6
37.	Қазақстан Республикасы колледждерінің оқушылары мен мектеп оқушыларының спартакиадасы (жазғы)	2-3/4-5/6-7
38.	Дене шынықтыру және спорт ұжымдарында, спорт мектептерінде, оқу орындарында, ұйымдарда, мекемелерде жарыстар (спартакиада, турнир, ойындар, кубок)	2-5/5-6/7-8
39.	Балалар үйлері мен интернаттар арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты	2-3/4-5/6-7
	1-жасөспірімдік разрядты спортшы	
40.	Кез келген ауқымдағы жарыстарда 8 жеңіске жету	
	2-жасөспірімдік разрядты спортшы	
41.	Кез келген ауқымдағы жарыстарда 6 жеңіске жету	
	3-жасөспірімдік разрядты спортшы	
42.	Спорт түрі бойынша секцияда жыл бойы жүйелі түрде айналысу және кез келген ауқымдағы 3 жарысқа қатысу.	

4.2. Баскетбол 3x3

Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері кемінде 10 елкомандалардың қатысуымен (пән бойынша)	
Жарыстың атауы	Орын

1.	Ересектер арасындағы Олимпиада ойындары	1-10
2.	Жасөспірімдер олимпиадалық ойындары	1-3
3.	Жасөспірімдер Азия ойындары	1-2
4.	Әлем кубогы	1-8
5.	Дүниежүзілік Универсиада	1-4
6.	Ересектер арасындағы Азия ойындар	1-4
7.	Ересектер арасындағы Азия кубогы	1-4
8.	Жастар және жасөспірімдер командалары арасындағы Әлем кубогы	1-3
9.	Жастар және жасөспірімдер командалары арасындағы Азия кубогы	1-3
10.	Ересектер арасындағы клубтық командалар арасындағы Азия кубогы	1-3
11.	Дүниежүзілік Жағажай ойындары, Ислам ойындары	1-3
12.	Жағажай Азия ойындары, жабық үй-жайлардағы Азия ойындары	1-3
Қазақстан Республикасының спорт шебері кемінде 6 елдің / команданың қатысуымен (пән бойынша)		
13.	Жасөспірімдер олимпиада ойындары	5-8
14.	Жасөспірімдер Азия ойындары	5-8
15.	Ересектер арасындағы Азия кубогы	5-8
16.	Жастар және жасөспірімдер командалары арасындағы Әлем кубогы	4-8
17.	Жастар және жасөспірімдер командалары арасындағы Азия кубогы	4-8
18.	Ересектер арасындағы клубтық командалар арасындағы Азия кубогы	4-8
19.	Жағажай Азия ойындары	4-6
20.	Дүниежүзілік Жағажай ойындары, Ислам ойындары	4-6
21.	Жабық үй-жайлардағы Азия ойындары	4-6
22.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты	1

23.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының Кубогы	1
24.	Қазақстан Республикасының Спартакиадасы	1
25.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты (Жоғары лига)	1
26.	САВА Quest Stop халықаралық рейтингтік турнирі	1-2
27.	Asia Quest Final халықаралық рейтингтік турнирі	1-4
28.	Қазақстан Республикасының Жастар спорт ойындары	1
Қазақстан Республикасының Спорт шеберіне үміткер кемінде 6 елдің / команданың қатысуымен (пән бойынша)		
29.	Ересектер арасындағы Қазақстан чемпионаты	2-3
30.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының Кубогы	2-3
31.	23 жасқа дейінгі облыстардың және республикалық маңызы бар қалалардың, астананың жастар құрамалары арасында Қазақстан Республикасының чемпионаты	1-2
32.	Қазақстан Республикасының Чемпионаты, ұлдар мен қыздар арасындағы Қазақстан Кубогы	1
33.	23 жасқа дейінгі жастар командалары арасындағы Қазақстан Республикасының Кубогы	1-2
34.	Балалар үйлері мен интернаттар арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты	1
35.	Қазақстан Республикасы колледждерінің оқушылары мен мектеп оқушыларының спартакиадасы	1-2
36.	Қазақстан Республикасының Жастар спорт ойындары	2
37.	Қазақстан Республикасының Универсиадасы	1
1-разрядты спортшы / 2-разрядты спортшы / 3-разрядты спортшы кемінде 6 елдің / команданың қатысуымен		
38.	23 жасқа дейінгі облыстардың және Республикалық маңызы бар қалалардың, астананың жастар құрамалары арасында Қазақстан Республикасының чемпионаты	3-4/4-5/6-7

39.	Қазақстан Республикасының Чемпионаты, ұлдар мен қыздар арасындағы Қазақстан Кубогы	2-3/4-5/6-7
40.	23 жасқа дейінгі жастар командалары арасындағы Қазақстан Республикасының Кубогы	3-4/5-6/7-8
41.	Жас санаттары бойынша ұлдар мен қыздар арасындағы Қазақстан Республикасының Кубогы	2-3/5-6/7-8
42.	Қазақстан Республикасының Жастар спорт ойындары, Қазақстан Республикасының спартакиадасы	3/4-5/6-7
43.	Қазақстан Республикасының Универсиадасы	2-3/4-5/6-7
44.	Барлық жас топтары үшін облыстар мен Республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты	1-2/3-4/5-6
45.	Қазақстан Республикасы колледждерінің оқушылары мен мектеп оқушыларының спартакиадасы (жазғы)	2-3/4-5/6-7
46.	Балалар үйлері мен интернаттар арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты	2-3/4-5/6-7
47.	Дене шынықтыру және спорт ұжымдарында, спорт мектептерінде, оқу орындарында, ұйымдарда, мекемелерде жарыстар (спартакиада, турнир, ойындар, кубок)	1-5/6-7/8-9
	1- жасөспірімдік разрядты спортшы	
48.	Кез келген ауқымдағы жарыстарда 8 жеңіске жету	
	2 - жасөспірімдік разрядты спортшы	
49.	Кез келген ауқымдағы жарыстарда 6 жеңіске жету	
	3 - жасөспірімдік разрядты спортшы	
50.	Спорт түрі бойынша секцияда жыл бойы жүйелі түрде айналысу және кез келген ауқымдағы 3 жарысқа қатысу.	

4.3. Волейбол, жағажай волейболы, отырып ойнау волейболы

Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері		
Жарыстың атауы		Орын
1.	Ересектер арасындағы Олимпиада ойындары	10-қа шығу
2.	Ересектер арасындағы әлем чемпионаты	20-қа шығу

3.	Ересектер арасындағы Азия ойындары (жазғы, қысқы)	5-ке шығу
4.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	5-ке шығу
5.	Жастар арасындағы әлем чемпионаты	5-ке шығу
Қазақстан Республикасының спорт шебері		
6.	Жасөспірімдер олимпиадасы	2-3
7.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	8-ке шығу
8.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты немесе Қазақстан Республикасының спартакиадасы (жазғы, қысқы)	ширек финалға шығу
9.	Жастар арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты	1
Қазақстан Республикасының спорт шеберіне Кандидат		
10.	Жастар арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты	2-3
11.	Барлық жас топтары үшін облыстар мен республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты	1
12.	Бірыңғай спорттық-бұқаралық күнтізбеге сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар осы Талаптардың 6-9-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа іс-шаралар.	1
1-разрядты спортшы / 2-разрядты спортшы / 3-разрядты спортшы		
13.	Барлық жас топтары үшін облыстар мен Республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты,	2-3/4-5/6-7
14.	Осы Талаптардың 6-9-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	2-3/4-5/6-7
	1- жасөспірімдік разрядты спортшы	
15.	Кез келген ауқымдағы жарыстарда 8 жеңіске жету	
	2- жасөспірімдік разрядты спортшы	
16.	Кез келген ауқымдағы жарыстарда 6 жеңіске жету	
	3- жасөспірімдік разрядты спортшы	

17.	Спорт түрі бойынша секцияда жыл бойы жүйелі түрде айналысу және кез келген ауқымдағы 3 жарысқа қатысу.
-----	--

4.4. Гандбол

Қазақстан Республикасының Халық аралық дәрежедегі спорт шебері		
Жарыстың атауы		Орын
1.	Ересектер арасындағы Олимпиада ойындары	4-12
2.	Ересектер арасындағы Әлем чемпионаты	3-16
3.	Ересектерт арасындағы Азия Ойындары (жазғы)	1-4
4.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	1-3
5.	Клубтар арасындағы Азия чемпионаты (кем дегенде 6 қатысушы ел болуы керек)	1- 3
6.	Оңтүстік-Шығыс Азия Ойындары	1-3
7.	Жасөспірімдер Олимпиада Ойындары	1-3
8.	Жасөспірімдер командалары арасындағы әлем чемпионаты	1-16
9.	Жастар командалары арасындағы әлем чемпионаты	1-16
10.	Жасөспірімдер командалары арасындағы Азия чемпионаты	1-3
11.	Жастар командалары арасындағы Азия чемпионаты	1-3
12.	Әлем Кубогі	1-3
13.	Ересектер арасындағы Бүкіл-әлемдік Ойындары	1-6
14.	Халықаралық гандбол федерациясының Кубогі (INF Trophy)	1 о
15.	Бүкіл-әлемдік Универсиада	1-5
16.	Ересектер арасындағы Ислам ынтымақтастығы Ойындары	1-3
Қазақстан Республикасының спорт шебері		
17.	Ересектер арасындағы Азия Ойындары (жазғы)	5-8
18.	Ересектер арасындағы әлем чемпионаты	17-20
19.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	4-6
20.	Клубтар арасындағы Азия чемпионаты	4-6

21.	Жасөспірімдер командалары арасындағы әлем чемпионаты	11-16
22.	Жастар арасындағы әлем чемпионаты	11-16 н
23.	Жасөспірімдер командалары арасындағы Азия чемпионаты	4-6
24.	Жастар командалары арасындағы Азия чемпионаты	4-8
25.	Ересектер арасындағы Ислам ынтымақтастығы Ойындары	4-8
26.	Оңтүстік-Шығыс Азия Ойындары	4-8
27.	Жасөспірімдер Олимпиада Ойындары	4-8
28.	Әлем кубогі	4-8
29.	Ересектерт арасындағы Бүкіл-әлемдік Ойындары	7-16
30.	Халықаралық гандбол федерациясының Кубогі (INF Trophy)	2-3
31.	Дүниежүзілік Универсиада	6-10
32.	Дүниежүзілік Гимназиада	1-4
33.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының Спартакиадасы (жазғы)	1
34.	Ересектер командалары арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты Супер лига	1-2
35.	Жоғары лигалар командалары арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты	1 орын
36.	Қазақстан Республикасының Жастар спорт ойындары (15 жастан жоғары)	1 орын
37.	Қазақстан Республикасының ересектер арасындағы чемпионаты (10 - нан жоғары командалар қатысқан жағдайда)	1
38.	Қазақстан Республикасының Универсиадасы	1
Қазақстан Республикасының спорт шеберіне үміткер		
39.	Жасөспірімдер Олимпиада Ойындары	11-12
40.	Жасөспірімдер командалары арасындағы Азия чемпионаты	4-6
41.	Жастар командалары арасындағы Азия чемпионаты	5-8

42.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының Спартакиадасы (жазғы)	2-3
43.	Қазақстан Республикасының Жастар спорт ойындары (15 жастан жоғары)	2-3
44.	Қазақстан Республикасының оқушылар гимназиадасы	2-3
45.	Қазақстан Республикасының Универсиадасы	2-3
46.	Қазақстан Республикасының студенттік спорт лигасы	1
47.	Қазақстан Республикасы ауыл жасөспірімдерінің ойындары	1
48.	Кез-келген дәрежедегі кем дегенде 6 елден командалар қатысқан халықаралық жарыстар	5-8
49.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты Супер лига	3-4
50.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты Жоғары лига	2-4
51.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты Бірінші лига	1
52.	Жастар командалары арасындағы Азия чемпионаты	1
53.	Қазақстан Республикасының жасөспірімдер командалар арасындағы чемпионаты	1
54.	Қазақстан Республикасының ересектер арасындағы чемпионаты (10 - нан жоғары командалар қатысқан жағдайда)	2-5
55.	Барлық жас топтар арасындағы Облыстар және республикалық маңызы бар қалалар чемпионаты	1-2
1-разрядты спортшы /2- разрядты спортшы/3- разрядты спортшы		
56.	Барлық жас топтар арасындағы Облыстар және республикалық маңызы бар қалалар чемпионаты	2-3/4-5/6-7
Жасөспірімдер 1 дәрежелі спортшы		
57.	Кез-келген жарыстарда 8 рет жеңіске жету	
Жасөспірімдер 2 дәрежелі спортшы		
58.	Кез-келген жарыстарда 8 рет жеңіске жету	
Жасөспірімдер 3 дәрежелі спортшы		

59.	Жүйелі түрде жыл бойы спорт түрімен айналысып кез-келген дәрежедегі жарысқа қатысу
-----	--

4.4.1 Жағажай гандбол

Қазақстан Республикасының Халық аралық дәрежедегі спорт шебері		
Жарыстың атауы		орын
1.	Ересектер арасындағы әлем чемпионаты	3-10
2.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	1-3
3.	Клубтар арасындағы Азия чемпионаты	1-3
4.	Жасөспірімдер командалары арасындағы әлем чемпионаты	1-10
5.	Жастар командалары арасындағы әлем чемпионаты	1-10
6.	Жасөспірімдер командалары арасындағы әлем чемпионаты	1-2
7.	Жастар командалары арасындағы Азия чемпионаты	1-3
Қазақстан Республикасының спорт шебері		
8.	Ересектер арасындағы әлем чемпионаты	11-16
9.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	4-6
10.	Клубтар арасындағы Азия чемпионаты	4-6
11.	Жасөспірімдер командалары арасындағы әлем чемпионаты	11-16
12.	Жастар командалары арасындағы әлем чемпионаты	11-16
13.	Жасөспірімдер командалары арасындағы әлем чемпионаты	4-6
14.	Жастар командалары арасындағы Азия чемпионаты	3-4

4.5. Индорхоккей

Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері		
Жарыстың атауы		орын
1.	Ересектер арасындағы әлем чемпионаты	3-6
2.	Жастар арасындағы әлем чемпионаты	1
3.	Ересектер арасындағы Азия ойындары (жазғы,қысқы)	1-3

4.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	1-3
5.	Әлем кубогы, Әлем кубогының кезеңі, Гран-При, Гранд Слам	3-6
Қазақстан Республикасының спорт шебері		
6.	Ересектер арасындағы Азия кубогы	4-6
7.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты немесе Қазақстан Республикасының спартакиадасы (жазғы, қысқы)	1-3
8.	Жасөспірімдер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты	1
Қазақстан Республикасының спорт шеберіне үміткер кемінде 5 елдің/команданың қатысуымен		
9.	Жасөспірімдер мен жасөспірімдер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты	1
10.	Барлық жас топтары үшін облыстар мен республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты,	1
11.	Осы Талаптардың 6-8-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	1
1-разрядты спортшы / 2-разрядты спортшы / 3-разрядты спортшы		
12.	Барлық жас топтары үшін облыстар мен республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты	1/2/3
13.	Осы Талаптардың 6-8-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	1/2/3
1- жасөспірімдік разрядты спортшы		
14.	Кез келген ауқымдағы жарыстарда 8 жеңіске жету	
2- жасөспірімдік разрядты спортшы		
15.	Кез келген ауқымдағы жарыстарда 6 жеңіске жету	

	3- жасөспірімдік разрядты спортшы
16.	Спорт түрі бойынша секцияда жыл бойы жүйелі түрде айналысу және кез келген ауқымдағы 3 жарысқа қатысу .

4.6. Регби

Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері		
Жарыстың атауы		орын
1.	Ересектер арасындағы Олимпиада ойындары	ширек финалда 10-қа шығу
2.	Ересектер арасындағы әлем чемпионаты	3-6
3.	Ересектер арасындағы Азия ойындары (жазғы, қысқы)	1-2
4.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	1
5.	Жастар арасындағы әлем чемпионаты	3-6
Қазақстан Республикасының спорт шебері		
6.	Жасөспірімдер олимпиадасы	2-3
7.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	-
8.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты немесе Қазақстан Республикасының спартакиадасы (жазғы, қысқы)	1
9.	Жастар арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты	1
Қазақстан Республикасының спорт шеберіне үміткер		
10.	Жастар арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты	2-6
11.	Барлық жас топтары үшін облыстар мен республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты	1-2
12.	Осы Талаптардың 6-9-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	1-2
1-разрядты спортшы / 2-разрядты спортшы / 3-разрядты спортшы		
13.	Барлық жас топтары үшін облыстар мен республикалық	3-6/-/-

	маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты	
14.	Осы Талаптардың 6-9-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	3-6/-/-
	1- жасөспірімдік разрядты спортшы	
15.	Кез келген ауқымдағы жарыстарда 8 жеңіске жету	
	2- жасөспірімдік разрядты спортшы	
16.	Кез келген ауқымдағы жарыстарда 6 жеңіске жету	
	3- жасөспірімдік разрядты спортшы	
17.	Спорт түрі бойынша секцияда жыл бойы жүйелі түрде айналысу және кез келген ауқымдағы 3 жарысқа қатысу.	

4.7. Теннис

Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері		
1.	Олимпиада ойындары (жеке немесе жұптық)	Ширек финал
2.	Үлкен Дулыға турнирлері (Australian Open, Roland Garros, Wimbledon, US Open) (жеке немесе жұптық)	Екінші айналым
3.	Азия ойындары (жеке немесе жұптық)	Жартылай финал
4.	Дүниежүзілік Универсиада (жеке немесе жұптық)	1-4
5.	АТР/WTA әлемдік рейтингінің үздік -250 кіру	Үздік -250 кіру
Қазақстан Республикасының спорт шебері		
6.	Қазақстан Республикасының чемпионаты (қысқы, жазғы) (жеке немесе жұптық разрядта)	Финал
7.	ITF Juniors сериясының бірінші және екінші санаттағы турнирлері	Финал
8.	АТР / WTA әлемдік рейтингі	Үздік 750 кіру
9.	ITF Juniors әлемдік рейтингі	Үздік 100 кіру
Қазақстан Республикасының спорт шеберіне үміткер		
10.	Қазақстан Республикасының 18 жасқа дейінгі жасөспірімдер біріншілігі, жеке немесе жұптық разрядта	Ширек финал

11.	Қазақстан Республикасының чемпионаты (қысқы/жазғы) (жеке разрядта)	1/8 Финал
12.	ITF Juniors сериясының турнирлері	Жартылай финал
13.	ITF Juniors әлемдік рейтингі	Үздік 750 кіру
1-разрядты спортшы		
14.	Қазақстан Республикасы колледждерінің оқушылары мен мектеп оқушыларының спартакиадасы (жеке разрядта)	1
15.	18 жасқа дейінгі жоғары және бірінші санатты КТТ турнирі	1-3
16.	Қазақстан Республикасының Жасөспірімдер Біріншілігі	Ширек финал
17.	Қазақстан Республикасының чемпионаты (қысқы/жазғы) (жеке разрядта)	1/16 Финал
18.	Бір жыл ішінде 1 дәрежелі спортшыларды бес рет жеңді	-
19.	Ерлер мен әйелдер арасындағы КТТ рейтингі	Үздік 50 кіру
2-разрядты спортшы		
20.	18 жасқа дейінгі жоғары және бірінші санатты КТТ турнирлерінде жартылай финалға екі рет шығу	
21.	16 жасқа дейінгі жоғары және бірінші санатты КТТ турнирлерінде жартылай финалға екі рет шығу	
22.	14 жасқа дейінгі жоғары және бірінші санатты КТТ турнирлерінде жартылай финалға екі рет шығу	
23.	18 жасқа дейінгі ұлдар мен қыздар арасында КТТ рейтингінің ТОП-50 -на кіру	
24.	Бір жыл ішінде 2 санаттағы спортшыларды бес рет жеңу	
3-разрядты спортшы		
25.	18 жасқа дейінгі жоғары және бірінші санатты КТТ турнирлерінде ширек финалға екі рет шығу	
26.	16 жасқа дейінгі жоғары және бірінші санатты КТТ турнирлерінде ширек финалға екі рет шығу	
27.	14 жасқа дейінгі жоғары және бірінші санатты КТТ турнирлерінде ширек финалға екі рет шығу	
28.	14 жасқа дейінгі ұлдар мен қыздар арасында КТТ рейтингінің ТОП-100-ге кіру	
29.	Бір жыл ішінде 3 санаттағы спортшыларды бес рет жеңу	
	1- жасөспірімдік разрядты спортшы	
30.	12 жасқа дейінгі жоғары және бірінші санатты КТТ турнирлерінде жартылай финалға екі рет шығу	
31.	Бір жыл ішінде 1 жасөспірімдер санатындағы спортшыларды бес рет жеңу	

32.	12 жасқа дейінгі ұлдар мен қыздар арасындағы КТТ рейтингінің үздік 50 кіру
	2- жасөспірімдік разрядты спортшы
33.	12 жасқа дейінгі жоғары және бірінші санатты КТТ турнирлерінде ширек финалға екі рет шығу
34.	Бір жыл ішінде 2 жасөспірімдер санатындағы спортшыларды бес рет жеңу
35.	12 жасқа дейінгі ұлдар мен қыздар арасындағы КТТ рейтингінің үздік 100 кіру
	3- жасөспірімдік разрядты спортшы
36.	12 жасқа дейінгі жоғары және бірінші санатты КТТ турнирлерінде екі рет және 1/8 финалға шығу
37.	Бір жыл ішінде жаңадан келген спортшыларды 15 рет жеңу
38.	12 жасқа дейінгі ұлдар мен қыздар арасындағы КТТ рейтингінің үздік 150 кіру

4.8. Үстел теннисі

Қазақстан Республикасының халықаралық разрядтағы спорт шебері		
Жарыстың атауы		орын
1.	Ересектер арасындағы олимпиада ойындары	1-12 командалық разряд, 1-16 жеке разряды, 1-8 жұптық разряды
2.	Ересектер арасындағы Әлем чемпионаты	1-12
3.	Ересектер арасындағы Азия ойындары (жазғы, қысқы)	1-8
4.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	Кез келген жұптық санатта 1-8 орын немесе 1-4 орын
5.	Жастар арасындағы Әлем чемпионаты	1-6
6.	Жасөспірімдер олимпиада ойындары	1-3
7.	Жасөспірімдер Азия чемпионаты немесе Жасөспірімдер Азия ойындары	Жеке немесе кез келген жұптық санаттағы 1-3 орын
8.	Дүниежүзілік Универсиада немесе Жасөспірімдер Олимпиада ойындары	Жеке немесе кез келген жұптық санаттағы 1-3 орын
9.	Халықаралық рейтинг бойынша әлемнің үздік теннисшілерінің рейтингі	Топ-100 қатарына кіру
Қазақстан Республикасының спорт шебері		
10.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты немесе Қазақстан Республикасының спартакиадасы (жазғы, қысқы)	Жеке санатта 1-3 орын немесе кез келген жұптық санатта 1-2 орын

11.	Қазақстан Республикасының Жастар чемпионаты немесе Қазақстан Республикасының Жастар спорт ойындары	Жеке немесе кез келген жұптық санаттағы 1 орын
12.	Қазақстан Республикасының Чемпионаты немесе Қазақстан Республикасының Спартакиадасы (жазғы, қысқы) немесе ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының Кубогы немесе Қазақстан Республикасының ашық командалық чемпионаты (Суперлига)	Жарыс аяқталған сәтте ойыншының республикалық рейтингте - 50 бірлікке және қатысушылардың кемінде 50% командалық матчтарға қол жеткізуі шартымен командалық разрядта 1 орын
13.	Республикалық рейтинг көрсеткіштері	Ресми жарыстар аяқталған кезде 55 бірлік
Қазақстан Республикасының спорт шеберіне үміткер		
14.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының Чемпионаты немесе ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының Спартакиадасы (жазғы, қысқы) немесе Қазақстан Республикасының Кубогы немесе Қазақстан Республикасының ашық командалық чемпионаты (Суперлига)	Командалық разрядта 2-6 орын
15.	Қазақстан Республикасының Жастар чемпионаты немесе Қазақстан Республикасының Жастар спорт ойындары	Командалық разрядта 1-4 орын
16.	Қазақстан Республикасының Жасөспірімдер чемпионаты (үлкен жас)	Командалық разрядта 1-3 орын
17.	Қазақстан Республикасы оқушыларының гимназиадасы (спартакиадасы)	Командалық разрядта 1-2 орын
18.	Қазақстан Республикасының Жастар чемпионаты немесе Қазақстан Республикасының Жастар спорт ойындары	Жеке разрядта 2-6 орын немесе жұптық разрядта 2-4 орын
19.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының Чемпионаты немесе ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының Спартакиадасы (жазғы, қысқы) немесе Қазақстан Республикасының Кубогы	Жеке разрядта 4-12 орын немесе жұптық разрядта 3-6 орын
20.	Республикалық рейтинг көрсеткіштері	Ресми жарыстар аяқталған кезде 40 бірлік
21.	жыл бойында СШК немесе СШ 10 жеңіспен жеңу	иә

22.	жыл бойында СШК немесе СШ 6 жеңіспен жеңу және 1 разрядты спортшыларды 6 жеңіспен жеңу	иә
1 разрядты спортшы		
23.	жыл бойында 1 разрядты спортшыларды 10 жеңіспен жеңу	иә
24.	жыл бойында 1 разрядты спортшыларды 6 жеңіспен және 2 разрядты спортшыларды 6 жеңіспен жеңу	иә
2 разрядты спортшы		
25.	жыл бойында 2 разрядты спортшыларды 10 жеңіспен жеңу	иә
26.	жыл бойында 2 разрядты спортшыларды 6 жеңіспен және 3 разрядты спортшыларды 6 жеңіспен жеңу	иә
3 разрядты спортшы		
27.	жыл бойында 3 разрядты спортшыларды 10 жеңіспен жеңу	иә
28.	жыл бойында 3 разрядты спортшыларды 6 жеңіспен және 1 жасөспірімдер разрядындағы спортшыларды 6 жеңіспен жеңу	иә
1 жасөспірімдер разрядындағы спортшы		
29.	жыл бойында 1 жасөспірімдер разрядындағы спортшыларды 10 жеңіспен жеңу	иә
30.	жыл бойында 1 жасөспірімдер разрядындағы спортшыларды 6 жеңіспен және 2 жасөспірімдер разрядындағы спортшыларды 6 жеңіспен жеңу	иә
2 жасөспірімдер разрядындағы спортшы		
31.	Бір жыл ішінде мектеп деңгейінен төмен емес турнирлерде біліктілігіне қарамастан, спортшыларды 15 жеңіспен жеңу немесе кемінде 10 қатысушының қатысуымен турнирде бірінші орын алу	иә
3 жасөспірімдер разрядындағы спортшы		
32.	Спорт түрі бойынша секцияда жыл бойы жүйелі түрде айналысу және кез келген ауқымдағы 3 жарысқа қатысу	

4.9. Футбол, Футзал, Американдық футбол (Флаг- футбол)

--	--	--

Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері

Жарыстың атауы / спорт түрінің атауы		Футбол	Футзал	Американдық футбол (Флаг-футбол)
		орын		
1.	Ересектер арасындағы Олимпиада ойындары	Қатысу	-	-
2.	Ересектер немесе жастар арасындағы Әлем чемпионаты	Қатысу	Финалдық кезеңінде қатысу	1-4 (ересектер арасындағы)
3.	Ересектер арасындағы Еуропа чемпионаты	Қатысу	Финалдық кезеңінде қатысу	-
4.	Ересектер немесе жастар арасындағы Еуропа кубогы	-	Финалдық кезеңінде қатысу	-
5.	УЕФА Чемпиондар лигасы	Плей-офф кезеңіне қатысу	2-4 орын	-
6.	УЕФА Еуропа Лигасы	Плей-офф кезеңіне қатысу	-	-
7.	У Е Ф А Конференция лигасы	Топтық кезеңге қатысу	-	-
Қазақстан Республикасының спорт шебері				
8.	Жасөспірімдер арасындағы Әлем чемпионаты	Финалдық кезеңінде қатысу/шығу	Финалдық кезеңінде қатысу/шығу	-
9.	Еуропа чемпионаты (21 жасқа дейін)	Финалдық кезеңінде қатысу/шығу	-	-
10.	Жасөспірімдер арасындағы Еуропа чемпионаты (19 жасқа дейін)	Финалдық кезеңінде қатысу/шығу	Финалдық кезеңінде қатысу/шығу	-
11.	Жастар арасындағы Еуропа чемпионаты (17 жасқа дейін)	Финалдық кезеңінде қатысу/шығу	-	-
12.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты немесе Қазақстан Республикасының спартакиадасы	1 орын	1 орын	Кемінде 6 команда қатысқан жағдайда 1 (командалық) орын
	2 жыл қатарынан ересектер арасындағы			

13.	Қазақстан Республикасының чемпионаты немесе Қазақстан Республикасының спартакиадасы	2-3 орын	2-3 орын	-
14.	3 жыл қатарынан ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты немесе Қазақстан Республикасының спартакиадасы	2-5 орын	2-5 орын	-
15.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының Кубогы	1 орын	1 орын	-
16.	Ересектер арасындағы Әлем чемпионаты	-	-	5-7 орын
17.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	-	-	3-4 орын
18.	Жасөспірімдер (юниорлар) арасындағы Азия чемпионаты	-	-	1-3 орын
Қазақстан Республикасының спорт шеберіне үміткер кемінде 10 елдің/команданың қатысуымен				
19.	Ересектер немесе жастар арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты	2-3 орын	2-3 орын	Ересектер арасында 2 (командалық) орын немесе жастар арасында 1 (командалық) орын немесе 19 жасқа дейінгі ұлдар мен қыздар арасында 1 (командалық) орын (кемінде 6 команда қатысқан жағдайда)
20.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының Кубогы	2 орын	2 орын	-
1-разрядты спортшы / 2-разрядты спортшы / 3-разрядты спортшы				
	Әуесқой командалар			

21.	арасында облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың біріншілігі	1-3/4-6/7-8	1-3/4-6/7-8	1-3/4-6/7-8
22.	Әуесқойлар арасындағы қала біріншілігі	-/1-3/4-6	-/1-3/4-6	-
23.	Әуесқой командалар арасында Қазақстан Республикасының Біріншілігі	1-3/4-6/-	1-3/4-6/-	-
24.	Әуесқой командалар арасындағы Қазақстан Республикасының Кубогы	1-2/3-4	1-2/3-4	-
25.	Әуесқой командалар арасында облыстар, республикалық маңызы бар қалалар, астананың кубогы	1/2/3-4	1/2/3-4	1/2/3-4
26.	Әуесқой командалар арасындағы қала Кубогы	1/2/3-4	1/2/3-4	1/2/3-4
27.	Қазақстан Республикасының мектеп және колледж оқушыларының спартакиадасы	1-3/4-6/7-8	1-3/4-6/7-8	1-3/4-6/7-8
28.	БЖСМ, ОРМБЖСМ, мектеп-интернаттар, спорт колледждері, Ж С Ш М жасөспірімдер командалары арасында Қазақстан Республикасының чемпионаты (16-18 жас)	1-3/4-6/7-8	1-3/4-6/7-8	1-3/4-6/7-8
	Премьер-лиганың, Бірінші лиганың, Екінші Лиганың (16-18 жас) футбол			

29.	орталықтары мен футбол клубтары академиялары арасында Қазақстан Республикасының чемпионаты	1-3/4-6/7-8	1-3/4-6/7-8	-
30.	Жасөспірімдер командалары арасында облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың біріншілігі немесе Кубогы (16-18 жас)	1/2/3	1/2/3	1/2/3
31.	дене шынықтыру және спорт саласындағы уәкілетті органның дене шынықтыру-бұқара лық іс-шараларының күнтізбелік жоспарына енгізілген кемінде 3 елден (18 жастан аспаған) командалардың қатысуымен Халықаралық жасөспірімдер жарыстары мен турнирлері	1-2/3-4/5	1-2/3-4/5	1-2/3-4/5
1- жасөспірімдік разрядты спортшы				
32.	Спорт түрінен секцияда үш жыл бойы жүйелі түрде айналысу және кез келген ауқымдағы 3 жарысқа қатысу.			
2- жасөспірімдік разрядты спортшы				
33.	Спорт түрінен секцияда екі жыл бойы жүйелі түрде айналысу және кез келген ауқымдағы 3 жарысқа қатысу.			
3- жасөспірімдік разрядты спортшы				
34.	Спорт түрі бойынша секцияда жыл бойы жүйелі түрде айналысу және кез келген ауқымдағы 3 жарысқа қатысу.			

4.10. Шайбалы хоккей

Қазақстан Республикасының халықарылық дәрежедегі спорт шебері		
Жарыстың атауы		орын
1.	Ересектер арасындағы Олимпиада ойындары	4-12

2.	Ересектер арасындағы Әлем чемпионаты	3-8
3.	Бүкіләлемдік Универсиада	1 (ерлер) 1-3 (әйелдер)
4.	Ересектер арасындағы қысқы Азия ойындары	1-2 (ерлер) 1-3 (әйелдер)
5.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	1
6.	Клуб командалары арасындағы құрлықтық Әлем кубогы	1
7.	I дивизиондағы Әлем Чемпионаты, "А" тобы	1-2 (әйелдер)
8.	I дивизиондағы Әлем Чемпионаты, "Б" тобы	1 (әйелдер)
9.	Әйелдер арасындағы Еуропа чемпиондары кубогы	1-4
10.	Әйелдер командалары арасындағы Еуропалық Элиталық лига супер кубогы	1
Қазақстан Республикасының спорт шебері		
11.	Жасөспірімдер арасындағы Олимпиада ойындары	1-4 (ерлер) 1-3 (әйелдер)
12.	Ересектер арасындағы Әлем чемпионаты	9-14 (ерлер)
13.	Жастар/жасөспірімдер арасындағы Әлем чемпионаты	1-9 (ерлер)
14.	Ересектер арасындағы қысқы Азия ойындары	3 (ерлер) 4-8 (әйелдер)
15.	Бүкіләлемдік Универсиада	2-3 (ерлер) 4-8 (әйелдер)
16.	I дивизиондағы жастар (20 жасқа дейін) және жасөспірімдер (18 жасқа дейін) арасындағы Әлем чемпионаты, "А" тобы	1 (ерлер) 3-5 (әйелдер)
17.	18 жасқа дейінгі Әлем чемпионаты	1-6 (әйелдер)
18.	I Дивизиондағы Әлем чемпионаты, "Б" тобы	2-3 (әйелдер)
19.	Әйелдер командалары арасындағы Еуропалық Элиталық лига супер кубогы	2-3
20.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	2-3
21.	Жоғарғы лигадағы ерлер командалары арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты (ПРО ХОККЕЙ ЛИГАСЫ)	1

22.	Жоғарғы лигадағы әйелдер командалары арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты (ҚЫЗДАР ХОККЕЙ ЛИГАСЫ)	1
23.	Қазақстан Республикасының кубогы	1
24.	Әйелдер командалары арасындағы Еуропа чемпиондары кубогы	қатысу
25.	Ерлер клубтық командалары арасындағы құрлықтық Әлем кубогы	2
26.	Қазақстан Республикасының қысқы Спартакидасы	1 (әйелдер)
Қазақстан Республикасының спорт шеберіне үміткер кем дегенде 10 елдің/командалардың қатысуымен		
27.	I дивизиондағы жастар (20 жасқа дейін) және жасөспірімдер (18 жасқа дейін) ерлер командалары арасындағы Әлем чемпионаты I дивизион	2-3
28.	Жасөспірімдер арасындағы Олимпиада ойындары	5-8 (ерлер) қатысу (әйелдер)
29.	Азия ойындары (қысқы)	қатысу (әйелдер)
30.	Бүкіләлемдік Универсиада	қатысу (әйелдер)
31.	Жасөспірімдер әйелдер командалары арасындағы Әлем чемпионаты (18 жасқа дейін)	қатысу
32.	I дивизиондағы әйелдер командалары арасындағы Әлем чемпионаты "А" және "Б" топтары	қатысу
33.	Әйелдер командалары арасындағы Еуропалық Элиталық супер кубогы	қатысу
34.	Жоғарғы лигадағы ерлер командалары арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты (ПРО ХОККЕЙ ЛИГАСЫ)	2-8
35.	Ерлер жастар командалары арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты (ЖАСТАР ХОККЕЙ ЛИГАСЫ)	1-3
36.	Жоғарғы лигадағы әйелдер командалары арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты (ҚЫЗДАР ХОККЕЙ ЛИГАСЫ)	2-3 (3 жыл ішінде 2 рет 4-орынды жеңіп алу)
37.	Қазақстан Республикасының жастар ойындары (қысқы)	1-3 (ерлер)

38.	Қазақстан Республикасының спартакиадасы (қысқы)	1-3 (ерлер) 2-3 (әйелдер)
39.	Жастар және жасөспірімдер ерлер командалары арасындағы ресми халықаралық жарыстар	1-3
40.	U-16-U15 жас санаттарында "Ең күшті" топтағы Қазақстан Республикасының чемпионаты	1-2
41.	Студенттер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты	1-3
42.	Қазақстан Республикасының Универсиадасы (қысқы)	1-3
43.	Қазақстан Республикасының колледж оқушылары және оқушылар арасындағы Қазақстан Республикасының Спартакиадасы	1-2
44.	Қазақстан Республикасының кубогы	1-3
45.	Жасөспірімдер әйелдер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты (18 жасқа дейін)	1-3
1- разрядты спортшы/2- разрядты спортшы/ 3- разрядты спортшы (кем дегенде 5 командалардың қатысуымен), жасөспірімдер		
46.	Жасөспірімдер және жастар командалары арасындағы халықаралық жарыстар	4-8/-/-
47.	Қазақстан Республикасының жастар ойындары (қысқы)	4-6/-/-
48.	Студенттер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты/ Қазақстан Республикасының қысқы Универсиадасы	4-6/-/-
49.	Қазақстан Республикасының Спартакиадасы (қысқы)	4-6/-/-
50.	U16-U15 жас санаттары арасындағы облыстардың (елорданың, республикалық маңызы қалаларының) чемпионаттары	1/2-3/-
51.	U14-U13 жас санаттары арасындағы облыстардың (елорданың, республикалық маңызы қалаларының) чемпионаттары	-/-/1-3
52.	Қазақстан Республикасының колледж оқушылары және оқушылар арасындағы Спартакиадасы	3-4/-/-

53.	Жастар командалары арасындағы Қазақстан Республикасы чемпионаты (ЖАСТАР ХОККЕЙ ЛИГАСЫ)	4-8/-/-
54.	U16-U15 жас санаттарында "Ең күшті" топтағы жасөспірімдер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты	3/4/5-6
55.	U14-U13 жас санаттарында "Ең күшті" топтағы жасөспірімдер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты	1-2/3/4-6
56.	U12-U11 жас санаттарында "Ең күшті" топтағы жасөспірімдер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты	-/1-3/4-6
57.	U16-U15 жас санаттарында жасөспірімдер командалары арасындағы "Федерация кубогы" республикалық турнир	1-2/3/4-6
58.	U14-U13 жас санаттарында жасөспірімдер командалары арасындағы "Федерация кубогы" республикалық турнир	-/1-2/3-4
59.	U12-U11 жас санаттарында жасөспірімдер командалары арасындағы "Федерация кубогы" республикалық турнир	-/-/1-3
60.	Өнерпаздар командалары арасындағы республикалық турнир	1/2/3
1- жасөспірімдік разрядты спортшы жасөспірімдер, ұлдар		
61.	U12-U11 жас санаттары арасындағы ҚР облыстардың (елорданың, республикалық маңызы қалаларының) чемпионаты	1-3
62.	"Жұлдызша" республикалық турнир 10-11 жас	1-3
2- жасөспірімдік разрядты спортшы, ұлдар		
63.	"Жұлдызша" республикалық турнир 9-10 жас	1-3
64.	Балалар командалары арасындағы турнирлер 9-10 жас	1-3
3- жасөспірімдік разрядты спортшы, ұлдар		
65.	Балалар арасындағы қалалардың, аудандардың, БЖСМ чемпионаттары	қатысу
1- разрядты спортшы (кем дегенде 5 командалардың қатысуымен), қыздар		

66.	Қазақстан Республикасының чемпионаты	қатысу
67.	Қазақстан Республикасының кубогы	қатысу
68.	Қазақстан халықтарының спартакиадасы	қатысу
69.	18 жасқа дейінгі Қазақстан Республикасының чемпионаты	4-6
2- разрядты спортшы (кем дегенде 5 командалардың қатысуымен), қыздар		
70.	18 жасқа дейінгі Қазақстан Республикасының чемпионаты	қатысу
3-разрядты спортшы (кем дегенде 5 командалардың қатысуымен), 13-14 жастағы спортшылар, қыздар		
71.	13-14 жастағы спортшыларға арналған республикалық жарыстар	1-3
72.	"Жұлдызша" республикалық турнир	1-3
73.	Халықаралық турнир	қатысу
1-жасөспірімдік разрядты спортшы (кем дегенде 5 командалардың қатысуымен) 11-12 жастағы спортшылар, қыздар		
74.	11-12 жастағы спортшыларға арналған республикалық жарыстар	1-3
75.	"Жұлдызша" республикалық турнир	1-3
76.	Халықаралық турнирлер	қатысу
2 -жасөспірімдік разрядты спортшы (кем дегенде 5 командалардың қатысуымен) 8-10 жастағы спортшылар, қыздар		
77.	8-10 жастағы спортшыларға арналған республикалық жарыстар	1-3
78.	"Жұлдызша" республикалық турнир	1-3
79.	Халықаралық турнирлер	қатысу
3 -жасөспірімдік разрядты спортшы (кем дегенде 5 командалардың қатысуымен) 8-10 жастағы спортшылар, қыздар		
80.	Қала, ауыл, БЖСМ Біріншілігі, "Жұлдызша" турнир	қатысу

4.11 Қоғалдағы хоккей

Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері		
Жарыстың атауы		орын
1.	Ересектер арасындағы әлем чемпионаты	4-6
2.	Ересектер арасындағы Азия ойындары (жазғы,қысқы)	1-2

3.	Азия Чемпионаты, Азия Кубогы	1-3
4.	Әлем чемпионаты (жастар, жасөспірімдер, ұлдар)	1
Қазақстан Республикасының спорт шебері		
5.	Ересектер арасындағы әлем чемпионаты	7-10
6.	Азия ойындары	3-5
7.	Азия Чемпионаты, Азия Кубогы	4-6
8.	Әлем чемпионаты (жастар, жасөспірімдер, ұлдар)	2-3
9.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты	1-3
10.	Қазақстан Республикасының Спартакиадасы	1-3
Қазақстан Республикасының спорт шеберіне Кандидат		
11.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты	4
12.	Қазақстан Республикасының чемпионаты (жастар, жасөспірімдер, ұлдар, қыздар)	1-2
13.	Қазақстан Республикасының Спартакиадасы	4
14.	Қазақстан Республикасы колледждерінің оқушылары мен мектеп оқушыларының спартакиадасы	1-3
1-разрядты спортшы / 2-разрядты спортшы / 3-разрядты спортшы		
15.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты	5-7/8-9/10
16.	Қазақстан Республикасы колледждерінің оқушылары мен мектеп оқушыларының спартакиадасы	4-5/6-7/8-9
17.	Қазақстан Республикасының чемпионаты (жастар, жасөспірімдер, ұлдар, қыздар)	4-5/6-7/8-9
1- жасөспірімдік разрядты спортшы		
18.	Облыс (республикалық маңызы бар қала, астана) чемпионаты	1-2
2- жасөспірімдік разрядты спортшы		
19.	Облыс (республикалық маңызы бар қала, астана) чемпионаты	3-4-5
3- жасөспірімдік разрядты спортшы		
20.	Спорт түрі бойынша секцияда жыл бойы жүйелі түрде айналысу және кез келген көлемдегі 2 жарысқа қатысу.	

4.12 Допты хоккей

Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері		
Жарыстың атауы		орын
1.	Ересектер арасындағы Әлем чемпионаты	1-5
2.	Жастар арасындағы Әлем чемпионаты	1-3
3.	Ересектер арасындағы Азия ойындары (жазғы,қысқы)	1-3
4.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	1-2
5.	Әлем кубогы, Еуропа чемпионаты, Еуропа Кубогы .	1-3
6.	Қысқы Дүниежүзілік Универсиада	1-4
Қазақстан Республикасының спорт шебері		
7.	Ересектер арасындағы Әлем чемпионаты	6-7
8.	Жастар арасындағы Әлем чемпионаты	4-5
9.	Әлем чемпионаты (жасөспірімдер, ұлдар)	1-4
10.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	3-4
11.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты, Қазақстан Республикасының Кубогы немесе Қазақстан Республикасының спартакиадасы (жазғы, қысқы)	1
12.	Дүниежүзілік Универсиада (қысқы)	5-6
13.	Қазақстан Республикасының Жастар спорт ойындары (қысқы)	1
Қазақстан Республикасының спорт шеберіне үміткер		
14.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты, Қазақстан Республикасының Кубогы немесе Қазақстан Республикасының спартакиадасы (жазғы, қысқы)	2-3
15.	Қазақстан Республикасының чемпионаты, Қазақстан Республикасының Кубогы немесе (жастар, жасөспірімдер, ұлдар) арасындағы Қазақстан Республикасының спартакиадасы (жазғы, қысқы)	1-3
16.	Қазақстан Республикасының Жастар спорт ойындары (қысқы)	2-3

17.	Барлық жас топтары үшін облыстар мен Республикалық маңызы бар қалалар, Астана чемпионаты	1
18.	Осы Талаптардың 7-13-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	1
1-разрядты спортшы / 2-разрядты спортшы / 3-разрядты спортшы		
19.	Барлық жас топтары үшін облыстар мен Республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты	1-4/5-6/7-8
20.	Осы Талаптардың 7-13-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	1-3/4-5/6-7
	1- жасөспірімдік разрядты спортшы	
21.	Кез келген ауқымдағы жарыстарда 8 жеңіске жету	
	2- жасөспірімдік разрядты спортшы	
22.	Кез келген ауқымдағы жарыстарда 6 жеңіске жету	
	3- жасөспірімдік разрядты спортшы	
23.	Спорт түрі бойынша секцияда жыл бойы жүйелі түрде айналысу және кез келген ауқымдағы 3 жарысқа қатысу .	

5. Спорт түрлерінің тізіліміне енгізілген жекелеген спорт түрлері бойынша спорттық атақтар, спорттық разрядтар беруге қойылатын талаптары 5.1. Батуттық гимнастика 5.1.1 " Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері":

Спорттық жарыстардың мәртебесі	Жынысы, жасы	Орын алу
Олимпиада ойындары	Ерлер, әйелдер	1-10
Азия ойындары	Ерлер, әйелдер	1-5
Жасөспірімдер олимпиадасы	Ерлер, әйелдер	1-6
Әлем кубогы	Ерлер, әйелдер	1-6
Әлем чемпионаты, Дүниежүзілік ойындар	Ерлер, әйелдер	1-8
	Командные соревнования	1-5
Жас топтары арасындағы әлем чемпионаты (World Age group Competitions)	Жасөспірімдер(ұлдар, қыздар) (15-16 жас)	1-6
	Жасөспірімдер(ұлдар, қыздар)	1-6

Сопреционы)	(17-21 жас)	
Жастар арасындағы әлем чемпионаты (Жасөспірімдер арасындағы әлем чемпионаты)	Жасөспірімдер(ұлдар, қыздар) (15-16 жас)	1-6
Азия Чемпионаты, кемінде 5 ел қатысқан жағдайда	Ерлер, әйелдер	1-3
Жасөспірімдер арасындағы Азия чемпионаты, кемінде 5 ел қатысқан жағдайда	Жасөспірімдер(ұлдар, қыздар) (15-16 жас), (17-21 жас)	1-3
Кемінде 5 ел қатысқан жағдайда FIG күнтізбелік жоспарына енгізілген ресми халықаралық жарыстар	Ерлер, әйелдер Жасөспірімдер(ұлдар, қыздар) (15-16 жас), (17-21 жас)	1-3
Ерекше шарттар	Спорттық жарыстарға қатысу үшін спортшының көрсетілген жылдар саны жарыс өткізілетін күнтізбелік жылы орындалуға тиіс.	

"Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері" спорттық атағы 15 жастан бастап туған жылына дейін беріледі.

"Қазақстан Республикасының спорт шебері" спорттық атағын беру үшін төмендегі талаптардың бірін орындау қажет:

1. Төменде аталған жарыстардың бірінде 1-біліктілікте немесе 2-біліктілікте немесе 1-финалда немесе 2-финалда жеке немесе батутта синхронды секірулерде бір жаттығудың қорытынды балл санын бір рет Жинау: Қазақстан Республикасының Жеке-командалық чемпионаты немесе Қазақстан Республикасының Кубогы немесе Қазақстан Республикасының спартакиадасы немесе жас топтары арасында Қазақстан Республикасының чемпионаты (жастар, үлкен ұлдар) (17-21 жас тобы) немесе жас топтары арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты (17-21 жас тобы), немесе жастар арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты (жас тобы 17-21 жас) немесе Қазақстан Республикасының Жастар спорт ойындары (жас тобы 17-21 жас) немесе жас топтары арасындағы Әлем чемпионаты (жас тобы 17-21 жас) немесе халықаралық жарыстар (FIG күнтізбесіне енгізілген, кемінде 5 елдің қатысуымен);

2. Біліктілікте екі жаттығу балының сомасын бір рет 1 немесе бір рет біліктілікте бір жаттығу балының қорытынды санын 2 немесе финалда 1 немесе финалда 2 акробатикалық жолда секіру немесе төменде аталған жарыстардың бірінде Қос минитрамппен секіру: Қазақстан Республикасының чемпионаты жеке-командалық немесе Қазақстан Республикасының Кубогы немесе Қазақстан Республикасының спартакиадасы немесе жас топтары (жастар, аға ұлдар) арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты (17-21 жас тобы), немесе жас топтары арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты (17-21 жас аралығындағы жас тобы) немесе жастар арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты (17-21 жас аралығындағы жас тобы) немесе Қазақстан Республикасының Жастар спорт ойындары (17-21 жас аралығындағы жас тобы) немесе жас топтары арасындағы Әлем чемпионаты (17-21 жас

1	Батутта жеке секіру	Біліктілік2 немесе финал 1 немесе финал 2	Ұпайлар	51	48	51	48
2	Батутта синхронды секіру	Біліктілік1	Ұпайлар	45	43	45	43
		Біліктілік2 немесе финал 1	Ұпайлар	45	43	45	43
3	Акробатикалық жолда секіру	Біліктілік1	Ұпайлар	46	43	46	43
		Біліктілік2 немесе финал 1 немесе финал 2	Ұпайлар	23	21,5	23	21,5
4	Қос мини-Трампка секіру	Біліктілік1	Ұпайлар	49	46	49	46
		Біліктілік2 немесе финал 1 немесе финал 2	Ұпайлар	24,5	23	24,5	23

"Қазақстан Республикасының спорт шеберіне үміткер" және "1-разрядты спортшы" спорттық разрядтарын беру үшін төмендегі талаптардың бірін орындау қажет:

1. Бір рет біліктіліктегі бір жаттығудың қорытынды санын 1 төменде аталған жарыстардың бірінде батутта жеке секіруде: жеке-командалық Қазақстан Республикасының чемпионаты немесе Қазақстан Республикасының Кубогы немесе Қазақстан Республикасының спартакиадасы немесе жас топтары (жастар, аға ұлдар) арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты (17-21 жас) немесе Жас топтары арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты (жас тобы 17-21 жас) немесе жастар арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты (жас тобы 17-21 жас), немесе Қазақстан Республикасының Жастар спорт ойындары (17-21 жас тобы) немесе облыс (республикалық маңызы бар қала және Астана) чемпионаты немесе облыс (республикалық маңызы бар қала, Астана) кубогы немесе Қазақстан Республикасы қаласының чемпионаты немесе Қазақстан Республикасы қаласының Кубогы;

2. Бір рет біліктіліктегі бір жаттығудың қорытынды санын 1 төмендегі жарыстардың бірінде батутта ілеспе секірулерде: жеке-командалық Қазақстан Республикасының чемпионаты немесе Қазақстан Республикасының Кубогы немесе Қазақстан Республикасының спартакиадасы немесе жас топтары арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты (жастар, аға ұлдар) немесе жас топтары арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты немесе жастар арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты, немесе Қазақстан Республикасының Жастар спорт ойындары немесе облыс (республикалық маңызы бар қала және Астана) чемпионаты немесе облыс (республикалық маңызы бар қала, Астана) кубогы немесе Қазақстан

2	Батутта синхронды секіру	Біліктілік I	Ұпайлар	43	42	40	40	43	42	40	40
3	Акробатикалық жолда секіру	Біліктілік I	Ұпайлар	42	39	38	37	42	39	38	37
4	Қос мини-Трампка секіру	Біліктілік I	Ұпайлар	43	41	41	40	43	41	41	40

5.1.4. 2-разрядты спортшы, 3-разрядты спортшы, 1-жасөспірімдік разрядты спортшы, 2-жасөспірімдік разрядты спортшы, 3-жасөспірімдік разрядты спортшы разрядтарын беру нормативтері

№	Пәндер	Өлшем бірліктері	Спорттық разрядтар		Жасөспірімдер разрядтары		
			2	3	1 жасөсп.	2 жасөсп.	3 жасөсп.
1	Батутта жеке секіру	Ұпайлар	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0
2	Батутта синхронды секіру	Ұпайлар	50,0	50,0	-	-	-
3	Акробатикалық жолда секіру	Ұпайлар	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0
4	Қос мини-Трампка секіру	Ұпайлар	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0

Барлық пәндерде сіз екі міндетті жаттығудың ұпайларын жинауыңыз керек.

1. Батутта жеке секіру кезінде бір жаттығудың түпкілікті бағасы техника төрешілерінің екі медианалық бағасының қосындысы болып табылады (бағалау=E+E).

2. Синхронды батуттық секірулерде бір жаттығудың түпкілікті бағасы әр гимнасттың медианалық ұпайларынан бір орташа баллдың қосындысы және синхрондылық үшін екі есе медианалық балл (балл=2s+E).

3. Акробатикалық трекке секіру кезінде бір жаттығудың түпкілікті бағасы техника төрешілерінің екі медианалық бағасының қосындысы болып табылады (бағалау=E+E).

4. Қос мини-Трампта секіру кезінде бір жаттығудың соңғы бағасы техника төрешілерінің екі медианалық бағасының қосындысы болып табылады (бағалау=E+E).

5.2. Көркем гимнастика, спорттық гимнастика, аэробтық гимнастика, эстетикалық топтық гимнастика 5.2.1. Нормалар мен талаптары (баллдар)

--	--	--	--	--

Спорттық атақтар мен разрядтар/ Спорт түрі	Көркем гимнастика	Спорттық гимнастика	Аэробты гимнастика	Эстетикалық топтық гимнастика
ХДСШ	Олимпиадалық спорт түрлері үшін спорттық атақтар, разрядтар беру талаптарына 1-қосымшаның 1-тармағына сәйкес талаптардың бірін орындау.	Олимпиадалық спорт түрлері үшін спорттық атақтар, разрядтар беру талаптарына 1-қосымшаның 1-тармағына сәйкес талаптардың бірін орындау.	Олимпиадалық емес спорт түрлері үшін спорттық атақтар, разрядтар беру талаптарына 1-қосымшаның 3-тармағына сәйкес талаптардың бірін орындау.	5.2.2 тармақшаға сәйкес эстетикалық топтық гимнастика бойынша МСМК үшін талаптардың бірін орындау. Төрешілер алқасының құрамында (хатшылықты есептемегенде) ұлттық санаттағы кемінде үш судья немесе халықаралық санаттағы үш судья болған кезде.
Спорттық атақтар мен разрядтар/ Спорт түрі	Көркем гимнастика	Спорттық гимнастика	Аэробты гимнастика	Эстетикалық топтық гимнастика
СШ	16 жастан бастап туған жылына дейін олимпиадалық спорт түрлері үшін спорттық атақтар, разрядтар беру талаптарына 1-қосымшаның 1-тармағына сәйкес талаптардың бірін орындау.	16 жастан бастап ұлдың туған жылына дейін, 13 жастан бастап қыздың туған жылына дейін. ҚР ҚМ атағы 14 жастан бастап әйелдердің туған жылына дейін және мужчинерде 17 жастан бастап туған жылына дейін беріледі. №1 "Б" тобының, №2 топтың, №3 топтың жарыстарында - әйелдер – 48 балл, ерлер-78 балл жинау немесе олимпиадалық спорт түрлері үшін спорттық атақтар, разрядтар беру талаптарына 1-қосымшаның 1-тармағына сәйкес талаптардың бірін орындау.	туған жылы бойынша 13 жастан бастап және одан да жоғары жылдың ішінде ІА немесе І топтарындағы жарыстарда бір рет 17,0 балл жинау.	15 жастан туған жылы бойынша және одан жоғары бір жылдың ішінде 30,0 ұпай жинау керек: бір рет І немесе ІА топ жарыстарында немесе екі рет ІІ топ жарыстарында. Төрешілер алқасының құрамында (хатшылықты қоспағанда) үш Ұлттық санаттағы төреші немесе үш Халықаралық санаттағы төрешіден кем болмауы керек.

Спорттық атақтар мен разрядтар/ Спорт түрі	Көркем гимнастика	Спорттық гимнастика	Аэробты гимнастика	Эстетикалық топтық гимнастика
СШҮ	<p>12 жастан бастап (туған жылы бойынша) Сеньорлардың халықаралық ережесі:</p> <p>Ж е к е бағдарламаның көпсайысының төрт түрі бойынша жиынтық 66,0 ұпай жинау; топтық жаттығу көпсайысының екі түрінде жиынтық 30,0 ұпай жинау.</p> <p>СШҮ атағын алу үшін нормативті бір рет жеке бағдарламада немесе бір рет топтық жаттығуда орындауға рұқсат етіледі.</p> <p>Бір жыл ішінде келесі деңгейлі жарыстарда орындау керек: а) бір рет ІА немесе І топтардың жарыстарында; б) немесе екі рет ІІ топ сайыстарында; в) немесе бір рет ІІ топ жарыстары мен екі рет ІІІ топ жарыстарында.</p>	<p>Төмендегі ұпайлардың біреуін жинау:</p> <p>46 ұпай – қыздар; 69 ұпай – ұлдар (бір рет 2,3,4 топтардың жарыстарында) ҚР СШ атағы туған жылы бойынша 14 жастан бастап әйелдерге және 17 жастан бастап ерлерге беріледі.</p>	<p>туған жылы бойынша 12 жастан бастап, күнтізбелік жыл ішінде ІА немесе І топ, ІІ топ жарыстарында бір рет 16,0 балл жинау.</p>	<p>13-17 жас туған жылы бойынша бір жылдың ішінде 29,0 ұпай жинау: бір рет І топ жарыстарында немесе екі рет ІІ топ жарыстарында. Төрешілер алқасының құрамында (хатшылықты қоспағанда) екі Ұлттық санаттағы төреші немесе екі Халықаралық санаттағы төрешіден кем болмауы керек.</p>
Спорттық атақтар мен разрядтар/ Спорт түрі	Көркем гимнастика	Спорттық гимнастика	Аэробты гимнастика	Эстетикалық топтық гимнастика
	<p>10 жастан бастап (туған жылы бойынша) жасөспірімдер арасындағы жарыстың халықаралық ережесі. Төмендегі талаптардың біреуін орындау керек:</p>			

1-разрядты спортшы	<p>Ж е к е бағдарламаның көпсайысының төрт түрі бойынша жиынтық 64,0 ұпай жинау; топтық жаттығу көпсайысының екі түрінде жиынтық 28,0 ұпай жинау.</p> <p>"1- разрядты спортшы атағын алу үшін" нормативті бір рет жеке бағдарламада немесе бір рет топтық жаттығуда орындауға рұқсат етіледі.</p> <p>Бір жыл ішінде келесі деңгейлі жарыстарда орындау керек: а) бір рет I немесе II топтардың жарыстарында; немесе екі рет III топ сайыстарында; б) немесе бір рет III топ жарыстары мен екі рет IV, V топтардың жарыстарында.</p>	<p>Кез келген масштабтағы жарыстан төмендегі ұпайлардың біреуін жинау:</p> <p>90 ұпай, қыздар – міндетті және еркін бағдарламалардың жиынтық ұпайы (ресми емес жарыстарда еркін бағдарлама ұпайы есептеледі);</p> <p>Ұлдар 117 ұпай (міндетті және еркін бағдарламалардың жиынтық ұпайы).</p> <p>Кез келген топтың жарыстарында бір рет (қыздар да, ұлдар да).</p>	<p>туған жылы бойынша 10 жастан бастап, күнтізбелік жыл ішінде 15,0 балл жинау: I топтағы жарыстарда бір рет; II топтағы жарыстарда бір рет; III топтағы жарыстарда бір рет.</p>	<p>9-13 жас туған жылы бойынша бір жылдың ішінде 28,0 ұпай жинау керек: бір рет I немесе II топ жарыстарында; немесе екі рет III топ жарыстарында; немесе бір рет III топ жарыстарында және екі рет IV, V топ жарыстарында.</p> <p>Төрешілер алқасының құрамында (хатшылықты қоспағанда) екі Ұлттық санаттағы төреші және үш бірінші санаттағы төреші немесе екі Халықаралық санаттағы төрешіден кем болмауы керек.</p>
Спорттық атактар мен разрядтар/ Спорт түрі	Көркем гимнастика	Спорттық гимнастика	Аэробты гимнастика	Эстетикалық топтық гимнастика
	<p>9 жастан бастап (туған жылы бойынша) жасөспірімдер арасындағы жарыстың халықаралық ережесі. Жеке бағдарламаның көпсайысының төрт түрі бойынша жиынтық 54,0 ұпай жинау; топтық жаттығу көпсайысының екі түрінде жиынтық 22,0 ұпай жинау.</p>	<p>Төмендегі талаптардың біреуін кез келген масштабтағы жарыстарда орындау: 49 ұпай –</p>	<p>туған жылы бойынша 8 жастан</p>	<p>9-11 жас туған жылы бойынша бір жылдың ішінде 26,0 ұпай жинау керек: бір рет II немесе III топ жарыстарында; немесе бір рет III топ жарыстарында және екі рет IV, V топ жарыстарында.</p>

2-разрядты спортшы	"2- разрядты спортшы атағын алу үшін" нормативті бір рет жеке бағдарламада немесе бір рет топтық жаттығуда орындауға рұқсат етіледі. Бір жыл ішінде келесі деңгейлі жарыстарда орындау керек: а) бір рет II немесе III топтардың жарыстарында; б) немесе бір рет III топ жарыстары мен бір рет IV, V топтардың жарыстарында.	қыздар (міндетті бағдарлама) кез келген топтың жарыстарында бір рет; Кез келген топтық жарыстарында 115 ұпай жинау – ұлдар (міндетті және еркін бағдарламалардың жиынтық ұпайы).	бастап, күнтізбелік жыл ішінде 14,0 балл жинау: II топтағы жарыстарда бір рет; III топтағы жарыстарда бір рет.	Төрешілер алқасының құрамында (хатшылықты қоспағанда) бір Ұлттық санаттағы төреші және екі бірінші санаттағы төреші немесе бір Халықаралық санаттағы төрешіден кем болмауы керек.
Спорттық атақтар мен разрядтар/ Спорт түрі	Көркем гимнастика	Спорттық гимнастика	Аэробты гимнастика	Эстетикалық топтық гимнастика
3-разрядты спортшы	8 жастан бастап (туған жылы бойынша) жасөспірімдер арасындағы жарыстың халықаралық ережесі. Жеке бағдарламаның көпсайысының үш түрі бойынша жиынтық 36,0 ұпай жинау; топтық жаттығу көпсайысының екі түрінде жиынтық 19,0 ұпай жинау. "3- разрядты спортшы атағын алу үшін" нормативті бір рет жеке бағдарламада немесе бір рет топтық жаттығуда орындауға рұқсат етіледі. Бір жыл ішінде келесі деңгейлі жарыстарда	Кез келген масштабтағы жарыстардың кез келген тобы жарысының міндетті бағдарламасында бір рет қыздар 49, ұлдар - 48 ұпай жинау.	туған жылы бойынша 8 жастан бастап, күнтізбелік жылы ішінде 13,0 балл жинау: II топтағы жарыстарда бір рет; III топтағы жарыстарда бір рет.	7-11 жас туған жылы бойынша бір жылдың ішінде 24,0 ұпай жинау керек: бір рет II немесе III топ жарыстарында немесе екі рет IV, V топ жарыстарында. Төрешілер алқасының құрамында (хатшылықты қоспағанда) үш бірінші санаттағы төреші және үш спорт төреші немесе бір Ұлттық санаттағы төреші немесе бір Халықаралық

	орындау керек: а) бір рет II немесе III топтардың жарыстарында; б) немесе екі рет IV, V топтардың жарыстарында.			санаттағы төрешіден кем болмауы керек.
Спорттық атақтар мен разрядтар/ Спорт түрі	Көркем гимнастика	Спорттық гимнастика	Аэробты гимнастика	Эстетикалық топтық гимнастика
1-жасөспірімдік разрядты спортшы	8 жастан бастап (туған жылы бойынша) жасөспірімдер арасындағы жарыстың халықаралық ережесі. Жеке бағдарламаның көпсайысының үш түрі бойынша жиынтық 27,0 ұпай жинау (көпсайыстың екі түрі құралмен, біреуі құралсыз); топтық жаттығу көпсайысының екі түрінде (құралсыз және құралмен) жиынтық 18,0 ұпай жинау. "1-жасөспірімдік разрядты спортшы атағын алу үшін" нормативті бір рет жеке бағдарламада немесе бір рет топтық жаттығуда орындауға рұқсат етіледі. Бір жыл ішінде келесі деңгейлі жарыстарда орындау керек: а) бір рет II немесе III топтардың жарыстарында; б) немесе екі рет IV, V топтардың жарыстарында.	Сай келетін разряд бойынша кез келген масштабтағы жарыстардың кез келген тобының жарысына бір рет қатысып, оның міндетті бағдарламасында қыздар 32, ұлдар - 48 ұпай жинау.	туған жылы бойынша 6 жастан бастап, күнтізбелік жыл ішінде 12,0 балл жинау: III топтағы жарыстарда бір рет; IV топтағы жарыстарда бір рет.	8-9 жас туған жылы бойынша бір жылдың ішінде 22,0 ұпай жинау керек: бір рет II, III және IV топ жарыстарында; немесе екі рет V топ жарыстарында. Төрешілер алкасының құрамында (хатшылықты қоспағанда) екі бірінші санаттағы төреші және үш спорт төреші немесі бір Ұлттық санаттағы төреші немесе бір Халықаралық санаттағы төрешіден кем болмауы керек.

Спорттық атақтар мен разрядтар/ Спорт түрі	Көркем гимнастика	Спорттық гимнастика	Аэробты гимнастика	Эстетикалық топтық гимнастика
2-жасөспірімдік разрядты спортшы	<p>6 жастан бастап (туған жыл бойынша) жеке бағдарламаның көпсайысының үш түрі бойынша жиынтық 16,0 ұпай жинау (көпсайыстың екі түрі құралмен, біреуі құралсыз); топтық жаттығу көпсайысының екі түрінде (құралсыз және құралмен) жиынтық 16,0 ұпай жинау.</p> <p>"2-жасөспірімдік разрядты спортшы атағын алу үшін" нормативті бір рет жеке бағдарламада немесе бір рет топтық жаттығуда орындауға рұқсат етіледі.</p> <p>Бір жыл ішінде келесі деңгейлі жарыстарда орындау керек: а) бір рет II немесе III топтардың жарыстарында; б) немесе екі рет IV, V топтардың жарыстарында.</p>	Сай келетін разряд бойынша кез келген масштабтағы жарыстардың кез келген топтық жарысына бір рет қатысып, оның міндетті бағдарламасында қыздар 32, ұлдар - 48 ұпай жинау.	туған жылы бойынша 6 жастан бастап, күнтізбелік жыл ішінде 12,0 балл жинау: III топтағы жарыстарда бір рет; IV топтағы жарыстарда бір рет.	7-8 жас туған жылы бойынша бір жылдың ішінде 20,0 ұпай кез келген дәрежедегі жарыстарда жинау керек. <p>Төрешілер алқасының құрамында (хатшылықты қоспағанда) бір бірінші санаттағы төреші және үш спорт төреші немесе бір Ұлттық санаттағы төреші немесе бір Халықаралық санаттағы төрешіден кем болмауы керек..</p>
Спорттық атақтар мен разрядтар/ Спорт түрі	Көркем гимнастика	Спорттық гимнастика	Аэробты гимнастика	Эстетикалық топтық гимнастика
	6 жастан бастап (туған жыл бойынша) ҚР жарыстары ережелерінің түрлеріне сәйкес жасөспірімдер арасындағы жарыстың халықаралық ережесі. Жеке бағдарламаның		6 жастан туған жылы (а дейін)	6-7 жас туған жылы бойынша бір жылдың ішінде 16,0 ұпай кез келген дәрежедегі жарыстарда жинау керек.

3-жасөспірімдік разрядты спортшы	құралсыз жаттуғында 8,0 ұпай жинау. Топтық жаттығудың құралсыз түрінде 8,0 ұпай жинау. "3-жасөспірімдік разрядты спортшы атағын алу үшін" нормативті не бір жеке бағдарлама, не бір топтық жаттығуда орындауға рұқсат етіледі. Кез келген дәрежедегі жарыста бір рет сол жыл ішінде орындап шығу керек.	Сай келетін разряд бойынша кез келген масштабтағы жарыстардың кез келген топтың жарысына бір рет қатысып, оның міндетті бағдарламасында қыздар 30, ұлдар - 40 ұпай жинау.	күнтізбелікжылішін дебірет 10,0 балл жинау: I I I топтағыжарыстарда біррет; I V топтағыжарыстарда біррет.	Төрешілер алқасының құрамында (хатшылықты қоспағанда) бір бірінші санаттағы төреші және екі спорт төреші немесе бір Ұлттық санаттағы төреші немесе бір Халықаралық санаттағы төрешіден кем болмауы керек.
----------------------------------	---	---	---	---

5.2.2. Эстетикалық топтық гимнастика бойынша ХДШС беру талаптары

Кемінде 5 елдің қатысуымен Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері		
Жарыстың атауы	Орны	
1.	Ересектер/ жасөспірімдер арасындағы әлем чемпионаты	1-3
2.	Ересектер арасында Азия ойындары, Жабық ғимараттағы Азия ойындары	1-2
3.	Әлем кубогы, Әлем Кубогының Кезеңі	1-3
4.	Жасөспірімдер арасындағы Әлем кубогы, жасөспірімдер арасындағы Әлем Кубогының Кезеңі	1-2
5.	Төрт құрлық чемпионаты, төрт құрлық Кубогы	1-2
6.	Азия және Тынық мұхиты чемпионаты, Азия және Тынық мұхиты Кубогы	1-2
7.	Ересектер/жасөспірімдер арасындағы Азия чемпионаты, ересектер / жасөспірімдер арасындағы Азия Кубогы	1-2
8.	ХЭТГФ ТРОФИ (IFAGG Trophy) халықаралық турнирі	1-2

5.2.3 Спорттық гимнастикадан жасөспірімдік разрядтар үшін разрядтық талаптарды орындау шарттары:

Ересектер

	Спорттық разрядтар	жасы
Әйелдер	3-разряд	8 жастан
	2-разряд	9 жастан
	1-разряд	10 жастан
	СШҮ	11 жастан
	СШ	13 жастан
Жасөспірімдер	3-разряд	9-12 жас
	2-разряд	10-14 жас
	1-разряд	11-15 жас
	СШҮ	14 жастан
	СШ	16 жастан
		Жасөспірімдік разрядтар:
Қыздар	3-жасөспірімдік разряд	5 жастан
	2-жасөспірімдік разряд	6 жастан
	1-жасөспірімдік разряд	7 жастан
Ұлдар	3-жасөспірімдік разряд	6 жастан
	2-жасөспірімдік разряд	7 жастан
	1-жасөспірімдік разряд	7жастан

5.2.4 Жарыстарды топтарға бөлу

1. Спорттық гимнастика бойынша жарыстарды топқа бөлу:

№1 "А" тобы:

Олимпиада ойындары;

Жасөспірімдер арасындағы Олимпиада ойындары;

Азия ойындары;

Әлем чемпионаты;

Азия чемпионаты.

№1 "Б" тобы:

Қазақстан Республикасының спорттық-бұқаралық іс-шараларының (кем дегенде бес ел қатысатын) Бірыңғай күнтізбелік жоспарына енген "Б" категориясындағы халықаралық жарыстар (турнирлер).

№2 топ:

Қазақстан Республикасының Чемпионаты;

Жастар мен жасөспірімдер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты;

Спорт мектептері мен оқу орындары арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты;

Қазақстан Республикасының Кубогі;

Жастар мен жасөспірімдер арасындағы Қазақстан Республикасының Кубогі;

Қазақстандық гимнастика федерациясы Президентінің Ашық Кубогі;

Қазақстан Республикасы жастарының спорттық ойындары.

Қазақстан Республикасының Спартакиадасы;

Азия балалары.

№3 топ:

Облыстар, астана мен республикалық маңызы бар қалалардың чемпионаты;

Қазақстан Республикасы спорттық қоғамдастықтары мен ұйымдарының Кубогі;

Қазақстан Республикасы оқушыларының спартакиадасы.

№4 топ:

Қала чемпионаты,

Қала кубогі;

Спорт мектептеріндегі, оқу орындарындағы, ұйымдарындағы, мекемелеріндегі жарыстар.

2. Көркем гимнастика бойынша жарыстарды топқа бөлу:

IA тобы:

Олимпиада ойындары;

Жасөспірімдер арасындағы Олимпиада ойындары;

Азия ойындары;

Әлем чемпионаты;

Азия чемпионаты.

Группа I:

Қазақстан Республикасының Чемпионаты;

Қазақстан Республикасының Спартакиадасы.

II топ:

Қазақстан Республикасының Кубогі;

Қазақстан Республикасы жастарының спорттық ойындары.

III топ:

Облыстар, астана мен республикалық маңызы бар қалалардың чемпионаты;

Қазақстан Республикасы спорттық қоғамдастықтары мен ұйымдарының Кубогі;

Қазақстандық гимнастика федерациясының Кубогі.

IV топ:

Қалалық чемпионаттар;

Қала кубогі.

V топ:

Спорт мектептеріндегі, оқу орындарындағы, ұйымдарындағы, мекемелеріндегі жарыстар.

3. Аэробты гимнастика бойынша жарыстарды топқа бөлу:

IA тобы:

Әлем чемпионаты;

Әлем Кубогі;

Азия чемпионаты;
Дүниежүзілік Универсиада.

I топ:

Қазақстан Республикасының Чемпионаты;
Қазақстан Республикасының Кубогі;
Қазақстан Республикасы жастарының спорттық ойындары;
Қазақстан Республикасының Спартакиадасы;
Қазақстан Республикасының Универсиадасы.

II топ:

Облыстар, астана мен республикалық маңызы бар қалалардың чемпионаты;
Қазақстан Республикасы оқушылары мен колледж студенттерінің спартакиадасы.

III топ:

Қалалық чемпионаттар;
Қала кубогі;
Қазақстан Республикасы спорттық қоғамдастықтары мен ұйымдарының Кубогі;

IV топ:

Спорт мектептеріндегі, оқу орындарындағы, ұйымдарындағы, мекемелеріндегі жарыстар.

4. Эстетикалық топтық гимнастика жарыстардың топтарға бөлінуі:

IA топ:

Әлем Чемпионаты;
Жасөспірімдер (юниорлар) арасындағы әлем чемпионаты;
Әлем кубогі, Әлем кубогінің кезеңдері;

Жасөспірімдер (юниорлар) арасындағы әлем кубогі, Жасөспірімдер (юниорлар) арасындағы Әлем кубогінің кезеңдері;

Континенттің ойындары (Төрт Континенттің Чемпионаты, Төрт Континенттің кубогі);

Азия және Тынық мұхиты чемпионаты, Азия және Тынық мұхиты кубогі;
Азия чемпионаты, Азия кубогі;

Жасөспірімдер (юниорлар) арасындағы Азия чемпионаты, Жасөспірімдер (юниорлар) арасындағы Азия кубогі;

Дүниежүзілік Универсиада.

I топ:

Қазақстан Республикасының чемпионаты;
Қазақстан Республикасының спартакиадасы;
Қазақстан Республикасының универсиадасы;

II топ:

Жасөспірімдер (юниорлар) және жастар арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты;

Барлық жастағылар арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты;
Спорт мектептері мен оқу орындары арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты;

Қазақстан Республикасының кубогі;

Жасөспірімдер (юниорар) және жастар арасындағы Қазақстан Республикасының кубогі;

Қазақстандық эстетикалық топтық гимнастика федерациясының кубогі

Қазақстан Республикасының жастар спорт ойындары;

Қазақстан Республикасының мектеп оқушылары мен колледж студенттерінің спартакиадасы

III топ:

Қазақстан Республикасы облыстары, республикалық маңызы бар қалалар және астана чемпионаты;

Қазақстан Республикасының спорт қоғамдары мен ұйымдарының кубогы.

IV топ:

Қала чемпионаты;

Қала кубогі.

V топ:

Дене шынықтыру және спорт ұжымдарында, спорт мектептерінде, оқу орындарында, ұйымдардағы жарыстар (спартакиада, чемпионат, турнир, ойындар, кубок).

Ескерту:

ҚР ХДСШ – Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері;

ҚР СШ - Қазақстан Республикасының спорт шебері;

СШҮ – Қазақстан Республикасының спорт шеберлігіне үміткер (кандидат);

ХЭТГФ ТРОФИ (IFAGG Trophy –International Federation of Aesthetic group gymnastics Trophy) – Халықаралық эстетикалық топтық гимнастика федерациясының халықаралық турнирі.

5.3 Спорттық өрмелеу

Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері		
Жарыстың атауы		орын
1.	Ересектер арасындағы Олимпиада ойындары	4-6
2.	Ересектер арасындағы Әлем чемпионаты	3-5
3.	Ересектер арасындағы Азия ойындары (жазғы, қысқы)	1-3
4.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	1 немесе екі рет 2-3
5.	Жастар арасындағы Әлем чемпионаты	1

	(жасөспірімдер J топтағы)	
6.	Әлем кубогі, Әлем кубогінің кезеңі	1-2
7.	Жасөспірімдер Олимпиада ойындары	1
8.	Ересектер арасындағы Дүниежүзілік ойындар	1-8
9.	Дүниежүзілік универсиада	1-3
Қазақстан Республикасының спорт шебері		
10.	Жасөспірімдер Олимпиада ойындары	2-3
11.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	2-3
12.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының Чемпионаты немесе Қазақстан Республикасының Спартакиадасы (жазғы, қысқы)	1-3
13.	Жастар арасындағы Қазақстан Республикасының Чемпионаты (жасөспірімдер J тобы, А аға тобы)	1
14.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасы Кубогі, Қазақстан Республикасы Кубогының кезеңі	1-2
Қазақстан Республикасының спорт шеберіне үміткер		
15.	$A = K1 + K2 \times 0,6 + K3 \times 0,4 + K4 \times 0,3$ A – СШҮ	
1- разрядты спортшы		
16.	$B = A + K2 \times 0,4 + K3 \times 0,3 + K4 \times 0,2$ B – 1- разрядты спортшы;	
	2- разрядты спортшы	
17.	$C = B + K3 \times 0,2 + K4 \times 0,3 + K5 \times 0,2$ C – 2- разрядты спортшы;	
	3- разрядты спортшы	
18.	$D = C + K4 \times 0,2 + K5 \times 0,3 + K6 \times 0,2$ D – 3- разрядты спортшы;	
	1-жасөспірімдік разрядты спортшы	
19.	$E = D + K5 \times 0,2 + K6 \times 0,3 + K7 \times 0,2$ E – 1-жасөспірімдік разрядты спортшы;	
	2-жасөспірімдік разрядты спортшы	
22.	$F = E + 0,2 \times K6 + 0,3 \times K7 + K8 \times 0,2$ F – 2-жасөспірімдік разрядты спортшы;	
	3-жасөспірімдік разрядты спортшы	
21.	$G = F + K7 \times 0,2 + K8 \times 0,4 + K9 \times 0,2$ G – 3-жасөспірімдік разрядты спортшы және разрядсыз спортшылар.	
Ескерту:		

"Қазақстан Республикасының спорт шеберіне Кандидат" спорттық атағын беру, 1, 2, 3 разрядты спортшылар, 1, 2, 3 жасөспірімдік разрядты спортшылар мынадай формула бойынша есептеледі:

Қайда:

К1 - ҚР ХДСШ;

К2 – ҚР СШ;

К3 – ҚР СШҮ;

К4 - 1- разрядты спортшы;

К5 - 2- разрядты спортшы;

К6 - 3- разрядты спортшы;

К7 - 1-жасөспірімдік разрядты спортшы;

К8 - 2-жасөспірімдік разрядты спортшы;

К9 - 3-жасөспірімдік разрядты спортшы және разрядсыз спортшылар..

Алынған нәтиже бүтінге дейін дөңгелектенеді.

Разряд талаптарын орындау шарттары:

Атақтар мен разрядтар жарыстарда: қиындық, жылдамдық, боулдеринг, көпсайыста, қоссайыста (қиындық және боулдеринг), жылдамдықты эстафетада беріледі.

"Қазақстан Республикасының спорт шебері" спорттық атағы "Қазақстан Республикасының спорт шеберіне үміткер" атағы берілгеннен кейін ғана беріледі.

Жарыстар табиғи және жасанды рельефте өткізілуі мүмкін.

Жарыстар Қазақстан Республикасының спорттық альпинизм бойынша жарыстарды және жарыстар дәрежесін өткізу қағидаларының талаптарын қанағаттандыруы тиіс.

Шағын топтарда (10 қатысушыдан аз) Қазақстан Республикасының жарыстарында атақтар мен спорттық разрядтар берілмейді.

5.4 Альпинизм

5.4.1 Альпинизм (Классикалық сыныптар: тау шыңдары, жартас сыныбы)

Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері		
Жарыстың атауы		орын
1.	Ересектер арасындағы Әлем чемпионаты	екі рет 1
2.	Ересектер арасындағы Азия ойындары (жазғы, қысқы)	1
3.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	үш рет 1
4.	Еуразия чемпионаты, ТМД, IFSM	үш рет 1
	Ескерту: өрмелеу саны мен күрделілігі бойынша талаптарды орындау кезінде: Ерлер 6б-1; 6а-1 д; 5 Б-2,1 р.; Әйелдер 6А-2; 5Б-2; 5А-1.	
Қазақстан Республикасының спорт шебері		
5.	Ересектер арасындағы Азия ойындары (жазғы, қысқы)	1
6.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының Чемпионаты немесе Қазақстан Республикасының Спартакиадасы (жазғы, қысқы)	екі рет 1
7.	Жастар арасындағы Қазақстан Республикасының Чемпионаты	1

Ескерту: өрмелеу саны мен күрделілігі бойынша талаптарды орындау кезінде: ерлер ба-1д; 5б-1д,1к; 5А1д ; әйелдер 6А-1; 5Б-2; 5А-1; 4Б-1.

Қазақстан Республикасының спорт шеберіне үміткер

8.	Барлық жас топтары бойынша облыстардың және республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты	1
9.	Осы Талаптардың 5-7-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	1-3

Ескерту: және өрмелеу саны мен күрделілігі бойынша талаптарды орындаңыз: ерлер 6А-1; 5Б-1,1 к; 5А-1д,1к; 4Б-1д; 4А-1р.; әйелдер 5Б-2; 5А-1,1 к; 4Б-1д; 3Б-1р.

1- разрядты спортшы

10.	Барлық жас топтары бойынша облыстардың және республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты	2-3
-----	---	-----

Ескерту: немесе өрмелеу саны мен күрделілігі бойынша талаптарды орындау: ерлер мен әйелдер: 5А-1; 4Б-2,1 к; 4А-1,1 д,1к; 3А-1р; 2Б-1р; 2А-1р.

2- разрядты спортшы

11.	Осы Талаптардың 5-7-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	4-5
-----	---	-----

Ескерту: немесе өрмелеу саны мен күрделілігі бойынша талаптарды орындау: ерлер мен әйелдер: 3Б-2,1 к; 3А-2,1 к; 2Б-1к.

3- разрядты спортшы

12.	Спорт түрі бойынша секцияда жыл бойы жүйелі түрде айналысу және кез келген ауқымдағы 3 жарысқа қатысу.	
-----	--	--

Ескерту: немесе ерлер мен әйелдердің көтерілу саны мен күрделілігі бойынша талаптарды орындау: 2Б-1; 2А-2; 1Б-2.

Разряд талаптарын пайдалану шарттары

1. Атақтар мен разрядтарды беру үшін негіздеме біліктілік билетіндегі жазба, даулы іс-шараны өткізетін куәландырылған ұйым болып табылады.
2. Атақтар немесе разрядтар беру үшін есепте осындай жіктелетін маршруттар қабылданады.
3. Жараланған маршрут бойынша қайта жасалған көтерілу разряд есебіне әкелінбейді.
4. Басшылық төрт адамнан тұратын топқа есептеледі және науқас адам.
5. Өрмелеуге қатысу қиындықтардың жоғары санатына ие, көтерілуге қатысқаны үшін есептелуі мүмкін және қиындықтардың төмен санатына ие.

Разрядты растау

Атақтар мен разрядтарды растау үшін келесі екі жыл ішінде көтерілуді келесі қиындық санатын орындаңыз:

МСМК-6а к.сл. МС - 5Б к.сл. 1 разряд-5А к.сл. 2 разряд-3Б к.сл. 3 разряд-2Б к.сл.

к.сл. - күрделілік санаты

5.4.2 Спорттық разрядтарды орындауға арналған альпинистік маршруттардың күрделілік санаттары

Күрделілік санаты	Спорттық атақтар				Спорттық разрядтар				
	ХДСШ		СШ		СШҮ		1	2	3
	м	ж	м	ж	м	ж			
6 Б	1								
6 А	1 е	2	2	1	1				
5 Б	1 н 2	2	1 е 1 б	2	1 1 б	2			
5 А		1	1 е	1	1 е 1 б	1 1 б	1		
4 Б				1	1 е	1 е	2 1 б		
4 А					1 н		1 1 е 1 б		
3 Б						1 н	2 1 б		
3 А							1 н 2 1 б		
2 Б							1 н	1 б	1
2 А							1 н		2
1 Б									2

Ескерту: аралас маршруттарды қысқы (15 қараша мен 15 наурыз аралығында) немесе мұзды маршруттармен ауыстыруға болады. Шартты белгілер: Н-Нұсқаулық; Е-екеуінде; Б-біріктірілген.

5.4.3 Мұзға өрмелеу

Қазақстан Республикасының халықаралық дәрежедегі спорт шебері		
Жарыстың атауы		орын
1.	Ересектер арасындағы Әлем чемпионаты	екі рет 1
2.	Ересектер арасындағы Азия ойындары	1
3.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	үш рет 1
4.	Еуразия чемпионаты, ТМД, IFSM	үш рет 1
5.	Әлем кубогі, Әлем кубогінің кезеңі, ТМД, IFSM Кубогі,	екі рет 1
6.	Азия кубогі, Азия кубогінің кезеңі, ТМД, IFSM Кубогі	үш рет 1
Қазақстан Республикасының спорт шебері		

7.	Ересектер арасындағы Азия чемпионаты	1
8.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының Чемпионаты немесе Қазақстан Республикасының Спартакиадасы	екі рет 1
9.	Жастар арасындағы Қазақстан Республикасының Чемпионаты	1
10.	Ересектер арасындағы Қазақстан Республикасының убогі	екі рет 1
Қазақстан Республикасының спорт шеберіне үміткер		
11.	Барлық жас топтары бойынша облыстардың және республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты	1
12.	Осы Талаптардың 7-10-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	1-3
Спортсмен 1 разряда/ спортсмен 2 разряда/ спортсмен 3 разряда при участии не менее 5 стран/команд		
13.	Барлық жас топтары бойынша облыстардың және республикалық маңызы бар қалалардың, астананың чемпионаты	2-3/-/-
14.	Осы Талаптардың 7-10-тармақтарында көрсетілген талаптардан басқа, спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай күнтізбесіне сәйкес халықаралық, республикалық, облыстық жарыстар.	4-5/6-7/8-9
1-жасөспірімдік разрядты спортшы		
15.	Кез келген ауқымдағы жарыстарда 8 жеңіске жету	
2-жасөспірімдік разрядты спортшы		
16.	Кез келген ауқымдағы жарыстарда 6 жеңіске жету	
Спортсмен 3 юношеского разряда		
17.	Спорт түрі бойынша секцияда жыл бойы жүйелі түрде айналысу және кез келген ауқымдағы 3 жарысқа қатысу.	
Ескертпе: ХДСШ, СШ, СШҮ - 16 жастан бастап беріледі; Спорттық разрядтар 13 жастан бастап беріледі; Ересектер жарыстарында қатысушылардың жасы 16 және одан жоғары; Жасөспірімдердің спорттық разрядтары 18 жасқа дейін беріледі.		

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК